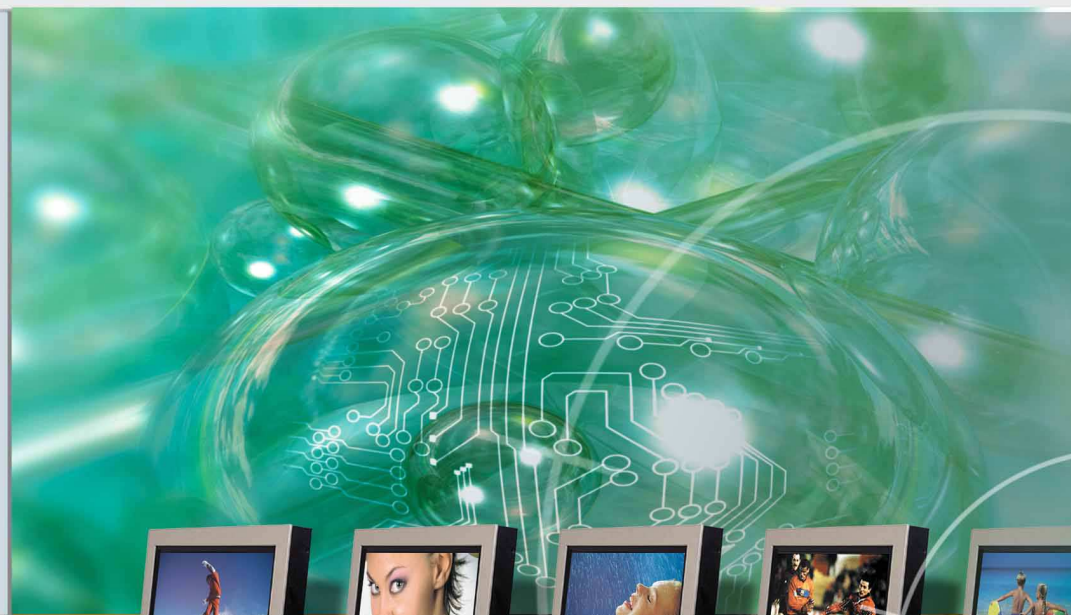

Készült az ORTT
Stratégiai Kutatások és Elemzések Programja
megbízásából

Az interneten megjelenő, médiával kapcsolatos hírek gyűjteménye
(2004. december)

Készítette:

Paál Vince

**AZ INTERNETEN MEGJELENŐ,
MÉDIÁVAL KAPCSOLATOS HÍREK
GYŰJTEMÉNYE**

2004. december

Tartalomjegyzék

<i>Bevezető magyarázatok</i>	<i>3</i>
<i>Érdekképviselés</i>	<i>7</i>
<i>EU</i>	<i>10</i>
<i>Felhasználási jog</i>	<i>13</i>
<i>Fesztivál</i>	<i>15</i>
<i>Fogadtatás</i>	<i>17</i>
<i>Fogyasztás</i>	<i>29</i>
<i>Gazdaság</i>	<i>33</i>
<i>Szabályozás</i>	<i>42</i>
<i>Társaság</i>	<i>54</i>
<i>Tartalomkínálat</i>	<i>58</i>
<i>Technológia</i>	<i>63</i>

Bevezető magyarázatok

Az ORTT Stratégiai Kutatások és Elemzések Programja 2004. január 1-jétől folyamatosan épülő adatbázisában archiválni kívánja a médiával kapcsolatos valamennyi hozzáférhető lényeges információt. Mivel az internet válik egyre inkább azon médiummá, amelyen keresztül az élet valamennyi területével összefüggésben hozzáférhető információk a legteljesebben állnak rendelkezésre, ezért az internetet tettük adatbázisunk forrásává. Vizsgálódásunk annyiban sajátos, hogy a tárgya a média és az eszköze az egyik médium.

A média fogalmát tágan értelmezzük. A „hagyományos” médiumok (nyomtatott sajtó, rádió, televízió) mellett ideértjük az internetet, a mobiltelefont, s minden olyan csatornát, amely információk tömegekhez való eljuttatását teszi lehetővé (így pl. az óriásplakátokat is). Az egyes médiumok szigorú elhatárolása a közöttük lejátszódó egyre erőteljesebb koherencia miatt amúgy is mindinkább szükségtelen, lehetetlen.

Az adatbázis tartalmát az OBSERVER Budapest Médiafigyelő Kft. online-kereső szolgáltatásának segítségével gyűjtjük össze, ezáltal több mint 200 internetes portált szemlélünk. Az alábbi összeállítás a médiáról az interneten megjelent magyar nyelvű hírek alapján készült. Nem tartalmazza az adatbázisban archivált valamennyi híradást, azokra koncentrálnak, amelyek tényeket hordoznak, tendenciákra utalnak, Magyarországon még nem tapasztalt, de a jövőben várható jelenségről számolnak be, valamint szabályozási lépéseket vetnek fel. A híreket tartalmi szempontok szerinti csoportosításban közöljük. Az egyes kategóriák ABC-sorrendben követik egymást.

Az alábbi tartalmi kategóriákat használjuk:

érdekképviselő: a média egésze vagy rész-szegmense érdekképviselőre vonatkozó híradások

EU: az Európai Unióval való összevetések, a médiaszabályozásra vonatkozó EU-irányelvek megjelenése a médiahírekben

fesztivál: médiarendezvényekről, filmfesztiválokról szóló híradások

fogadtatás: a média-szakma önreflexiói (ide tartoznak a szakma által adott díjak, kitüntetések stb. is), a médiaszabályozó hatóságok és a médiaigazgatás terén illetékes faktorok reakciói, pl. országgyűlés, államigazgatási szervek stb. A társadalom valamely szereplő(jére/ire) a média által gyakorolt hatás, amely a társadalmi szereplő/k reakciójában érhető tetten (véleménynyilvánítás, cselekedet stb.) Nem tartoznak ide a szabályozással kapcsolatos reakciók, mert azokat a *szabályozás* kategóriába soroltuk be.

fogyasztás: a média és termékeinek igénybevételére, használatára vonatkozó információk (hallgatottsági, nézettségi, olvasottsági adatok, internetpenetráció stb.)

gazdaság: a médiával kapcsolatos valamennyi pénzügyi információ

szabályozás: a médiaszabályozásról szóló információk (a médiahatóságok határozatai, véleménynyilvánításai, a médiaszabályozás terén illetékes államigazgatási szervek médiaszabályozással kapcsolatos tevékenysége (állásfoglalások, javaslatok), a szakma szabályozásra vonatkozó javaslatai, valamint a médiával formális kapcsolatban nem álló társadalmi tényezőknek (pártok, egyesületek, magánszemélyek) a médiaszabályozást érintő megnyilvánulásai

társaság: a médiumok és a médiaszabályozásban illetékes szervek szervezeti hírei (menedzsment-, tulajdonosváltás, fúziók, együttműködések stb.)

tartalomkínálat: csatornák, műsorok indulásáról vagy megszűnéséről, illetve szolgáltatásváltozásról szóló hírek (csatorna lehet: nyomtatott sajtótermék, rádió- vagy tv-csatorna, internetes portál stb.) Tartalomkínálatnak tekintjük a reklámot, a hirdetést is.

technológia: a médiatermékeinek igénybevételét lehetővé tevő technikai újításokról (híradástechnikai eszközök, műszaki megoldások, amelyek mennyiségi és/vagy minőségi tekintetben a korábbinál lényegesen jobb szolgáltatást biztosítanak) szóló információk

Az információk besorolásánál indifferensnek tekintettük a forrást. A *fogadtatás* kategóriák szubjektív, míg a *szabályozás* kategória részben szubjektív információk alapján szerveződnek. A *szabályozás* kategóriában objektív adatnak minősülnek a médiaszabályozás terén illetékes szervek tevékenységéről szóló híradások, szubjektívnek az ezekhez kapcsolódó kommentárok, vagy a médiával formális kapcsolatban nem álló faktoroknak a médiaszabályozás módosítását célzó megnyilvánulásai. Ezzel szemben a többi kategória objektív információk alapján szerveződik. Amennyiben ezen objektív, adatjellegű információkkal kapcsolatban valakinek vagy valaminek az állásfoglalása is explicit módon kiderül a híradásból, akkor az a híradás a *fogadtatás* kategóriában is szerepel. A *szabályozás* kategória tartalmazza a *szabályozás* fogadtatására vonatkozó híreket is.

A besorolásnál csak a híradásokban explicit módon kifejtett információkat vettük figyelembe. Természetesen a legtöbb hírnak több komponense lehet, ezért ezek egyidejűleg több kategóriába is besorolást nyertek.

Az összeállításban szereplő cikkek forrásainak internetes címe és neve:

(A csak online létező portáloknak általában nincs külön neve. Egyes címek elé szükséges a www. megadása is.)

btl.hu	below the line Magazin Online
fn.hu	Figyelőnet
hullamvadasz.hu	
index.hu	
itnews.hu	
kiskegyed.hu	Kiskegyed Online
kreativ.hu	Kreatív Online
ma.hu	
merliner.net	
mno.hu	Magyar Nemzet Online
mtv.hu	Magyar Televízió Online
nepszava.hu	Népszava Online
n.media.hu	Nógrád Megyei Hírlap Online
nol.hu	Népszabadság Online
origo.hu	
portfolio.hu	Portfolio.hu Online Gazdasági Újság
prim.hu	Prím Online
privatbankar.hu	

radio.hu	Magyar Rádió Online
rtlklub.hu	RTL Klub TV Online
sg.hu	SG Informatikai és Tudományos Hírmagazin
somogyihirlap.hu	Somogyi Hírlap Online
szon.hu	Szabolcs Online
terminal.hu	Terminal Informatika Mindennap
tozsdeforum.hu	
transindex.ro	
ujneplap.hu	Új Néplap Online
ujszo.com	Új Szó (szlovákiai magyar napilap) Online

Érdekképviselet

30.000 dollárt fizet az, aki kalózfilmet tölt fel vagy le

A hollywoodi stúdiók egyenként akarnak mindenkit beperelni, aki valamelyik netes fájlcsere-lőn a filmjeik kalózmásolatát tölti fel vagy le. Bár már júniusban láthatóak voltak az első jelei annak, hogy az Amerikai Mozgóképek Szövetsége (Motion Picture Association of America, MPAA) ilyen lépésre szánja magát, a bejelentésre és az első perekre néhány hete került sor.

Dan Glickman, az MPAA elnöke szerint erre a lépésre még az előtt szükség van, hogy a nagysebességű internet elterjedése világszerte megkönnyítene a kalózmásolatok letöltését. „Nem volt könnyű döntés, de meg kellett tenni, mielőtt az illegális cserebere kontrollálhatatlanná válik. A kalózkodás a filmipar 110 éves történetének legnagyobb gazdasági fenyegetése” – nyilatkozta Glickman.

A szövetség szóvivője bejelentette, hogy a polgári per értéke filmenként akár a 30.000 dollárt is elérheti.

Ezzel az intézkedéssel az MPAA az Amerikai Hanglezkiadók Szövetségének nyomdokaiba lép, az ugyanis már több mint egy éve pereli az amerikai illegális zenecsere-lőket, minden hónapban több száz új pert indítva.

Az MPAA honlapján közzétett adatok szerint a kalózkodás évente 3,5 milliárd dollár bevételkiesést okoz a jogtulajdonosoknak. Ugyancsak a honlapon olvasható, hogy a netes fájlcsere hatásait nem tartalmazza az összeg, az ez által okozott kárt ugyanis lehetetlen felbecsülni.

A filmstúdiók érdekvédelmi szervezete azonban nem csak perek útján próbálja elrettenteni a netes kalózókat, hanem kemény propagandát is indít az illegális filmterjesztés ellen. A fontosabb folyóiratokban megjelentett egyik hirdetés így szól: „Ha azt hiszed, hogy a filmek illegális csereje után el tudsz menekülni, gondold át még egyszer” – a felirat mellett számos fájlcsere-lő hálózatból vett név és IP cím látható.

Az MPAA tervei között szerepel egy speciális szoftver is, amelynek célja, hogy felkutassa a számítógépeken található zenéket, filmeket és fájlmegeosztó alkalmazásokat. (transindex.ro, 2004. 12. 06.)

felhasználási jog, érdekképviselet, gazdaság, fogadtatás, technológia

A jogvédők a magyar fájlcsere-lőket is perelnék

Az Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közhasznú Alapítvány (ASVA) jövőre olyan magánszemélyek ellen tervez fellépni, akik filmek és tévéműsorok illegális másolatait teszik hozzáférhetővé az interneten. A jövőben a szervezet szeretné elérni, hogy a filmek letöltése itthon is jogellenes legyen.

Közel félezer, szerzői jogsértéssel kapcsolatos ügyben járnak el az ASVA tagjainak jogi képviselői Magyarországon. A szervezet jelezte: jövőre fokozzák a kalózkodás elleni küzdelmüket.

Az ASVA olyan magánszemélyek ellen tervez erélyesebb fellépést, akik filmek és tévéműsorok illegális másolatait hozzáférhetővé tevő szervereket üzemeltetnek, mondta a Világgazdaságnak Kálmán András, az alapítvány felügyelő bizottságának elnöke. Az ellenük indított harcot az Egyesült Államok filmszövetsége tagságába tartozó vállalatok hirdették meg. Azok az üzemeltetők, akik ellen az intézkedések irányulnak, a filmek és a tévéműsorok több millió illegális példányának ellopásához segítették hozzá az internetes kalózókat, állítja az ASVA.

Károsultak

hazai filmipar : 6 milliárd forint

magyarországi moziforgalom: -10%

hollywoodi "álmogyár": 3 milliárd dollár
(index.hu és mno.hu, 2004. 12. 21.)

felhasználási jog, érdekképviselet, szabályozás

Gyermekvédő spanyol tévék

Megállapodott a spanyol kormány és a négy országos sugárzású televíziós csatorna vezetői között a kiskorú nézők védelméről. A TVE spanyol állami csatorna, valamint a magánkézben lévő Antena3, a Telecinco és a Sogecable igazgatói kötelezettséget vállaltak arra, hogy kerülnek az erőszakos, szexuális töltetű vagy bántalmazásokat bemutató felvételek sugárzását azokban az időpontokban, amikor a gyermekek a legtöbbet nézik a televíziót. Ugyancsak tartózkodnak az ilyen képek bemutatásától a hírműsorokban, ha azok nem nélkülözhetetlenek az információ szempontjából. A spanyol kormány hangsúlyozta, hogy a megállapodás túllép az Európai Unió normáin, amely csupán általában rendelkezik a gyermekek védelméről a 6 és 22 óra közötti időszakban.

A megállapodás tiszteletben tartására két testületet hoztak létre: egy önszabályozó bizottságot, amely a tv-vezetőkől, a produkciós cégek képviselőiből és újságírókból áll, valamint egy olyan bizottságot, amelyben fele-fele arányban vesznek részt az előbbi szervezet tagjai és a civil társadalom képviselői.

Az országos tévécsatornák vezetői felszólították a helyi és regionális csatornákat, hogy csatlakozzanak a megállapodáshoz. (origo.hu, 2004. 12. 10.)

érdekképviselet, fogadtatás, EU

MTE: Kisebb kampánycsend-sértések az interneten

Csak kisebb kampánycsend-sértéseket tapasztalt az interneten a december 5-i népszavazás idején a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesületének monitoring-csoportja. A leginkább renitensek a párthonlapok szerkesztői voltak, a független tartalomszolgáltatók közül pedig kettő esetében észlelt komolyabb kampánycsend-sértést a monitoring-csoport. Barlai Réka, az MTE monitoring-csoportjának vezetője beszámolt arról, hogy több párthonlap üzemeltetője az előző évekhez hasonlóan ismételtelen kifejezte, hogy nem ismeri el az MTE jogosultságát a kampánycsend betartásának ellenőrzésére. (prim.hu, 2004. 12. 07.)

érdekképviselet, fogadtatás

Spam: önszabályozás lehet a megoldás

Az elektronikus levelezésben a kéréstlen levelek aránya egyes becslések szerint napjainkra elérte a 60-70%-ot. A spamküldők elleni jogi fellépés egyelőre sikertelennek tűnik, ezért az internetszolgáltatók az önszabályozásban látják a megoldást hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Becslések szerint a kéréstlen levelek több milliárd dolláros kárt okoznak a felhasználóknak és az internetszolgáltatóknak egyaránt. Kevesen tudják ugyanakkor, hogy a spamek viszonylag kis része tartalmaz üzleti, reklám célú üzeneteket, legtöbbjük fertőzött gépek által létrehozott levél.

Az egyre komolyabb problémát okozó kéréstlenlevél-áradat megállítására jogi és technológiai megoldások is születtek – mérsékelt sikerrel. Az Egyesült Államokban a spamellenes törvényt megszegő hirdető e-mailekért legalább 250, összesen legfeljebb 6 millió dolláros bírságra számíthatnak, de a bíróságok öt év börtönbüntetést is kiszabhatnak a jogszabály ellen vétőkre. A tömeges reklámüzenetek feladói azonban a jogszabály kijátszására új megoldásokat dolgoztak ki. Jelentősen megnövekedett például a grafikus spamek mennyisége, amelyeknél az adatvédelmi nyilatkozat és a feladó címe nem szöveggént, hanem képként jelenik meg. A spamszűrő rendszerek így nem ismerhetik fel, hogy miről szól valójában a levél.

A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a jogi szabályozás nem elég a spammelés visszaszorítására. A megoldás egyre inkább a szakmai önszabályozásban körvonalazódik. Az internet- és tartalomszolgáltatók a központi spam- és tartalomszűrés tökéletesítésére tett kísérletekkel, a fertőzött kliensek beazonosításával, figyelmeztetésével és szükség esetén

kitiltásával, a levelet küldő fél megfelelő azonosítását lehető tevő megoldások alkalmazásával és mindenekfelett a felhasználók folyamatos tájékoztatásával többet tehetnek a spamek visszaszorítása érdekében, mint a törvényhozás.

Ennek első lépései már hazánkban is láthatók: az Önszabályozó Reklám Testület, az Internet Szolgáltatók Tanácsa (ISZT) és a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete is kezdeményezték tagjaik között az iparági összefogást, azonos keretrendszerek, megoldások elfogadását. Nemzetközi szinten is egyre fontosabb szerepet kap a szolgáltatók önszabályozása. A legnagyobb e-mail szolgáltatókat képviselő AntiSpam Technical Alliance (ASTA) azt tanácsolja az internetszolgáltatóknak, hogy a jövőben zárják le azokat a levelezőszervereiket, amelyekről bejelentkezés nélkül lehet leveleket továbbítani. A szervezet további javaslata az internetszolgáltatóknak, követeljék meg ügyfeleiktől, hogy azonosítsák magukat, mielőtt levelet küldenek a hálózatukról. (mno.hu, 2004. 12. 15.)

érdekképviselés, fogadtatás, szabályozás

Europa Cinemas-mozi Nyíregyházán

Az Europa Cinemas európai mozihálózat felvette tagjai közé a nyíregyházi Krúdy Art Filmszínházat. A hálózat filmszínházai elsősorban európai filmeket mutatnak be, és kiemelten kezelik a fiataloknak szóló alkotások vetítését. Az Europa Cinemas anyagilag is támogatja az artmozikat; a kontinensen készült alkotások vetítése után a tagfilmszínházak nézőnként egy eurót kapnak költségeikre.

A hálózatnak Európa 250 városából mintegy 1.000 mozi a tagja, közöttük három budapesti, egy-egy miskolci, szolnoki és pécsi, valamint a novemberben felvett szegedi Belvárosi és a nyíregyházi Krúdy Art Filmszínház. (index.hu, 2004. 12. 15.)

érdekképviselés, gazdaság

Programot indított az unió a szülői és tanári internet-ellenőrzés fokozására

Négyéves programot hagytak jóvá az Európai Unió tagországainak távközlési ügyekben illetékes miniszterei csütörtökön Brüsszelben arra, hogy a szülőket és a tanárokat hatékonyabb eszközökkel szereljék fel a káros internettartalom elleni fellépés érdekében.

A jövőre kezdődő program – amely a videofilmekre és más, úgynevezett új médiás eszközökre is vonatkozik – egyebek között a fajgyűlölet elleni harcra és a káros tartalmú körlevelek gyakorlatának kiküszöbölésére összpontosít. Megpróbálják például különböző hálózatok közötti együttműködéssel, illetve figyelmeztető forródrótok létesítésével elősegíteni, hogy az illegális tartalomról a felhasználók azonnal értesüljenek és a megfelelő hatóságokat is informálják. Ösztönzik a hálón belüli szűrők hatékonyabbá tételét is. Az összesen 45 millió eurós költségvetéssel rendelkező program keretében oktató és felvilágosító kampányokat is szerveznek, ebben az Európai Bizottság koordináló szerepet vállal a nemzeti hatóságok között.

A szülőknél és a tanároknál a jelenleginél aktívabban be kell kapcsolódniuk az internet – illetve általában az új média – és a gyermekek kapcsolatának szabályozásába, meg kell tanítani a diákokat arra, hogy biztonságosan használják a világhálót.

Sok uniós tagországban – köztük néhány új tagállamban is – 60% körüli az internetet rendszeresen használó gyermekek száma, de az arány szinte mindenhol eléri vagy megközelíti az egyharmadot – derül ki a brüsszeli bizottság felméréséből. Közelmúltbeli felmérések szerint a szülők 60%-ának fogalma sincs arról, milyen könnyen és honnan lehet törvénytelen vagy káros tartalomhoz jutni a internetről, viszont minél többet tud egy szülő a hálóról, annál nagyobb az igénye arra is, hogy annak használatát biztonságos módon biztosítsák a gyermekeknek. (mtv.hu, 2004. 12. 09.)

szabályozás, fogadtatás, gazdaság, EU

Elfogadta az Országgyűlés a Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló törvényt

A Parlament 2004. december 20-án elfogadta a Nemzeti Audiovizuális Archívumról (NAVA) szóló törvényt, amely lehetővé teszi egy új, az elektronikus médiában keletkezett audiovizuális tartalmakat megőrző közgyűjtemény létrehozását.

A tervek szerint 2005 második felében tesztüzemben, 2006. január 1-jétől pedig élesben működő NAVA az első nyilvános magyarországi digitális audiovizuális archívum lesz, amely a magyar országos (és a jelenlegi tervek szerint később helyi) elektronikus médiában keletkezett és sugárzott magyarországi előállítású műsorszámokat gyűjti, ezeket tartalmilag feldolgozza (katalogizálja), digitális formában tárolja, valamint a nyilvános archívum keretein belül a nyilvánosság számára helyben vagy a kutatás és oktatás számára létesített közintézményekben, oktatási intézményekben igénybe vehető dedikált hálózaton online hozzáférhetővé teszi.

A NAVA gyűjtési filozófiája, feldolgozási rendszere a nemzetközi gyakorlatnak felel meg – minden ország a saját nemzeti gyártású műsorszámait gyűjti, a feldolgozás pedig az Európai Unióban elfogadott szabványok szerint történik. A NAVA szolgáltatási modellje azonban nemzetközi összehasonlításban is úttörő, mivel az iskolák, könyvtárak és közgyűjtemények számára nem csupán a katalógushoz, hanem a műsorszámokhoz is biztosítja a távoli hozzáférést.

Az elfogadott törvény rendelkezése szerint a NAVA indulásakor a Magyar Televízió egyes és kettős csatornájának, a Duna Televízió, valamint a két országos kereskedelmi televízió műsorait, továbbá a Magyar Rádió Kossuth, Petőfi és Bartók adóin sugárzott műsorokat archiválja majd. A törvény ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy a NAVA mellett működő Audiovizuális Örökség Tanácsadó Testület javaslata alapján az archivált tartalom

kibővüljön a törvény hatályba lépése előtt keletkezett műsorokkal, illetve arra, hogy önkéntes szolgáltatás keretében más televízió és rádiócsatornák saját készítésű és magyar vonatkozású audiovizuális dokumentumai is bekerüljenek az archívumba. (terminal.hu, 2004. 12. 21.)

EU, szabályozás, tartalomkínálat

Gyermekvédő spanyol tévék

Megállapodott a spanyol kormány és a négy országos sugárzású televíziós csatorna vezetői között a kiskorú nézők védelméről. A TVE spanyol állami csatorna, valamint a magánkézben lévő Antena3, a Telecinco és a Sogecable igazgatói kötelezettséget vállaltak arra, hogy kerülik az erőszakos, szexuális töltetű vagy bántalmazásokat bemutató felvételek sugárzását azokban az időpontokban, amikor a gyermekek a legtöbbet nézik a televíziót. Ugyancsak tartózkodnak az ilyen képek bemutatásától a hírműsorokban, ha azok nem nélkülözhetetlenek az információ szempontjából. A spanyol kormány hangsúlyozta, hogy a megállapodás túllép az Európai Unió normáin, amely csupán általában rendelkezik a gyermekek védelméről a 6 és 22 óra közötti időszakban.

A megállapodás tiszteletben tartására két testületet hoztak létre: egy önszabályozó bizottságot, amely a tv-vezetőkől, a produkciós cégek képviselőiből és újságírókból áll, valamint egy olyan bizottságot, amelyben fele-fele arányban vesznek részt az előbbi szervezet tagjai és a civil társadalom képviselői.

Az országos tévécsatornák vezetői felszólították a helyi és regionális csatornákat, hogy csatlakozzanak a megállapodáshoz. (origo.hu, 2004. 12. 10.)

érdekképviselet, fogadtatás, EU

Merész európai koncepció a digitális életvitelről

Az Európai Bizottság Nizzában elfogadta a hálózati továbbítású és elektronikus média (NEM) programot, mely példamutató víziót vázol fel a digitális média számára. A Bizottság irányelveit összegző csomagban nyoma sincs a társadalmat megkerülő üzleti érdekek védelmének.

A Networked & Electronic Media (NEM) kimondja, hogy a digitális televíziózástól a többi médiáig minden rendszert úgy kell kialakítani, hogy a felhasználók bármikor és bárhol, akár útközben is hozzáférhessenek, függetlenül attól, hogy honnan származik a tartalom, és milyen hálózatot, vagy eszközt használnak. Ez azt jelenti, hogy a tartalomhoz való hozzáférés céges érdekek fölött álló joga az Unió állampolgárainak, és ezzel az Európai Unió magasra tette a léceket. Nizzában 120 szakértő részvételével vitatták meg a megvalósítás lehetőségeit, többek között a Nokia, az Intel, a Philips, az Alcatel, a France Telecom, a Thomson és a Telefonica is képviseltette magát. Szónok-szónok után fogalmazta meg ugyanazt a véleményt, miszerint az elmúlt évtized tapasztalatai szerint a különálló, egymással nem kompatibilis szabványok nem eredményesek. Az EU maga is saját, akár egy évtizede futó programjai további összehangolására törekszik, a következő tíz évben egyesítik a szabványokat, és ahol hiányokat találnak, új szabványrendszereket hoznak létre. (prim.hu, 2004. 12. 08.)

EU, szabályozás

Digitális médiát mindenkinek!

Nizzában az Európai Bizottság és a digitális ipar képviselői elfogadtak egy irányelvtervezetet, amely – ha megvalósul – új irányt szabhat az informatika és a szórakoztatóelektronika fejlődésének.

A szabályozás lényege, hogy alapjoggá teszi a – bármilyen formátumú – elektronikus információkhoz történő hozzáférést, és ehhez az igényhez igazítja a jövőbeni technikai fejlesztéseket.

A tervezet szerint ezentúl minden rendszert (a digitális televízió- és rádióhálózatokat, a szélessávú internetkapcsolatokat, a harmadik és negyedik generációs mobilhálózatot) úgy kell kialakítani, hogy a felhasználók helytől, időponttól és készüléktől függetlenül, egy adott helyen és menet közben is könnyen hozzáférhessenek. A digitális tartalomhoz való

hozzájutás az EU álláspontja szerint a vállalati érdekek fölött álló uniós állampolgári jog, amit nem korlátozhatnak kicsinyes profitszemponatok. A megállapítás burkoltan annyit jelent, hogy az egy területre szóló, de egymással nem kompatibilis szabványoknak nincs helyük a digitális médiában. (hullamvadasz.hu, 2004. 12. 14.)

EU, szabályozás, technológia

Gyermekbiztos internetet akar az EU

Az eddiginél jobban szeretné védeni a gyerekeket a pornográf, a rasszista és az egyéb káros tartalmaktól az Európai Unió.

Viviane Reading, az EU információs és médiaügyekért felelős biztosa a javaslat napirendre kerülését azzal indokolta, hogy napjainkban egyre nagyobb a veszélye annak, hogy a gyerekek a világhálón való szörfözés közben ilyen tartalmú oldalakra juthatnak. Az Európai Bizottság információi szerint különösen veszélyeztetettek azoknak az országoknak a kislakói, ahol a gyerekek 60%-a rendszeresen internetezik. Ezen európai uniós tagok közé tartoznak például a skandináv országok, valamint Nagy-Britannia, Hollandia, Észtország és Csehország. Véleménye szerint a legtöbb szülő nincs is tisztában azzal, hogy a csemetéjére milyen veszélyek leselkednek a világhálón, vagy ha tisztában is vannak ezekkel a veszélyekkel, akkor nem tudják, hogy ebben a kérdésben kihez forduljanak.

Az Európai Unió nemrégiben 38 millió euróért 19 tagországban különleges forródrótokat állított fel, ahol bárki névtelenül bejelentheti, ha egy oldalon illegális tartalomra bukkan. Mint azt Viviane Reading elmondta, a forródrótok hasznossága már az üzemelésük első időszakában megmutatkozott, hiszen a kapott információ segítségével a hatóságok világszerte több nemzetközi pedofil-hálózatot is fel tudtak számolni. Novemberben például Spanyolországban bukott le egy 90 tagú pedofil-csoport, amely a legnagyobb ilyen jellegű "fogás" volt az ország történetében.

A most elfogadott program keretében növelni fogják a forródrótok számát. Ezenkívül az Európai Unió finanszírozni szeretné olyan technikák kifejlesztését is, amelyek segítségével kiszűrhetők az internetről az illegális pornográf tartalmak. (sg.hu, 2004. 12. 11.)

EU, fogyasztás, szabályozás, gazdaság, fogadtatás

Felhasználási jog

30.000 dollárt fizet az, aki kalózfilmet tölt fel vagy le

A hollywoodi stúdiók egyenként akarnak mindenkit beperelni, aki valamelyik netes fájlcsere-lőn a filmjeik kalózmásolatát tölti fel vagy le. Bár már júniusban láthatóak voltak az első jelei annak, hogy az Amerikai Mozgóképek Szövetsége (Motion Picture Association of America, MPAA) ilyen lépésre szánja magát, a bejelentésre és az első perekre néhány hete került sor.

Dan Glickman, az MPAA elnöke szerint erre a lépésre még az előtt szükség van, hogy a nagysebességű internet elterjedése világszerte megkönnyítene a kalózmásolatok letöltését. „Nem volt könnyű döntés, de meg kellett tenni, mielőtt az illegális cserebere kontrollálhatatlanná válik. A kalózkodás a filmipar 110 éves történetének legnagyobb gazdasági fenyegetése” – nyilatkozta Glickman.

A szövetség szóvivője bejelentette, hogy a polgári per értéke filmenként akár a 30.000 dollárt is elérheti.

Ezzel az intézkedéssel az MPAA az Amerikai Hanglezkiadók Szövetségének nyomdokaiba lép, az ugyanis már több mint egy éve pereli az amerikai illegális zenecsere-lőket, minden hónapban több száz új pert indítva.

Az MPAA honlapján közzétett adatok szerint a kalózkodás évente 3,5 milliárd dollár bevételkiesést okoz a jogtulajdonosoknak. Ugyancsak a honlapon olvasható, hogy a netes fájlcsere hatásait nem tartalmazza az összeg, az ez által okozott kárt ugyanis lehetetlen felbecsülni.

A filmstúdiók érdekvédelmi szervezete azonban nem csak perek útján próbálja elrettenteni a netes kalózokat, hanem kemény propagandát is indít az illegális filmterjesztés ellen. A fontosabb folyóiratokban megjelentett egyik hirdetés így szól: „Ha azt hiszed, hogy a filmek illegális csereje után el tudsz menekülni, gondold át még egyszer” – a felirat mellett számos fájlcsere-lő hálózatból vett név és IP cím látható.

Az MPAA tervei között szerepel egy speciális szoftver is, amelynek célja, hogy felkutassa a számítógépeken található zenéket, filmeket és fájlmegosztó alkalmazásokat. (transindex.ro, 2004. 12. 06.)

felhasználási jog, érdekképviselet, gazdaság, fogadtatás, technológia

A jogvédők a magyar fájlcsere-lőket is perelnék

Az Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közhasznú Alapítvány (ASVA) jövőre olyan magánszemélyek ellen tervez fellépni, akik filmek és tévéműsorok illegális másolatait teszik hozzáférhetővé az interneten. A jövőben a szervezet szeretné elérni, hogy a filmek letöltése itthon is jogellenes legyen.

Közel félezer, szerzői jogsértéssel kapcsolatos ügyben járnak el az ASVA tagjainak jogi képviselői Magyarországon. A szervezet jelezte: jövőre fokozzák a kalózkodás elleni küzdelmüket.

Az ASVA olyan magánszemélyek ellen tervez erélyesebb fellépést, akik filmek és tévéműsorok illegális másolatait hozzáférhetővé tevő szervereket üzemeltetnek, mondta a Világ gazdaságnak Kálmán András, az alapítvány felügyelő bizottságának elnöke. Az ellenük indított harcot az Egyesült Államok filmszövetsége tagságába tartozó vállalatok hirdették meg. Azok az üzemeltetők, akik ellen az intézkedések irányulnak, a filmek és a tévéműsorok több millió illegális példányának ellopásához segítették hozzá az internetes kalózokat, állítja az ASVA.

Károsultak

hazai filmipar : 6 milliárd forint

magyarországi moziforgalom: -10%

hollywoodi "álmogyár": 3 milliárd dollár
(index.hu és mno.hu, 2004. 12. 21.)

felhasználási jog, érdekképviselet, szabályozás

Az amerikai Legfelsőbb Bíróság dönt a fájlcsere hálózatok ügyében

A fellebbviteli bíróság augusztusban a kiadók ellen döntött, és kijelentette, hogy a p2p hálózatok és a mögöttük álló vállalatok – a videolejátszókat gyártó cégekhez hasonlóan – nem felelősek a szerzői jogok megsértéséért. De az amerikai kiadókat tömörítő szövetségek – az MPAA, illetve a RIAA – nem fogadták el az ítéletet, és továbbra is ragaszkodnak álláspontjukhoz. A nagy kiadók tovább folytatják a fájlcsere hálózatok elleni küzdelmet, és a fellebbviteli bíróság számukra kedvezőtlen döntése után az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága elé viszik az ügyet.

A kiadók szerint ugyanis az internetezők nagy része a fájlcsere hálózatokon keresztül jut hozzá nap mint nap a legújabb albumok és filmek kalózmásolataihhoz, és az engedély nélküli letöltések miatt minden évben óriási bevételtől esnek el.

Az ügy pikantériája, hogy mire a Legfelsőbb Bíróság meghallgatásai megkezdődnek, addigra a négy érdekelt kiadó – a Vivendi Universal, az EMI Group Plc, a BMG Music Entertainment, valamint a Warner Music – beindítja saját fájlcsere hálózatát, ami a megfelelő díj ellenében hasonló letöltéseket kínál. "Hatékony szabályozás hiányában a legális online szolgáltatások soha nem terjedhetnek el, és nem tölthetik be az őket megillető szerepet" – jelentette ki Mitch Bainwol, a RIAA igazgatótanácsának elnöke.

A fájlcsere hálózatok érdekeit képviselő szervezet ugyanakkor azon véleményének adott hangot, hogy az ügy kompromisszummal is lezárható, amely a kiadók számára is hasznosabb megoldás lenne. A Legfelsőbb Bíróság ítélete legkorábban júniusban várható. (sg.hu, 2004. 12. 13.)

szabályozás, felhasználási jog

Újabb felhasználókat perelt be az amerikai zeneipar

Ezeket az eljárásokat is ismeretlen elkövetők ellen indította a RIAA. Mivel gyakorlatilag csak az illető személyek IP-címét sikerül a hatóságoknak azonosítaniuk, ezekben az esetekben mindenekelőtt az a cél, hogy megállapítsák az adott személyek személyazonosságát.

Az ismeretlen tettes elleni eljárásoknál a bíróság döntésén múlik, hogy kötelezik-e az internet-szolgáltatókat a felhasználók személyes adatainak a kiadására - és nem mindig születik a RIAA számára kedvező döntés.

Az amerikai zeneipar tavaly szeptember óta eddig 7704 felhasználót jelentett fel vagy perelt be. Közülük 1475-tel sikerült a RIAA-nak peren kívül megállapodnia. Az állampolgárok átlagosan 2238 eurót fizettek azért, hogy megmeneküljenek a pertől és az esetleges komolyabb pénz- vagy netán börtönbüntetéstől. (sg.hu 2004. 12. 17.)

szabályozás, felhasználási jog

Fesztivál

<p>Angol animációt díjazott a Pritt Pärn vezette zsűri Három egészestés animáció magyar premierjére, Gauder Áron <i>Nyóckerének</i> világpremierjére és több száz kisfilmre 3500-an vettek jegyet a SzimplaFilm rendezte AniFest2 fesztiválon december 2. és 4. között az Urániában. Az angol Nicholas Losse <i>Lloyd in the corner</i> című animációja nyerte a fesztivál 2000 eurós fődíját, a közönségdíjat a cseh Martin Duda <i>Kontakt</i> című alkotása kapta, és kiosztásra került az animátor-ösztöndíj is. (index.hu, 2004. 12. 06.)</p>
<p><i>fesztivál, fogyasztás, gazdaság</i></p>
<p>Média és kisebbségek – konferencia <i>A kisebbségi sajtó és média helyzete Magyarországon és Délkelet-Európában</i> címmel rendeztek kétnapos konferenciát a Magyar Rádióban. Kaltenbach Jenő kisebbségi ombudsman előadásában figyelmeztetett: hiányzik az alternatív és autonóm nemzetiségi média, elégtelenek ezen tájékoztatási eszközök személyi és tárgyi feltételei, de az anyanyelvi tájékoztatás is. A szakmai tanácskozás első napján többek között a Kisebbségek a médiában: a képviselet és megjelenítés problémája; Identitáspolitikák a médiában: tanulságok a volt Jugoszláviából; A média és a nemzeti kisebbségek – Szlovénia példája címmel hangzott el előadás. (kiskegyed.hu, 2004. 12. 10.)</p>
<p><i>fesztivál, szabályozás</i></p>
<p>Díjnyertes a “Ki a macska?” Mészáros Péter <i>Ki a macska?</i> című rövidfilmjét Ezüst Mikeldi díjával tüntette ki a 46. bilbaói rövidfilmfesztivál. A december elején véget ért patinás spanyol fesztivál idején versenyében 96 kisfilm szállhatott ringbe, melyek közel 40 ország kortárs filmművészetét képviselték. A <i>Ki a macska?</i> című Hajnóczy Péter novella film adaptációját a külföldi közönségnek a Berlinale mutatta be először februárba, azóta a nagyvilág számos fesztiválja hívta meg programjába Genftől Isztambulig. Mészáros Péter filmje négy fiú brutális-rituális játékát meséli el egy macskával egy elhagyatott gyáracsarnokban a II. világháború idején valahol Budapesten. (index.hu, 2004. 12. 13.)</p>
<p><i>fesztivál, fogadtatás</i></p>
<p>Életműdíj Szabó Istvánnak Életműdíjat kapott Szabó István Oscar-díjas filmrendező a Mozi és történelem nevű filmfesztiválon Isztambulban. (mtv.hu, 2004. 12. 17.)</p>
<p><i>fesztivál, fogadtatás</i></p>
<p>Negyvenkét film a nyíregyházi szemlén A közelmúltban Nyíregyházán a Kölyökvárban rendezték meg a 33. Kelet- és Dél-magyarországi Független Filmszemlét, melyre a Dunától keletre eső megyékből érkeztek az alkotók. Fődíj: a NKÖM 50.000 ft-os díja   Miló Mihály: <i>A Tisza-tó védett területei</i> és Koncz András: <i>Csendes csodák</i> A MAFSZ 35.000 ft-os különdíja   Kovács István és Koncz András: <i>Észkijárat</i> A MMI 20.000 ft-os különdíja   Filipas Doru: <i>Átok</i> Alkotói díj   Oláh Imre: <i>A tanító és Fizettiünk érte</i> Eredetiség díj   Pilló Ákos: <i>Szabad locsolkodni?</i> Küöldíj   Szitha Miklós: <i>A csend festője</i> Egyéb díjak   Szabó Albert, Miskó Norbert, Sós Heni, Matyasovszki József (szon.hu, 2004. 12. 15.)</p>
<p><i>fesztivál, fogadtatás</i></p>

A Fallal szemben nyerte az Európai Filmdíjat

A török származású német rendező, Fatih Akin *Fallal szemben* című filmje nyerte az idei Európai Filmdíjat Barcelonában. Minden második évben ugyanis nem Berlinben, hanem valamelyik európai nagyvárosban adják át az európai Oscar-díjnak is nevezett elismeréseket.

A legjobb rendező kategóriában Antal Nimródót, a *Kontroll* rendezőjét is nevezték európai filmdíjra, az operatóri díjra pedig Koltai Lajost, a *Csodálatos Júlia* című Szabó István-film fényképezéséért. Ez utóbbi díjat Eduardo Serrának, a *Leány gyöngyfülbevalóval* operatőrének ítélték oda, a legjobb európai rendezőnek járó kitüntetést pedig a spanyol Alejandro Aménabar, a *Belső tenger* alkotója kapta.

Fatih Akin filmje nyert már nagydíjat az idei berlini filmfesztiválon, és a német filmesek díjkiosztó ünnepségéről sem távozott üres kézzel a fiatal rendező. Németországi török környezetben játszódó szerelmi drámájának női főszereplője, Sebil Kekilli szintén díjak sokaságával zárja az évet, ám Barcelonában az európai trófeát Imelda Staunton, Mike Leigh *Vera Drake* -jének címszereplője nyerte.

A legjobb európai színész díját Javier Bardem, az Aménabar- film főszereplője nyerte el.

Életművéért díjat kapott a spanyol Carlos Saura, a világ filmművészetének gazdagításáért a norvég Liv Ullmann, Ingmar Bergman filmjeinek szinte állandó szereplője.

A legjobb nem európai filmnek járó díj a Hongkongban rendező kínai Vong Kar-vajnak jutott *2046* című filmjéért. (origo.hu, 2004. 12. 12.)

fesztivál, fogadtatás

Fogadtatás

30.000 dollárt fizet az, aki kalózfilmeket tölt fel vagy le

A hollywoodi stúdiók egyenként akarnak mindenkit beperelni, aki valamelyik netes fájlcsere-lőn a filmjeik kalózmásolatát tölti fel vagy le. Bár már júniusban láthatóak voltak az első jelei annak, hogy az Amerikai Mozgóképek Szövetsége (Motion Picture Association of America, MPAA) ilyen lépésre szánja magát, a bejelentésre és az első perekre néhány hete került sor.

Dan Glickman, az MPAA elnöke szerint erre a lépésre még az előtt szükség van, hogy a nagysebességű internet elterjedése világszerte megkönnyítene a kalózmásolatok letöltését. „Nem volt könnyű döntés, de meg kellett tenni, mielőtt az illegális csereberé kontrollálhatatlanná válik. A kalózkodás a filmipar 110 éves történetének legnagyobb gazdasági fenyegetése” – nyilatkozta Glickman.

A szövetség szóvivője bejelentette, hogy a polgári per értéke filmenként akár a 30.000 dollárt is elérheti.

Ezzel az intézkedéssel az MPAA az Amerikai Hanglezkiadók Szövetségének nyomdokaiba lép, az ugyanis már több mint egy éve pereli az amerikai illegális zenecsere-lőket, minden hónapban több száz új pert indítva.

Az MPAA honlapján közzétett adatok szerint a kalózkodás évente 3,5 milliárd dollár bevételkiesést okoz a jogtulajdonosoknak. Ugyancsak a honlapon olvasható, hogy a netes fájlcsere hatásait nem tartalmazza az összeg, az ez által okozott kárt ugyanis lehetetlen felbecsülni.

A filmstúdiók érdekvédelmi szervezete azonban nem csak perek útján próbálja elrettenteni a netes kalózokat, hanem kemény propagandát is indít az illegális filmterjesztés ellen. A fontosabb folyóiratokban megjelentett egyik hirdetés így szól: „Ha azt hiszed, hogy a filmek illegális csereje után el tudsz menekülni, gondold át még egyszer” – a felirat mellett számos fájlcsere-lő hálózatból vett név és IP cím látható.

Az MPAA tervei között szerepel egy speciális szoftver is, amelynek célja, hogy felkutassa a számítógépeken található zenéket, filmeket és fájlmegosztó alkalmazásokat. (transindex.ro, 2004. 12. 06.)

felhasználási jog, érdekképviselés, gazdaság, fogadtatás, technológia

A filmben lát üzletet a Concorde

Filmfinanszírozási alapot indított a Concorde Értékpapír Rt., s eddig mintegy ötszázmillió forintot helyezett ki egyes produkciókhoz, melyek összköltségvetése elérte a 2,5 milliárd forintot.

A befektetési bank a filmfinanszírozási alap keretében az idén 16 produkció létrehozásában vesz részt, mely 500 millió forint kihelyezését jelenti. Az alapot a filmtörvény adókedvezményekről szóló rendelkezéseinek életbe lépésével párhuzamosan hozta létre a Concorde. (tozsdeforum.hu, 2004. 12. 02.)

gazdaság, fogadtatás

A kéretlen levelek ellen a BSA

Érdekes eredménnyel zárult egy közvélemény-kutatás a kéretlen levelek hatékonyságáról. A felmérés szerint a spamek – széleskörű elutasítottságuk ellenére – hasznot és jelentős számú vásárlót hoznak a hirdetések küldőinek, ugyanis a megkérdezettek 29%-a vásárolt már kereskedelmi célú e-mail hatására.

A felmérésből kiderül, hogy az internetezők 90%-a találkozik rendszeresen vásárlásra ösztönző hirdetésekkel elektronikus postaládájában. Bár csupán minden harmadik spam kerül megnyitásra, a válaszadók 29%-át győzték már meg promóciós e-mailek. A válaszadók körében elsősorban a szoftverek hirdetőinek ajánlatai voltak népszerűek.

A világ szoftver- és internetiparágát képviselő szervezetként a BSA a felmérés eredményeire reagálva felhívta a figyelmet, hogy a kéretlen levelek letörlik az online eladások dinamikus növekedési ütemét, és felmérhetetlen károkat okoznak az ágazat megítélésében. A spamek köztudottan hozzájárulnak a fogyasztói bizalom megrendüléséhez, negatívan érintve tehát ezáltal az ágazat szereplőinek hitelességét és az eladásokat is.

Bár a felmérés szerint a spamek hatékonyabban érnek célba, mint hinnénk, a felhasználók nagy hányada azért bizalmatlanul szemléli az egyre növekvő áradatot, a német értékelések szerint a legtöbben adataik nem megfelelő kezelése és sokszorosítása miatt aggódnak, és ezért olvasatlanul a szemébe dobják a már megérkezett kéretlen leveleket. (itnews.hu, 2004. 12. 10.)

fogadtatás

A Matáv és a Soproni Ászok nyerte a Reklámzabálást

A Soproni Ászok és a Matáv reklámfilmjei tetszettek leginkább a Reklámzabálók közönségének idén, a termékek hirdetései két-két díjat nyertek a versenyen.

A Vodafone Reklámzabálók Éjszakája Turné 2004 utolsó állomásán, a november 25-i budapesti gálaesten ünnepélyes keretek között átadták az SMS és az online közönségsvavazások díjait. A hat versenykategóriából kettő-kettőben az említett márkák nyerték el az első helyezést. A TBWA Budapest gondozásában készült *Sörivók is elkezdhetik* című Soproni Ászok film a legjobb reklámfilm címet nyerte el az online szavazáson. A legjobb szpotra a net mellett SMS-ben is szavazhatott a közönség, ezt a díjat a Grey Worldwide Vodafone Rock 'N' Roll Max munkája szerezte meg.

Idén több díjat osztottak ki az éjszaka szervezői, így a legjobb reklámfilm mellett a közönség megválaszthatta a legjobb reklámhangot, a legjobb reklámzenét, a legjobb társadalmi célú reklámot és az év reklámarcát is. A legjobb TCR a Sylva Reklámügynökség Fogyatékos Gyermekéért Közalapítvány megbízásából készített Ugróiskola című szpotja lett, a legjobb filmzene elismerést a Lowe GGK gondozásában futott Matáv Ritmus díjcsomag kampány kapta. (index.hu, 2004. 12. 01.)

fogadtatás

A művészek felének semmi baja a fájlcsereelőkkel

Bár a lemezkiadók szinte minden lehetséges jogi eszközt bevetnek a netes fájlcsereelő-hálózatok fenntartói és használói ellen, egy frissen megjelent tanulmányból kiderül: a zenészeknek és általában a művészeknek csupán fele gondolja, hogy az internet komoly veszélyt jelentene szerzői jogaira. Mi több, szerintük a fájlcsereelők nemhogy gonoszak lennének, hanem egyenesen hasznosak. Művészek mindössze 3%-a tartja úgy, hogy az internet veszélyezteti alkotásaihoz fűződő jogait, derül ki egy non profit szervezet, a Pew Internet & American Life Project megbízásából készült felmérésből. A telefonon megkérdezett 809, önmagát zenésznek, írónak vagy filmművésznak valló alkotó több mint háromnegyede internetezik, és többségük úgy gondolja, a médium létfontosságú eszköz az alkotó folyamat során és az elkészült művek terjesztésekor is.

Meglepő ugyanakkor, hogy a művészek 43%-ának semmi baja a Kazaá-val, a Groksterrel és a lemezkiadók által nagy elánnal támadott többi fájlcsereelő hálózattal, azt mondják, a p2p-technika egyenesen segítségükre van műveik reklámozásában. És bár a megkérdezettek 47%-a úgy gondolja, a fájlcsereelők miatt nem jut hozzá a neki járó jogdíjakhoz, kétharmaduk mégis úgy nyilatkozott, hogy a fájlmeosztás „csekély veszélyt” jelent a művészekre. A tanulmányból az is kiderül, hogy a válaszadók 64%-a egyenesen azt szeretné, ha a kiadók helyett maguk a művészek rendelkeznének alkotásaik szerzői jogaiival. (index.hu, 2004. 12. 06.)

szabályozás, fogadtatás

Amerikából jön a legtöbb spam

Az Egyesült Államokban szigorú spamellenes törvényeket alkalmaznak, de kevés sikerrel,

derült ki egy kéretlen reklámlevelekkel foglalkozó felmérésből.

A kéretlen reklámlevelek 42%-a az Egyesült Államokból származik, állítják a biztonsági szoftvereket gyártó Sophos szakértői, akik saját globális hálózatukon tanulmányozták az internetes kártevők terjedését. A cég hálózata olyan speciális számítógépekből áll, amelyek kifejezetten vonzzák a vírusokat és spameket. A Sophos szerint az adataik azt bizonyítják, hogy az amerikai spamellenes törvény egyáltalán nem működik.

A spamküldők toplistáján Dél-Korea és Kína a szintén előkelő második és harmadik helyet szerezte meg, de a két ország együtt is csupán feleannyi spamet küld, mint az Egyesült Államok. (index.hu, 2004. 12. 27.)

szabályozás, fogadtatás

Programot indított az unió a szülői és tanári internet-ellenőrzés fokozására

Négyéves programot hagytak jóvá az Európai Unió tagországainak távközlési ügyekben illetékes miniszterei csütörtökön Brüsszelben arra, hogy a szülőket és a tanárokat hatékonyabb eszközökkel szereljük fel a káros internettartalom elleni fellépés érdekében.

A jövőre kezdődő program – amely a videofilmekre és más, úgynevezett új médiás eszközökre is vonatkozik – egyebek között a fajgyűlölet elleni harcra és a káros tartalmú körlevelek gyakorlatának kiküszöbölésére összpontosít. Megpróbálják például különböző hálózatok közötti együttműködéssel, illetve figyelmeztető forródrótok létesítésével elősegíteni, hogy az illegális tartalomról a felhasználók azonnal értesüljenek és a megfelelő hatóságokat is informálják. Ösztönzik a hálón belüli szűrők hatékonyabbá tételét is. Az összesen 45 millió eurós költségvetéssel rendelkező program keretében oktató és felvilágosító kampányokat is szerveznek, ebben az Európai Bizottság koordináló szerepet vállal a nemzeti hatóságok között.

A szülőknél és a tanároknál a jelenleginél aktívabban be kell kapcsolódniuk az internet – illetve általában az új média – és a gyermekek kapcsolatának szabályozásába, meg kell tanítani a diákokat arra, hogy biztonságosan használják a világhálót.

Sok uniós tagországban – köztük néhány új tagállamban is – 60% körüli az internetet rendszeresen használó gyermekek száma, de az arány szinte mindenhol eléri vagy megközelíti az egyharmadot – derül ki a brüsszeli bizottság felméréséből. Közelmúltbeli felmérések szerint a szülők 60%-ának fogalma sincs arról, milyen könnyen és honnan lehet törvénytelen vagy káros tartalomhoz jutni a internetről, viszont minél többet tud egy szülő a hálóról, annál nagyobb az igénye arra is, hogy annak használatát biztonságos módon biztosítsák a gyermekeknek. (mtv.hu, 2004. 12. 09.)

szabályozás, fogadtatás, gazdaság, EU

Az ITU első embere új technológiáról, új szolgáltatásokról

2004. év közepére az internet használóinak száma már 699 millió volt a világon, ugyanakkor Afrikában ebből csupán 12 millióan használták a világhálót. A jelenlegi mobil és vezeték nélküli technológiák olyan alternatív hálózati infrastruktúra megteremtését ígérik, amely a hangszolgáltatásokat és a nagy sebességű internet elérést városi és vidéki területekre egyaránt elviszi, megfelelő állami távközlés-politika és szabályozási keretek között.

2004-ben Európában a fókuszban az analógról a digitális földi műsorszórásra való átállás előkészületei álltak. A digitális televízió-technológián alapuló új innovatív szolgáltatások iránti igények az egész világon megmutatkoznak és erősödnek. Utsumi szerint: a digitális műsorszórás a film- és zeneipar, valamint a kiadóvállalatok üzletmenetére egyaránt hatással lesz, miközben mindannyiunk életét és kultúráját fogja gazdagítani. (prim.hu, 2004. 12. 26.)

fogyasztás, fogadtatás

Az olvasó átveszi az irányítást

Az első tapasztalatok szerint sikeres a chilei Las Ultimas Noticias napilap kísérlete, amelyben az olvasók azonnali visszajelzései határozzák meg a másnapi lap tartalmát. Az online kiadás olvasottságának adatai „szerkesztik a lapot.”

A Las Ultimas Noticias (LUN, magyarul Legfrissebb Hírek) ma Chile legolvasottabb napilapja. Nem is olyan régen a 102 éves, hagyományait büszkén őrző, de egyáltalán nem közkedvelt lapról általános nézet volt, hogy unalmas és jelentéktelen.

Az olvasóközönséget nem úgy hódították meg, hogy bulvárlappá változtak. A lap munkatársai szerint az, amibe belekezdtek, joggal nevezhető a lapcsinálás forradalmának. Három évvel ezelőtt döntöttek úgy, hogy szerkesztőségi rendszerükben lehetővé teszik a közvetlen visszajelzést az olvasók igényeiről. A szerkesztők gépeiken azonnal látják a LUN internetes kiadásán letölthető cikkek olvasottságát. Az olvasók kattintásai pedig egyértelműen és megfellebbezhetetlenül meghatározzák, hogy mi lesz a LUN holnap utcára kerülő kiadásában.

A legolvasottabb írásokat másnap folytatják, vagy hasonló témában közölnek újabb írást. Azokat a témákat pedig, amelyek az adatok szerint hidegen hagyják a lap közönségét, könnyörtelenül kihagyják az újságból, legyenek bár a szerkesztők szívének mégoly kedvesek. A „régikola” számára ez eretnokségnek hangzik. Gyakori érvelés, hogy a sajtó, ha jól működik, neveli is a közönséget, az újságírók által fontosnak ítélt ügyekre irányítva figyelmét. A kísérlet mellett elkötelezett szerkesztők hitvallása: nem az az érdekes, hogy szerintünk mit kell olvasnia a közönségnek, hanem azzal kell a laphoz kötni, a szerkesztőség köré vonzani az embereket, amit ők akarnak olvasni. (nol.hu, 2004. 12. 03.)

tartalomkínálat, fogadtatás

Egyelőre kevesen vásárolnak mobillal zenéket

A mobiltelefonos szolgáltatók számára komoly kihívást jelent, hogy újfajta zeneletöltési szolgáltatásaik révén jelentősebb bevételeket tudjanak termelni.

A Strategy Analytics piackutató cég egyik legfrissebb felméréséből kiderül, hogy míg a mobil operátorok 2009-ben 57 milliárd dolláros SMS forgalomra számíthatnak, addig az MMoD (Music on Demand) szolgáltatásokból származó bevételeik alulról súrolják majd a 2 milliárd dollárt.

Az elmúlt hat hónapban több nagy szolgáltató, így például a Vodafone, az Orange és az O2 is beindította digitális zeneboltját, melynek keretein belül az előfizetők teljes értékű, kiváló minőségű zenei felvételeket tölthetnek le mobiltelefonjaik segítségével, tehát ezek a szolgáltatások tulajdonképpen mobil iTunes-nak tekinthetők. A Strategy Analytics munkatársai felhívják a figyelmet arra, hogy bár a mobil csengőhang piac és az internetes zeneszolgáltatások piaca lényegében szárnyal, az MMoD szektornak komoly kihívásokkal kell szembenéznie. Szakértők szerint a piac fellendüléséhez alacsonyabb költségek, jobb felhasználói felületek, nagyobb adatbázisok és nagyobb adatátviteli sebességek bevezetésére lenne szükség. Amíg ezek a feltételek nem adóttak, a felhasználók inkább broadband kapcsolaton keresztül szerzik be kedvenc zeneszámaikat. (terminal.hu, 2004. 12. 29.)

gazdaság, tartalomkínálat, fogadtatás

Tesco-TV indul

A médiaipar felé nyit a Tesco, amely saját televíziós csatornát tervez indítani. A Tesco szupermarketjeit Angliában több mint 16 millióan látogatják hetente, a csatornát száz üzletben tesztelik. A nagy képernyőket a szupermarketek különböző pontjain helyezik el. A saját adó műsorstruktúrájában főleg rövidebb, reklámokkal vegyített programok kapnak majd helyet. A Tesco menedzsmentje azt várja, hogy a reklámozott márkák értékesítési bevétele 10%-kal vagy még többel emelkedik. (privatbankar.hu, 2004. 12. 01.)

tartalomkínálat, fogyasztás, fogadtatás

Gyermekvédő spanyol tévék

Megállapodott a spanyol kormány és a négy országos sugárzású televíziós csatorna vezetői között a kiskorú nézők védelméről. A TVE spanyol állami csatorna, valamint a magánkézben lévő Antena3, a Telecinco és a Sogecable igazgatói kötelezettséget vállaltak arra, hogy kerüljék az erőszakos, szexuális töltetű vagy bántalmazásokat bemutató felvételek sugárzását

azokban az időpontokban, amikor a gyermekek a legtöbbet nézik a televíziót. Ugyancsak tartózkodnak az ilyen képek bemutatásától a hírműsorokban, ha azok nem nélkülözhetetlenek az információ szempontjából. A spanyol kormány hangsúlyozta, hogy a megállapodás túllép az Európai Unió normáin, amely csupán általában rendelkezik a gyermekek védelméről a 6 és 22 óra közötti időszakban.

A megállapodás tiszteletben tartására két testületet hoztak létre: egy önszabályozó bizottságot, amely a tv-vezetőkől, a produkciós cégek képviselőiből és újságírókból áll, valamint egy olyan bizottságot, amelyben fele-fele arányban vesznek részt az előbbi szervezet tagjai és a civil társadalom képviselői.

Az országos tévécsatornák vezetői felszólították a helyi és regionális csatornákat, hogy csatlakozzanak a megállapodáshoz. (origo.hu, 2004. 12. 10.)

érdekképviselet, fogadtatás, EU

Gyorsan terjed a digitális tévé Ausztriában

Az ORF előrejelzése szerint várhatóan megduplázódik a jövő év végére a digitális televíziós adások vételére alkalmas készülékek száma Ausztriában.

Andi Gall, az ORF műszaki igazgatója arról tájékoztatta a sajtót, hogy a felmérések szerint már naponta mintegy ezer digitális dekóder helyeznek üzembe a 8,14 milliós Ausztriában, ahol becslések szerint már 400 ezer ilyen készülék biztosítja a digitális tévézés lehetőségét. A szakértők arra számítanak, hogy 2005 végére 800 ezerre nő a digitális tévéadások vételére alkalmas berendezések száma a lakosság tulajdonában.

A digitális televíziózás terjedése komoly nehézségeket okozhat a hirdetési piacon az ORF számára, hiszen számtalan olyan német tv-adó is konkurenciát jelent majd az állami televízióknak, amely eddig csak a kábeltelevíziós hálózaton jutott el az osztrákokhoz. E csatornák hirdetési díjai már most is jóval alacsonyabbak az ORF által megszabottnál. Az ORF máris bejelentette, hogy kiegészítő kapacitást bérelt az Astra digitális műholdon, és ezzel javítani tudja az adások kép- és hangminőségét is. (origo.hu, 2004. 12. 01.)

fogyasztás, technológia, gazdaság, fogadtatás

Idén 38%-kal többen interneteznek szélessávon az USA-ban

Az amerikai Szövetségi Távközlési Hivatal (FCC) által nyilvánosságra hozott adatok alapján 2004 közepére a tavalyi számhoz képest 38%-kal nőtt az Egyesült Államokban a szélessávú internetes kapcsolatok száma.

Számszerűen ez azt jelenti, hogy idén június végén 32 millió szélessávú felhasználó volt az országban az egy évvel korábbi 23,5 millióhoz képest. Ugyanakkor a látványos növekedés ellenére, az ENSZ illetékes szervének adatai szerint, az Egyesült Államok világviszonylatban csak a 13. helyen áll a szélessávú ellátottság tekintetében. George W. Bush elnök újraválasztási kampányában minden amerikainak olcsó és gyors internetes hozzáférést ígért 2007-ig – kérdés, hogy a jelenlegi növekedési ütem elég lesz-e ehhez. Az FCC beszámolója szerint egyébként a szélessávú internetezés leginkább a multimédiás alkalmazásokat, illetve az online vásárlást kedvelők körében a legnépszerűbb.

A szélessávú szolgáltatások szerkezete Amerikában némileg különbözik az európai modelltől – míg az öreg kontinensen a digitális telefonvonalas ADSL a legelterjedtebb, addig a 32 millió amerikai szélessávú netezőből 18,6 millióan kábeles kapcsolatot használnak. (prim.hu, 2004. 12. 24.)

fogyasztás, fogadtatás

Indul a TV2-s ellen-Barátok közt

Várhatóan januárban indul a TV2 új szappanoperája, a Jóban-rosszban. A sorozat egy kórházban játszódik, a szereplők között ismert színészek is feltűnnek majd. A *Barátok közt* producere nem tart a konkurenciától. A TV2 ismét megkísérli megtörni az RTL Klub monopóliumát a napi szappanoperák piacán. A nevében Németország legrégebbi sorozatára, a Gute Zeiten-Schlechte Zeitenre emlékeztető, *Jóban-rosszban* című produkció azonban a

Barátok közttel ellentétben kórházsorozat lesz, és leginkább a Vészhelyzethez hasonlít majd. Lapinformációk szerint az új sorozat a Dallas és a Szomszédok örökségéből is merít. (index.hu, 2004. 12. 09.)

fogadtatás, tartalomkínálat

Két év múlva új székházba költözhet a Magyar Rádió

Két év múlva elkészülhet a közrádió új épülete. Az építkezésre kiírt közbeszerzési pályázat versenyében négy cég maradt.

Nagy a Magyar Rádió hallgatottsága reggel és délben, miközben több mint százötven adó sugároz Magyarországon, és növekedik a helyi műsorszolgáltatók népszerűsége is – mondta egy, a közrádió megújulásáról szóló tanácskozáson Levendel Ádám, a Szonda Ipsos közvélemény-kutató igazgatója. Hozzáfűzte, hogy a közrádió több mint egymillió hallgatója között megtalálhatók a kereskedelmi szempontból fontos rétegek, és noha tavaly a magyar rádiózás reklám-összevétele elérte a kilencmilliárd forintot, ebből az MR csak 880 millióhoz jutott hozzá a médiatörvény szigorúsága miatt.

A *Médiakutató* című folyóirat főszerkesztője, Bajomi-Lázár Péter arra mutatott rá, hogy a közrádió népszerűsége évente csökken. A helyzet javítása érdekében azt tanácsolta: mivel a nemzeti hagyományok őrzése egyre kevesebb hallgatót szolgál ki, ezért ezeket a rádió elhagyhatja műsoraiból. Elek István újságíró viszont rámutatott: a magyar médiában csak a neoliberális és fundamentalista piacelvűség érvényesült az elmúlt tizenöt évben. – Ezt a médiatörvény módosítása nélkül nem lehet megállítani, a kereskedelmi médiumok bevételeit ugyanis jelentősen meg kell csapolni, átcsoportosítva ezt a pénzt a közszolgáltatnak – fejtette ki.

A felszólalók egyetértettek, hogy a rádió megújulása elképzelhetetlen új székház nélkül. Felépítése – a köztvéhez hasonlóan – magánbefektető bevonásával történne. (mno.hu, 2004. 12. 01.)

társaság, fogadtatás, gazdaság, fogyasztás

Mi lesz veled Mafilm?

Úgy fest, a 2001 magasságában remélt nagy fordulat elmaradt, s miközben a független stúdiók és filmeseik nemzetközi értelemben egyre sikeresebbnek mondhatók, a magyar filmgyártás egykori fészke a pusztaságért küzd. Tavaly újra csak drasztikus bevételecsökkenésről szóltak a hírek, mert míg 2002-ben együttvéve mintegy 9 milliárd, addig tavaly 2-3 milliárd forintnyi külföldi bér munkára kaptak megrendelést a filmkészítők. Eközben – szakmai becslések szerint – 10-12 milliárdnyi produkciós megrendelés választott Magyarországot helyett más célországot a régió belül. A Mafilm Rt. pedig a „torta” csak egy szeletét falta fel. Ez mindössze 80 millió forintos nyereséget jelentett.

Súlyosbítja a gondokat, hogy az elmúlt évtizedben a bázis ingatlanjainak nagyobb részét és több ezer szakemberét elveszítette. A Mafilm Rt. 1994. évi megalakulását követő években a tulajdonosi szerkezet is gyakorta változott. A bonyolult és hosszadalmas átalakulási és összeolvadási folyamatot követően 2002 áprilisában jött létre az „új” Mafilm. Ennek egyik tulajdonosa az ÁPV Rt. és a Magyar Mozgóképek Közalapítvány. De miközben a Róna utca vegetál, addig mások grandiózus terveket szövögetnek. S ezek az álmok megvalósulni látszanak. Ha minden jól megy, egy év múlva nyit a 150 millió euróba kerülő etyeki Korda Sándor Filmstúdió. Pomáz pedig 2005. februárban indul be. (merliner.net, 2004. 12. 01.)

gazdaság, fogadtatás, társaság

Öngyilkosok és az internet

Japán a világhálót okolja a csoportos öngyilkosságokért. Chat-szobákban és Öngyilkosok klubja néven üzemelő honlapokon naponta japán fiatalok ezrei találkoznak és tervezgetik közösen saját halálukat. Az utóbbi két hónapban legkevesebb 26 ember vetett internetes ismeretség után közösen véget az életének. Az elmúlt két hétben három háromtagú, és két négytagú csoportot találtak holtan, legtöbbször gázmérgezésben kocsijukban megfulladva,

elhagyott hegyi utakon. Japán már most világviszonylatban a legmagasabb az öngyilkosok száma, és ennek a neten megkötött halál-paktumok csak egy – de egyre növekvő – töredékét jelentik. (transindex.ro, 2004. 12. 09.)

fogadtatás

MTE: Kisebb kampánycsend-sértések az interneten

Csak kisebb kampánycsend-sértéseket tapasztalt az interneten a december 5-i népszavazás idején a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesületének monitoring-csoportja. A leginkább renitensek a párthonlapok szerkesztői voltak, a független tartalomszolgáltatók közül pedig kettő esetében észlelt komolyabb kampánycsend-sértést a monitoring-csoport. Barlai Réka, az MTE monitoring-csoportjának vezetője beszámolt arról, hogy több párthonlap üzemeltetője az előző évekhez hasonlóan ismételtén kifejezte, hogy nem ismeri el az MTE jogosultságát a kampánycsend betartásának ellenőrzésére. (prim.hu, 2004. 12. 07.)

érdekképviselet, fogadtatás

Nagy Sándor- film – mégsem perelnek a görög jogászok

Mégsem perlik be a görög jogászok Oliver Stone Nagy Sándorról szóló filmjének alkotóit, és nem követelik a film betiltását azon a címen, hogy az biszexuálisnak mutatja be makedón világhódítót. A film ugyanakkor nagy sikert aratott meleg és leszbikus körökben, mert nyíltan bemutatja Alekszandrosz szerelmét férfi barátja, Hephaisztión iránt. Egy amerikai lap pedig a makedón királyt „az első meleg akcióhősnek” nevezte. (mtv.hu, 2004. 12. 04.)

fogadtatás

Nagyszabású internetprogram Németországban

A német szövetségi kormány azt szeretné elérni, hogy a következő néhány esztendőben az összes németországi háztartásban legyen valamilyen nagy sáv szélességű internet-elérés.

Egyre több ország indított a közelmúltban olyan projektet, amelyeknek a célja a lakosság nagy sáv szélességű internet-hozzáférésekkel való ellátása volt. Az elmúlt hónapokban hasonló tervek fogalmazódtak meg többek között az osztrák és az amerikai politikusok fejében is. Ezek után nem lehet csodálkozni azon, hogy hasonló terveket dédelgetnek Németországban is a vezető politikusok.

A stílusosan „Szélessávú internetet mindenkinek!” nevű program egyik legfontosabb kitétele, hogy nem csak az ADSL-technológiát használják fel a megvalósításakor, hanem gyakorlatilag bármelyik másik nagy sáv szélesség elérését lehetővé tevő technológiát is. (sg.hu, 2004. 12. 02.)

technológia, fogadtatás

RTL Klub – nincs döntés a reklámértékesítési ügyben

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) fél évvel elhalasztotta a döntést az RTL Klub átlagáras értékesítési rendszere (SAP) ügyében.

Lapértesülések szerint azért késik a döntés, mert a GVH-nak további információkra van szüksége ahhoz, hogy állást foglaljon a kérdésben. A Világgazdaság úgy tudja, hogy miután a versenyhivatal elhalasztotta a döntést, a kereskedelmi csatorna 2005-ben is a SAP rendszert használja. Az RTL Klub januártól úgynevezett csatorna-átlagáras rendszer alapján értékesíti reklámidejét, amit azzal indokolt, hogy a magyar hirdetési piacon jelenleg jóval nagyobb a kereslet a tévéreklámokra, mint a törvény által engedélyezett keret.

A januártól alkalmazott rendszer miatt még a bevezetést megelőzően, tavaly novemberben a Magyar Márkaszövetség kezdeményezett eljárást. A Márkaszövetség álláspontja szerint az új szisztéma bevezetése hátrányosan érinti a magyarországi televíziós reklámpiacot, a hirdetőik versenyképességét, növeli a médiainflációt, egyúttal kikényszerítené a fogyasztói árak kényszerű emelkedését is.

Piaci információk szerint az azóta eltelt időszakban a meghatározó szereplők döntő többsége elfogadta a csatorna átlagáras értékesítési rendszerét. Az új rendszerből jól profitál a csatorna, amely 2004-ben minden korábbinál nagyobb árbevételt könyvelhet el. (kreativ.hu,

2004. 12. 09.)
<i>szabályozás, fogadtatás</i>
<p>Szászfalvi lemondatná a köztelevízió elnökét</p> <p>Azonnali lemondásra szólította fel a Magyar Televízió Rt. elnökét és kuratóriumi elnökségét, különösen a testület MDF által delegált tagjait Szászfalvi László. A honatyja szerint az MTV-ben kicenzúrázták a katolikus és református híradók népszavazással kapcsolatos azon anyagait, amelyek a részvételre és az igenre buzdítottak. Szászfalvi azt mondta: az elmúlt tizenöt évben nem fordult elő, hogy a közszolgálati televízió elnöke az egyházak által autonóm módon szerkesztett műsorokba beleszólt volna. Rudi Zoltán, az MTV elnöke a múlt héten az ügyről kijelentette: nem cenzúráznak műsort az MTV-ben, normális műsorkészítési folyamat történt. (n.media.hu, 2004. 12. 01.)</p>
<i>fogadtatás</i>
<p>Tévés erőszak helyett családi filmek</p> <p>A Research Internationalnak a UPC megbízásából készített tanulmánya szerint – tizenegy európai országban, ötezer tévénezőt kérdeztek meg tévénézési szokásairól, kedvenc filmjeiről, műsorairól és elvárásairól – az európai tévénezők a karácsonyi ünnepek alatt a tévében látható erőszakra egyáltalán nem kíváncsiak. A válaszadók kétharmada gondolta úgy, hogy az erőszakot bemutató filmeket, műsorokat egyenesen be kellene tiltani az ünnepek idejére. A magyarok és a lengyelek erősítik leginkább a pacifisták táborát, ugyanakkor a svéd és román válaszadóknak csak a fele háborodna fel egy lövöldözős-robbantgatós film láttán. Európai viszonylatban tíz megkérdezettből hat kifejezetten békés, nyugodt, családi filmekre vágyik így az év vége felé, és mindössze a válaszadók 12%-a jelezte, hogy sportközvetítéseket akar nézni az ünnepek alatt is. (origo.hu, 2004. 12. 22.)</p>
<i>fogadtatás</i>
<p>Több mint 100 millió internetező Európában</p> <p>A Nielsen/NetRatings által elvégzett legfrissebb felmérés szerint az európai internethasználók száma meghaladja a 100 milliót, több mint a felük pedig szélessávú kapcsolatot használ.</p> <p>2004. október elején mintegy 54,5 millió európai rendelkezett szélessávú internetkapcsolattal, ami 60%-kal magasabb szám az egy évvel ezelőtti 34,1 millióhoz képest. A legnagyobb mértékben, 120%-kal Olaszországban nőtt a szélessávon netezők száma, míg a második helyen Nagy-Britannia áll, ahol a gyarapodás mértéke megközelíti a 100%-ot. A szélessávú internet elsősorban az utóbbi időben egyre alacsonyabb árak, illetve a szolgáltatásnak a tárcsázós kapcsolatnál nagyságrendekkel jobb minősége miatt bizonyult ennyire népszerűnek. A folyamat a felhasználók mellett az online tartalomszolgáltatók számára is kedvező, mivel ezáltal egyre szélesebb közönséghez juttathatnak el különféle mozgóképes, vagy zenei tartalmakat. A net használói közül sokan elfordulnak a televíziótól – mondják a kutatócég szakértői. A webhasználók egynegyede mondta, hogy kevesebb időt tölt tévénézéssel, amit inkább az internetre fordít. (prim.hu, 2004. 12. 04., mno.hu, 2004. 12. 06.)</p>
<i>fogyasztás, fogadtatás</i>
<p>Valóságshow-t indít az MTV</p> <p>Új kulturális valóságshow-t indít tavasztól a közszolgálati televízió, amelyben a legjobb magyar könyvet keresik hírességek és a nézők segítségével. A Big Read című műsort tavaly a BBC fejlesztette ki, és a minden idők legsikeresebb könyvét kereső ugrásszerűen növelte a könyvtárak látogatottságát és élénkítette a könyvpiaci forgalmat.</p> <p>A Big Readben a huszonegy legjobb regényt keresik hét héten át. A hetente egyszer jelentkező műsorban három regényt mutatnak be, a művek értékeiről hírességek beszélnek, egymással is szellemi párbajt vívva, majd a nézők szavazhatnak telefonon SMS-ben és az interneten a nekik legjobban tetsző könyvre.</p> <p>A műsorhoz kapcsolódó olvasóköri körbe Angliában harmincezren csatlakoztak pár hét alatt, és</p>

több mint száznegyvenezer ember szavazott kedvenc regényére. A Big Read jelenleg Németországban fut nagy sikerrel a közszolgálati csatorna műsorán. (index.hu, 2004. 12. 09)

fogadtatás, tartalomkínálat

Spam: önszabályozás lehet a megoldás

Az elektronikus levelezésben a kéretlen levelek aránya egyes becslések szerint napjainkra elérte a 60-70%-ot. A spamküldők elleni jogi fellépés egyelőre sikertelennek tűnik, ezért az internetszolgáltatók az önszabályozásban látják a megoldást hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Becslések szerint a kéretlen levelek több milliárd dolláros kárt okoznak a felhasználóknak és az internetszolgáltatóknak egyaránt. Kevesen tudják ugyanakkor, hogy a spamek viszonylag kis része tartalmaz üzleti, reklám célú üzeneteket, legtöbbjük fertőzött gépek által létrehozott levél.

Az egyre komolyabb problémát okozó kéretlenlevél-áradat megállítására jogi és technológiai megoldások is születtek – mérsékelt sikerrel. Az Egyesült Államokban a spamellenes törvényt megszegő hirdető e-mailként legalább 250, összesen legfeljebb 6 millió dolláros bírságra számíthatnak, de a bíróságok öt év börtönbüntetést is kiszabhatnak a jogszabály ellen vétőkre. A tömeges reklámüzenetek feladói azonban a jogszabály kijátszására új megoldásokat dolgoztak ki. Jelentősen megnövekedett például a grafikus spamek mennyisége, amelyeknél az adatvédelmi nyilatkozat és a feladó címe nem szöveggént, hanem képként jelenik meg. A spamszűrő rendszerek így nem ismerhetik fel, hogy miről szól valójában a levél.

A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a jogi szabályozás nem elég a spammelés visszaszorítására. A megoldás egyre inkább a szakmai önszabályozásban körvonalazódik. Az internet- és tartalomszolgáltatók a központi spam- és tartalomszűrés tökéletesítésére tett kísérletekkel, a fertőzött kliensek beazonosításával, figyelmeztetésével és szükség esetén kitiltásával, a levelet küldő fél megfelelő azonosítását lehető tevő megoldások alkalmazásával és mindenekfelett a felhasználók folyamatos tájékoztatásával többet tehetnek a spamek visszaszorítása érdekében, mint a törvényhozás.

Ennek első lépései már hazánkban is láthatók: az Önszabályozó Reklám Testület, az Internet Szolgáltatók Tanácsa (ISZT) és a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete is kezdeményezték tagjaik között az iparági összefogást, azonos keretrendszerek, megoldások elfogadását. Nemzetközi szinten is egyre fontosabb szerepet kap a szolgáltatók önszabályozása. A legnagyobb e-mail szolgáltatókat képviselő AntiSpam Technical Alliance (ASTA) azt tanácsolja az internetszolgáltatóknak, hogy a jövőben zárják le azokat a levelezőszervereiket, amelyekről bejelentkezés nélkül lehet leveleket továbbítani. A szervezet további javaslata az internetszolgáltatóknak, követeljék meg ügyfeleiktől, hogy azonosítsák magukat, mielőtt levelet küldenek a hálózatról. (mno.hu, 2004. 12. 15.)

érdekképviselet, fogadtatás, szabályozás

Írásbeli figyelmeztetést kaptak a Hajóst szerepeltető Friderikuszék

Nem lett személyi következménye a köztvé népszavazási műsorának. Az MTV vezetése december 15-én lezárta a vizsgálatot, elnézést kért azoktól, akiket Hajós András és Galambos Lajos szerepeltetésével megbántottak, és – nevek említése nélkül – “az érintetteket írásbeli figyelmeztetésben részesítette”.

Az MTV-t számos kritika – köztük politikusoké – érte a népszavazási műsor miatt, amelyben az előzetes adtok feldolgozása helyett Lagzi Lajcsi szórakoztató estjét sugározták. Friderikusz Sándort külön bírálták, hogy műsorában fellejtette Hajós András műsorvezetőt, aki egy riporterparódiát mutatott be.

Bár a tévé elnöke eddig nem vállalta a felelősséget, az MTV kuratóriumának elnökségi ülésén őt is kritikák érték. A kuratórium elnöke, Czeglédi László már korábban elnézést kért a “nem szerencsés” műsor miatt. (index.hu, 2004. 12. 15.)

fogadtatás

Panaszáradat a hírműsorok miatt

Leggyakrabban a hírműsorokkal kapcsolatban érkeztek panaszok az ORTT Panaszbizottságához a negyedik negyedévben.

Azokra a “közvéleményt borzoló” műsorokra, például a talk-show-kra, amelyekkel kapcsolatban általában a legtöbb beadvány születik, ebben az időszakban kevesebb panasz érkezett – közölte Bodonovich.

A két kereskedelmi tévécsatorna, az RTL Klub és a TV2 ellen összesen 9 panaszbeadvány érkezett, míg a legtöbb hírműsort és egyéb közszolgálati jellegű programot sugárzó rádiók (Magyar Rádió, Sláger Rádió), és televíziók (MTV, Hír Televízió) ellen október 1. és december 7. között összesen 50 panaszt fogalmaztak meg.

A harmadik negyedévhez képest több, összesen 78 panasz érkezett a testülethez a vizsgált időszakban. A beadványokból 37 nézői panasz volt, a pártok és frakciók 14, a civil szervezetek 11 panaszt nyújtottak be. Egyéb szervezetek 13 esetben fordultak a panaszbizottsághoz.

Bodonovich Jenő elmondta, hogy az ORTT a korábbi bírálatok nyomán, az egységes jogértelmezési gyakorlat erősítése érdekében létrehozott egy új testületet, a tanácselnökök ülését. A háromhavonta ülésező fórumon a panaszbizottság eljáró tanácsainak elnökei megtárgyalják az előző időszak ügyeit és a jövőre nézve is írásba foglalják irányelveiket. A politikai jellegű panaszok mellett a közönség nagyon érzékenyen reagált azokra az esetekre, amikor kiskorúakat ér valamilyen érdeksérelem. (origo.hu, 2004. 12. 15.)

szabályozás, fogadtatás

CDU: kevesebb erőszakot a tévében!

Kevesebb erőszakot akar a német kereszténydemokrata uniópárt, a CDU a televíziós műsorokban. A párt emellett szorgalmazza azt, hogy az iskolákban kiterjedt médiaoktatásban részesítsék a tanulókat.

A javaslatot tartalmazó határozatot a CDU tartományi főtitkára, Sven Petke terjesztette elő. Egyes felmérések szerint a német televíziókban 5,1% az agressziót és erőszakot sugárzó műsorok aránya. Átlagban tehát minden huszadik percben látható ilyen jellegű jelenet. Minden 66. percben megölnek valakit a televízió képernyőjén. Ami különösen aggasztó: a gyermekműsoroknál az átlagosnál is magasabb, 9,9 százalékos az erőszakos programok aránya.

“Ha folyvást arra panaszkodunk, hogy egyre több az erőszak az iskolákban, akkor végre tennünk is kellene valamit ez ellen” – jelentette ki a párt brandenburgi vezetője, Jörg Schönbohm. Megengedhetetlen, hogy a gyermekek újra és újra erőszakkal szembesüljenek, olyan közeget kell teremteni, ahol pozitív értékek veszik körül őket – fogalmazott a politikus. Schönbohm szerint a televízióból áradó ízléstelenség nem ismer határokat, s a nézőket tévészeméttel árasztják el. Ezért – mint fogalmazott – szakembereknek kell kidolgozniuk kritériumokat arra, mi sugározható a televízióban, s mi az, aminek ki kell maradnia a programból. (hullamvadasz.hu, 2004. 12. 14.)

fogadtatás

Díjnyertes a “Ki a macska?”

Mészáros Péter *Ki a macska?* című rövidfilmjét Ezüst Mikeldi díjával tüntette ki a 46. bilbaói rövidfilmfesztivál. A december elején véget ért patinás spanyol fesztivál idei versenyében 96 kisfilm szállhatott ringbe, melyek közel 40 ország kortárs filmművészetét képviselték.

A *Ki a macska?* című Hajnóczy Péter novella film adaptációját a külföldi közönségnek a Berlinale mutatta be először februárba, azóta a nagyvilág számos fesztiválja hívta meg programjába Genftől Isztambulig. Mészáros Péter filmje négy fiú brutális-rituális játékát meséli el egy macskával egy elhagyatott gyáracsarnokban a II. világháború idején valahol Budapesten. (index.hu, 2004. 12. 13.)

fesztivál, fogadtatás

Életműdíj Szabó Istvánnak

Életműdíjat kapott Szabó István Oscar-díjas filmrendező a Mozi és történelem nevű filmfesztiválon Isztambulban. (mtv.hu, 2004. 12. 17.)

fesztivál, fogadtatás**Gyermekbiztos internetet akar az EU**

Az eddiginél jobban szeretné védeni a gyerekeket a pornográf, a rasszista és az egyéb káros tartalmaktól az Európai Unió.

Viviane Reading, az EU információs és médiaügyekért felelős biztosa a javaslat napirendre kerülését azzal indokolta, hogy napjainkban egyre nagyobb a veszélye annak, hogy a gyerekek a világhálón való szörfözés közben ilyen tartalmú oldalakra juthatnak. Az Európai Bizottság információi szerint különösen veszélyeztetettek azoknak az országoknak a kislakói, ahol a gyerekek 60%-a rendszeresen internetezik. Ezen európai uniós tagok közé tartoznak például a skandináv országok, valamint Nagy-Britannia, Hollandia, Észtország és Csehország.

Véleménye szerint a legtöbb szülő nincs is tisztában azzal, hogy a csemetéjére milyen veszélyek leselkednek a világhálón, vagy ha tisztábban is vannak ezekkel a veszélyekkel, akkor nem tudják, hogy ebben a kérdésben kihez forduljanak.

Az Európai Unió nemrégiben 38 millió euróért 19 tagországban különleges forródrótokat állított fel, ahol bárki névtelenül bejelentheti, ha egy oldalon illegális tartalomra bukkan. Mint azt Viviane Reading elmondta, a forródrótok hasznossága már az üzemelésük első időszakában megmutatkozott, hiszen a kapott információ segítségével a hatóságok világszerte több nemzetközi pedofil-hálózatot is fel tudtak számolni. Novemberben például Spanyolországban bukott le egy 90 tagú pedofil-csoport, amely a legnagyobb ilyen jellegű "fogás" volt az ország történetében.

A most elfogadott program keretében növelni fogják a forródrótok számát. Ezenkívül az Európai Unió finanszírozni szeretné olyan technikák kifejlesztését is, amelyek segítségével kiszűrhetők az internetről az illegális pornográf tartalmak. (sg.hu, 2004. 12. 11.)

EU, fogyasztás, szabályozás, gazdaság, fogadtatás**Kiosztották a Business Leader's Fórum média-díját**

A Brit Nagykövetségen adták át immár harmadik alkalommal a Magyar Business Leader's Fórum Média a társadalomért díját. Az alapítók célja, hogy minél több olyan riport és írás szülessen, amely a társadalom különböző területeinek sikeres együttműködését mutatja be. Kitzinger Szonja a Figyelő című lap munkatársaként kapott díjat, a romák munkaerő-piaci esélyeiről szóló cikkére.

A fődíjat Trebitsch Péter, a Magyar Rádió munkatársa kapta. (radio.hu, 2004. 12. 14.)

fogadtatás**Magas rangú szakmai elismerést kap a Bartók Rádió**

A KÓTA, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége a Kodály Zoltán születésének 122. évfordulója alkalmából rendezett koncerten adja át először a KÓTA elnöksége által 2004. júniusban alapított KÓTA-díjat, melyet a Bartók Rádióknak ítelt oda. (radio.hu, 2004. 12. 11.)

fogadtatás**Negyvenkét film a nyíregyházi szemlén**

A közelmúltban Nyíregyházán a Kölyökvárban rendezték meg a 33. Kelet- és Dél-magyarországi Független Filmszemlét, melyre a Dunától keletre eső megyékből érkeztek az alkotók.

Fődíj: a NKÖM 50.000 ft-os díja Miló Mihály: *A Tisza-tó védett területei* és Koncz András: *Csendes csodák*

A MAFSZ 35.000 ft-os különdíja Kovács István és Koncz András: *Észkijárat*

A MMI 20.000 ft-os különdíja Filipas Doru: *Átok*

Alkotói díj Oláh Imre: *A tanító* és *Fizettünk érte*

Eredetiség díj	Pilló Ákos. <i>Szabad locsolkodni?</i>
Különdíj	Szitha Miklós: <i>A csend festője</i>
Egyéb díjak	Szabó Albert, Miskú Norbert, Sós Heni, Matyasovszki József
(szon.hu, 2004. 12. 15.)	
<i>fesztivál, fogadtatás</i>	
<p>A <i>Fallal szemben</i> nyerte az Európai Filmdíjat</p> <p>A török származású német rendező, Fatih Akin <i>Fallal szemben</i> című filmje nyerte az idei Európai Filmdíjat Barcelonában. Minden második évben ugyanis nem Berlinben, hanem valamelyik európai nagyvárosban adják át az európai Oscar-díjnak is nevezett elismeréseket.</p> <p>A legjobb rendező kategóriában Antal Nimródót, a <i>Kontroll</i> rendezőjét is neveztek európai filmdíjra, az operatóri díjra pedig Koltai Lajost, a <i>Csodálatos Júlia</i> című Szabó István-film fényképezéséért. Ez utóbbi díjat Eduardo Serrának, a <i>Leány gyöngyfülbévalóval</i> operatőrének ítélték oda, a legjobb európai rendezőnek járó kitüntetést pedig a spanyol Alejandro Aménabar, a <i>Belső tenger</i> alkotója kapta.</p> <p>Fatih Akin filmje nyert már nagydíjat az idei berlini filmfesztiválon, és a német filmesek díjkiosztó ünnepségéről sem távozott üres kézzel a fiatal rendező. Németországi török környezetben játszódó szerelmi drámájának női főszereplője, Sebil Kekilli szintén díjak sokaságával zárja az évet, ám Barcelonában az európai trófeát Imelda Staunton, Mike Leigh <i>Vera Drake</i> -jének címszereplője nyerte.</p> <p>A legjobb európai színész díját Javier Bardem, az Aménabar- film főszereplője nyerte el. Életművéért díjat kapott a spanyol Carlos Saura, a világ filmművészetének gazdagításáért a norvég Liv Ullmann, Ingmar Bergman filmjeinek szinte állandó szereplője.</p> <p>A legjobb nem európai filmnek járó díj a Hongkongban rendező kínai Vong Kar-vajnak jutott <i>2046</i> című filmjéért. (origo.hu, 2004. 12. 12.)</p>	
<i>fesztivál, fogadtatás</i>	

Fogyasztás

<p><i>A tévé népszerűbb volt a szavazófülkéknél</i></p> <p>Több mint 4 millióan voltak kíváncsiak az MTV választási műsoraira, miközben csak egy részük vett részt a népszavazásban.</p> <p>Több mint 4,3 millióan nézték a Magyar Televízió esti választási műsorait csütörtökön, pénteken, illetve vasárnap. A pártelnökök vitáját csütörtökön 2.258.500-an látták. Az egy percre jutó átlagos nézettség 1.028.23 fő volt. (index.hu, 2004. 12. 06.)</p>
<p><i>fogyasztás</i></p>
<p><i>A Viasat3 felzárkózna a TV2 és az RTL mögé</i></p> <p>A nézettségi adatok alapján sikerült a Viasat3-nak az RTL Klub és a TV2 mögött a harmadik számú hazai kereskedelmi tévévé válnia, valamelyest közelítve e téren a két nagy társasághoz.</p> <p>A hirdetések számára fontos 18-49 éves korcsoportban a tavalyi évben országosan 3,1%-os volt a részesedésük, ami az idén 4,5%-ra emelkedett. (privatbankar.hu, 2004. 12. 29.)</p>
<p><i>fogyasztás</i></p>
<p><i>Angol animációt díjazott a Pritt Pärn vezette zsűri</i></p> <p>Három egészestés animáció magyar premierjére, Gauder Áron <i>Nyóckerének</i> világpremierjére és több száz kisfilmre 3500-an vettek jegyet a SzimplaFilm rendezte AniFest2 fesztiválon december 2. és 4. között az Urániában. Az angol Nicholas Losse <i>Lloyd in the corner</i> című animációja nyerte a fesztivál 2000 eurós fődíját, a közönségdíjat a cseh Martin Duda <i>Kontakt</i> című alkotása kapta, és kiosztásra került az animátor-ösztöndíj is. (index.hu, 2004. 12. 06.)</p>
<p><i>fesztivál, fogyasztás, gazdaság</i></p>
<p><i>Az ITU első embere új technológiáról, új szolgáltatásokról</i></p> <p>2004. év közepére az internet használóinak száma már 699 millió volt a világon, ugyanakkor Afrikában ebből csupán 12 millióan használták a világhálót. A jelenlegi mobil és vezeték nélküli technológiák olyan alternatív hálózati infrastruktúra megteremtését ígérik, amely a hangszolgáltatásokat és a nagy sebességű internet elérést városi és vidéki területekre egyaránt elviszi, megfelelő állami távközlés-politika és szabályozási keretek között.</p> <p>2004-ben Európában a fókuszban az analógról a digitális földi műsorszórásra való átállás előkészületei álltak. A digitális televízió-technológián alapuló új innovatív szolgáltatások iránti igények az egész világon megmutatkoznak és erősödnek. Utsumi szerint: a digitális műsorszórás a film- és zeneipar, valamint a kiadóvállalatok üzletmenetére egyaránt hatással lesz, miközben mindannyiunk életét és kultúráját fogja gazdagítani. (prim.hu, 2004. 12. 26.)</p>
<p><i>fogyasztás, fogadtatás</i></p>
<p><i>Első helyen az RTL Klub Híradó</i></p> <p>A televíziók novemberi nézettségi versenyét a hírműsorok tekintetében az RTL Klub nyerte. A különbség leginkább hétköznapiakon szembetűnő. Az elmúlt hónapban az összesített adatok alapján az RTL Klub Híradóját több néző követte figyelemmel, mint a konkurens kereskedelmi csatorna és a közszolgálati televízió hírműsorait. Novemberben átlagosan mintegy 200 ezerrel többen választották az RTL Klub Híradóját. (rtlklub.hu, 2004. 12. 03.)</p>
<p><i>fogyasztás</i></p>
<p><i>Tesco-TV indul</i></p> <p>A médiaipar felé nyit a Tesco, amely saját televíziós csatornát tervez indítani. A Tesco szupermarketjeit Angliában több mint 16 millióan látogatják hetente, a csatornát száz üzletben tesztelik. A nagy képernyőket a szupermarketek különböző pontjain helyezik el. A saját adó műsorstruktúrájában főleg rövidebb, reklámokkal vegyített programok kapnak majd helyet. A Tesco menedzsmentje azt várja, hogy a reklámozott márkák értékesítési bevétele 10%-kal vagy még többlet emelkedik. (privatbankar.hu, 2004. 12. 01.)</p>

tartalomkínálat, fogyasztás, fogadtatás

Gyorsan terjed a digitális tévé Ausztriában

Az ORF előrejelzése szerint várhatóan megduplázódik a jövő év végére a digitális televíziós adások vételére alkalmas készülékek száma Ausztriában.

Andi Gall, az ORF műszaki igazgatója arról tájékoztatta a sajtót, hogy a felmérések szerint már naponta mintegy ezer digitális dekódert helyeznek üzembe a 8,14 milliós Ausztriában, ahol becslések szerint már 400 ezer ilyen készülék biztosítja a digitális tévézés lehetőségét. A szakértők arra számítanak, hogy 2005 végére 800 ezerre nő a digitális tévéadások vételére alkalmas berendezések száma a lakosság tulajdonában.

A digitális televíziózás terjedése komoly nehézségeket okozhat a hirdetési piacon az ORF számára, hiszen számtalan olyan német tv-adó is konkurenciát jelent majd az állami televíziónak, amely eddig csak a kábeltelevíziós hálózaton jutott el az osztrákokhoz. E csatornák hirdetési díjai már most is jóval alacsonyabbak az ORF által megszabottnál. Az ORF máris bejelentette, hogy kiegészítő kapacitást bérelt az Astra digitális műholdon, és ezzel javítani tudja az adások kép- és hangminőségét is. (origo.hu, 2004 .12. 01)

fogyasztás, technológia, gazdaság, fogadtatás

Idén 38%-kal többen interneteznek szélessávon az USA-ban

Az amerikai Szövetségi Távközlési Hivatal (FCC) által nyilvánosságra hozott adatok alapján 2004 közepére a tavalyi számhoz képest 38%-kal nőtt az Egyesült Államokban a szélessávú internetes kapcsolatok száma.

Számszerűen ez azt jelenti, hogy idén június végén 32 millió szélessávú felhasználó volt az országban az egy évvel korábbi 23,5 millióhoz képest. Ugyanakkor a látványos növekedés ellenére, az ENSZ illetékes szervének adatai szerint, az Egyesült Államok világviszonylatban csak a 13. helyen áll a szélessávú ellátottság tekintetében. George W. Bush elnök újraválasztási kampányában minden amerikainak olcsó és gyors internetes hozzáférést ígért 2007-ig – kérdés, hogy a jelenlegi növekedési ütem elég lesz-e ehhez. Az FCC beszámolója szerint egyébként a szélessávú internetezés leginkább a multimédiás alkalmazásokat, illetve az online vásárlást kedvelők körében a legnépszerűbb.

A szélessávú szolgáltatások szerkezete Amerikában némileg különbözik az európai modelltől – míg az öreg kontinensen a digitális telefonvonalas ADSL a legelterjedtebb, addig a 32 millió amerikai szélessávú netezőből 18,6 millióan kábeles kapcsolatot használnak. (prim.hu, 2004. 12. 24.)

fogyasztás, fogadtatás

Két év múlva új székházba költözhet a Magyar Rádió

Két év múlva elkészülhet a közzérádió új épülete. Az építkezésre kiírt közbeszerzési pályázat versenyében négy cég maradt.

Nagy a Magyar Rádió hallgatottsága reggel és délben, miközben több mint százötven adó sugároz Magyarországon, és növekedik a helyi műsorszolgáltatók népszerűsége is – mondta egy, a közzérádió megújulásáról szóló tanácskozáson Levendel Ádám, a Szonda Ipsos közvélemény-kutató igazgatója. Hozzáfűzte, hogy a közzérádió több mint egymillió hallgatója között megtalálhatók a kereskedelmi szempontból fontos rétegek, és noha tavaly a magyar rádiózás reklám-összevétele elérte a kilencmilliárd forintot, ebből az MR csak 880 millióhoz jutott hozzá a médiatörvény szigorúsága miatt.

A *Médiakutató* című folyóirat főszerkesztője, Bajomi-Lázár Péter arra mutatott rá, hogy a közzérádió népszerűsége évente csökken. A helyzet javítása érdekében azt tanácsolta: mivel a nemzeti hagyományok őrzése egyre kevesebb hallgatót szolgál ki, ezért ezeket a rádió elhagyhatja műsoraiból. Elek István újságíró viszont rámutatott: a magyar médiában csak a neoliberális és fundamentalista piacelvűség érvényesült az elmúlt tizenöt évben. – Ezt a médiatörvény módosítása nélkül nem lehet megállítani, a kereskedelmi médiumok bevételeit ugyanis jelentősen meg kell csapolni, átcsoportosítva ezt a pénzt a közszolgálatnak – fejtette

<p>ki.</p> <p>A felszólalók egyetértettek, hogy a rádió megújulása elképzelhetetlen új székház nélkül. Felépítése – a köztvéhez hasonlóan – magánbefektető bevonásával történne. (mno.hu, 2004. 12. 01.)</p>
<p><i>társaság, fogadtatás, gazdaság, fogyasztás</i></p>
<p>Olaszországban már több mint 2 millió 3G előfizető van</p> <p>A „3” nevezetű harmadik generációs mobiltelefon szolgáltató az idei esztendőben immár másodszor duplázta meg előfizetőinek számát, mely így mára már meghaladta a 2 milliót. Az UMTS operátor idén márciusban még csak mintegy 500 ezer előfizetővel rendelkezett, júliusban viszont már nem kevesebb, mint 1 millió előfizetőt tudhatott magáénak. (terminal.hu, 2004. 12. 01.)</p>
<p><i>fogyasztás, technológia</i></p>
<p>Több mint 100 millió internetező Európában</p> <p>A Nielsen/NetRatings által elvégzett legfrissebb felmérés szerint az európai internethasználók száma meghaladja a 100 milliót, több mint a felük pedig szélessávú kapcsolatot használ.</p> <p>2004. október elején mintegy 54,5 millió európai rendelkezett szélessávú internetkapcsolattal, ami 60%-kal magasabb szám az egy évvel ezelőtti 34,1 millióhoz képest. A legnagyobb mértékben, 120%-kal Olaszországban nőtt a szélessávon netezők száma, míg a második helyen Nagy-Britannia áll, ahol a gyarapodás mértéke megközelíti a 100%-ot. A szélessávú internet elsősorban az utóbbi időben egyre alacsonyabb árak, illetve a szolgáltatásnak a tárcsázós kapcsolatnál nagyságrendekkel jobb minősége miatt bizonyult ennyire népszerűnek. A folyamat a felhasználók mellett az online tartalomszolgáltatók számára is kedvező, mivel ezáltal egyre szélesebb közönséghez juttathatnak el különféle mozgóképes, vagy zenei tartalmakat. A net használói közül sokan elfordulnak a televíziótól – mondják a kutatócég szakértői. A webhasználok egynegyede mondta, hogy kevesebb időt tölt tévénézéssel, amit inkább az internetre fordít. (prim.hu, 2004. 12. 04., mno.hu, 2004. 12. 06.)</p>
<p><i>fogyasztás, fogadtatás</i></p>
<p>Gyermekbiztos internetet akar az EU</p> <p>Az eddiginél jobban szeretné védeni a gyerekeket a pornográf, a rasszista és az egyéb káros tartalmaktól az Európai Unió.</p> <p>Viviane Reading, az EU információs és médiaügyekért felelős biztosa a javaslat napirendre kerülését azzal indokolta, hogy napjainkban egyre nagyobb a veszélye annak, hogy a gyerekek a világhálón való szörfözés közben ilyen tartalmú oldalakra juthatnak. Az Európai Bizottság információs szerint különösen veszélyeztetettek azoknak az országoknak a kislakói, ahol a gyerekek 60%-a rendszeresen internetezik. Ezen európai uniós tagok közé tartoznak például a skandináv országok, valamint Nagy-Britannia, Hollandia, Észtország és Csehország.</p> <p>Véleménye szerint a legtöbb szülő nincs is tisztában azzal, hogy a csemetéjére milyen veszélyek leselkednek a világhálón, vagy ha tisztábban is vannak ezekkel a veszélyekkel, akkor nem tudják, hogy ebben a kérdésben kihez forduljanak.</p> <p>Az Európai Unió nemrégiben 38 millió euróért 19 tagországban különleges forródrótokat állított fel, ahol bárki névtelenül bejelentheti, ha egy oldalon illegális tartalomra bukkan. Mint azt Viviane Reading elmondta, a forródrótok hasznossága már az üzemelésük első időszakában megmutatkozott, hiszen a kapott információ segítségével a hatóságok világszerte több nemzetközi pedofil-hálózatot is fel tudtak számolni. Novemberben például Spanyolországban bukott le egy 90 tagú pedofil-csoport, amely a legnagyobb ilyen jellegű “fogás” volt az ország történetében.</p> <p>A most elfogadott program keretében növelni fogják a forródrótok számát. Ezenkívül az Európai Unió finanszírozni szeretné olyan technikák kifejlesztését is, amelyek segítségével</p>

kiszűrhetők az internetről az illegális pornográf tartalmak. (sg.hu, 2004. 12. 11.)
<i>EU, fogyasztás, szabályozás, gazdaság, fogadtatás</i>
<i>Idén már nem jelenik meg a Friss Újság Szegeden</i> A deklaráltan jobboldali, konzervatív értékrendű napilap mindössze 35 számot ért meg. Az újságot főszerkesztőként az a Dlusztus Imre jegyzi, aki korábban a Délmagyarország című szegedi napilap szerkesztőségét vezette, majd a Hír Tv főszerkesztőjeként is dolgozott. A lapra a polgári körös aktivisták segítségével próbáltak előfizetőket toborozni, a megcélzott 10 ezer helyett azonban alig 3 ezer előfizetőt sikerült összegyűjteni, ami havi négymillió forintos veszteséget jelentett a lapnak. (mtv.hu, 2004. 12. 14.)
<i>tartalomkínálat, fogyasztás, gazdaság</i>
<i>Terjeszkedik a TV Paprika</i> Két északi szomszédországban is láthatják a nézők 2005-től az első magyarországi gasztronómiai televíziós csatorna adását. Csehországban és Szlovákiában is megkezdte a műsorszolgáltatást januárban a TV Paprika. Mindkét országban egyaránt cseh nyelvű szinkronnal látják el adásaikat – közölte Paul Ágnes médiareferens, aki azt is elmondta, jövő év második felétől a térség újabb államaiban is tervezik az indulást, “a térségre jellemző helyi tartalmakkal” is bővítve a kínálatot. A TV Paprika az indulása óta eltelt másfél hónap után már 800 ezer hazai háztartásban fogható, míg a két másik államban január 17-ére tervezett debütálással ez a szám másfél millióra emelkedhet. A november másodikán indult tematikus tévécsatorna jelenleg napi 14 órában sugározza műsorát Magyarországon. (origo.hu, 2004. 12. 20.)
<i>fogyasztás, tartalomkínálat</i>
<i>Az RTL Klubot néztük a bejgli mellé</i> <u>A tévénezők megoszlása a két legnagyobb kereskedelmi csatorna közt karácsony hetében</u> RTL Klub   31,3% TV2   24,7% A hirdetőik szempontjából fontos 18-49 év közötti korcsoportban és főműsoridőben még nagyobb, közel 9% az RTL Klub előnye. <u>A legnépszerűbb műsorok</u> (Egy-egy műsor csak a legnépszerűbb adásával szerepel a listán) Teljes lakosság 1. <i>Legyen Ön is milliomos</i> (RTL Klub)   2.286.968 2. <i>Barátok közt</i> (RTL Klub)   2.209.632 3. <i>Neveletlen hercegnő</i> (RTL Klub)   2.003.235 4. <i>Mónika show</i> (RTL Klub)   1.936.743 5. <i>Fókusz</i> (RTL Klub)   1.927.919 6. <i>Megasztár</i> (Tv2)   1.876.655 7. <i>Hiradó</i> (Tv2)   1.839 541 8. <i>102 kiskutya</i> (RTL Klub)   761.448 9. <i>Tények</i> (Tv2)   1.731.012 10. <i>A Kísértés</i> (RTL Klub)   1.709.530 (origo.hu, 2004. 12. 28.)
<i>fogyasztás</i>

Gazdaság

30.000 dollárt fizet az, aki kalózfilmlet tölt fel vagy le

A hollywoodi stúdiók egyenként akarnak mindenkit beperelni, aki valamelyik netes fájlcsere-lőn a filmjeik kalózmásolatát tölti fel vagy le. Bár már júniusban láthatóak voltak az első jelei annak, hogy az Amerikai Mozgóképek Szövetsége (Motion Picture Association of America, MPAA) ilyen lépésre szánja magát, a bejelentésre és az első perekre néhány hete került sor.

Dan Glickman, az MPAA elnöke szerint erre a lépésre még az előtt szükség van, hogy a nagysebességű internet elterjedése világszerte megkönnyítene a kalózmásolatok letöltését. „Nem volt könnyű döntés, de meg kellett tenni, mielőtt az illegális cserebere kontrollálhatatlanná válik. A kalózkodás a filmipar 110 éves történetének legnagyobb gazdasági fenyegetése” – nyilatkozta Glickman.

A szövetség szóvivője bejelentette, hogy a polgári per értéke filmenként akár a 30.000 dollárt is elérheti.

Ezzel az intézkedéssel az MPAA az Amerikai Hanglezkiadó Szövetségének nyomdokaiba lép, az ugyanis már több mint egy éve pereli az amerikai illegális zenecsere-lőket, minden hónapban több száz új pert indítva.

Az MPAA honlapján közzétett adatok szerint a kalózkodás évente 3,5 milliárd dollár bevételkiesést okoz a jogtulajdonosoknak. Ugyancsak a honlapon olvasható, hogy a netes fájlcsere hatásait nem tartalmazza az összeg, az ez által okozott kárt ugyanis lehetetlen felbecsülni.

A filmstúdiók érdekvédelmi szervezete azonban nem csak perek útján próbálja elrettenteni a netes kalózókat, hanem kemény propagandát is indít az illegális filmterjesztés ellen. A fontosabb folyóiratokban megjelentett egyik hirdetés így szól: „Ha azt hiszed, hogy a filmek illegális csereje után el tudsz menekülni, gondold át még egyszer” – a felirat mellett számos fájlcsere-lő hálózatból vett név és IP cím látható.

Az MPAA tervei között szerepel egy speciális szoftver is, amelynek célja, hogy felkutassa a számítógépeken található zenéket, filmeket és fájlmeosztó alkalmazásokat. (transindex.ro, 2004. 12. 06.)

felhasználási jog, érdekképviselet, gazdaság, fogadtatás, technológia

A filmben lát üzletet a Concorde

Filmfinanszírozási alapot indított a Concorde Értékpapír Rt., s eddig mintegy ötszázmillió forintot helyezett ki egyes produkciókhoz, melyek összköltségvetése elérte a 2,5 milliárd forintot.

A befektetési bank a filmfinanszírozási alap keretében az idén 16 produkció létrehozásában vesz részt, mely 500 millió forint kihelyezését jelenti. Az alapot a filmtörvény adókedvezményekről szóló rendelkezéseinek életbe lépésével párhuzamosan hozta létre a Concorde. (tozsdeforum.hu, 2004. 12. 02.)

gazdaság, fogadtatás

Angol animációt díjazott a Pritt Pärn vezette zsűri

Három egészestés animáció magyar premierjére, Gauder Áron Nyóckerének világpremierjére és több száz kisfilmre 3500-an vettek jegyet a SzimplaFilm rendezte AniFest2 fesztiválon december 2. és 4. között az Urániában. Az angol Nicholas Losse *Lloyd in the corner* című animációja nyerte a fesztivál 2000 eurós fődíját, a közönségdíjat a cseh Martin Duda *Kontakt* című alkotása kapta, és kiosztásra került az animátor-ösztöndíj is. (index.hu, 2004. 12. 06.)

fesztivál, fogyasztás, gazdaság

Programot indított az unió a szülői és tanári internet-ellenőrzés fokozására

Négyéves programot hagytak jóvá az Európai Unió tagországainak távközlési ügyekben

illetékes miniszterei csütörtökön Brüsszelben arra, hogy a szülőket és a tanárokat hatékonyabb eszközökkel szereljük fel a káros internettartalom elleni fellépés érdekében.

A jövőre kezdődő program – amely a videofilmekre és más, úgynevezett új médiás eszközökre is vonatkozik – egyebek között a fajgyűlölet elleni harcra és a káros tartalmú körlevelek gyakorlatának kiküszöbölésére összpontosít. Megpróbálják például különböző hálózatok közötti együttműködéssel, illetve figyelmeztető forródrótok létesítésével elősegíteni, hogy az illegális tartalomról a felhasználók azonnal értesüljenek és a megfelelő hatóságokat is informálják. Ösztönzik a hálón belüli szűrők hatékonyabbá tételét is. Az összesen 45 millió eurós költségvetéssel rendelkező program keretében oktató és felvilágosító kampányokat is szerveznek, ebben az Európai Bizottság koordináló szerepet vállal a nemzeti hatóságok között.

A szülőknél és a tanároknál a jelenleginél aktívabban be kell kapcsolódniuk az internet – illetve általában az új média – és a gyermekek kapcsolatának szabályozásába, meg kell tanítani a diákokat arra, hogy biztonságosan használják a világhálót.

Sok uniós tagországban – köztük néhány új tagállamban is – 60% körüli az internetet rendszeresen használó gyermekek száma, de az arány szinte mindenhol eléri vagy megközelíti az egyharmadot – derül ki a brüsszeli bizottság felméréséből. Közelmúltbeli felmérések szerint a szülők 60%-ának fogalma sincs arról, milyen könnyen és honnan lehet törvénytelen vagy káros tartalomhoz jutni a internetről, viszont minél többet tud egy szülő a hálóról, annál nagyobb az igénye arra is, hogy annak használatát biztonságos módon biztosítsák a gyermekeknek. (mtv.hu, 2004. 12. 09.)

szabályozás, fogadtatás, gazdaság, EU

Boom a hazai tévés piacon

Óriási árbevétel-növekedéssel zárhatják az évet a nagy kereskedelmi tévétársaságok. A legnagyobb emelkedést várhatóan a Viasat3 produkálja, a legtöbb bevételt az RTL Klub könyvelheti el. A Tv2 is megdöntötte minden korábbi eredményét.

Gazdasági szempontokat figyelembe véve a Tv2 a legjobb évet zárja működésének 1997-es megkezdése óta. Az adó az év első kilenc hónapját 21%-os hirdetésibevétel-növekedéssel zárta, így összesen 16,2 milliárd forintot ért el, miközben üzleti eredményük meghaladta a 3,2 milliárdot. A harmadik negyedévben a Tv2 akkora bevétel-emelkedést produkált, hogy az meghaladta a tulajdonos SBS Broadcasting portfóliójába tartozó másik 14 televíziós adóét is. David Stogel, az SBS fejlesztési alelnöke jelezte: a Tv2 a tulajdonos összes elvárását túlteljesítette, és ezzel a második legnagyobb céggé vált a csoportban. Éves árbevétele is várhatóan 20% felett nő majd. Tavaly a társaság 23,6 milliárd forint nettó árbevételét ért el. (Az SBS Broadcasting nemrégiben közzétett gyorsjelentése szerint a harmadik negyedévében médiacsoport nettó árbevétele 21%-kal, 139,1 millió euróra nőtt. Az év első kilenc hónapjában a csoport nettó árbevétele 21%-kal 467 millió euróra nőtt, míg nettó eredmény 12,2 millió euró volt 2004 első kilenc hónapjában.)

Az RTL Klub tulajdonosának tőzsdei jelenlétére hivatkozva július óta nem közöl árbevételadatokat. Piaci információk szerint azonban az adó ugyancsak 20% feletti erősödést könyvelhet el, amellyel minden más televíziónál több, várhatóan 31 milliárd forint feletti összeg folyik be kasszájába. 2003-ban az RTL Klub 26,6 milliárdot ért el.

A két nagytól összességében jelentősen elmarad a Viasat3. A harmadik számú kereskedelmi csatorna viszont a legnagyobb árbevétel-növekedést tudhatja magáénak. Kocsis Attila vezérigazgató szerint az első tíz hónap alatt a csatorna hirdetési árbevétele 108%-kal nőtt, a teljes bevétel pedig 55%-kal emelkedett. Egyes információk szerint noha a televíziós piac kicsit lassul az év végére, a Viasat3 várhatóan tartja növekedési ütemét. Tavaly a társaság bő 909 millió forintot könyvelhetett el.

Az RTL Klub esetében a tervekhez képest is jelentősen megnövekedett árbevétel elsősorban annak köszönhető, hogy a piac meghatározó szereplői elfogadták az új, mozgó áras

értékesítési rendszert – véli Bognár Tamás, a PanMedia ügyvezető igazgatója. Ezáltal a csatorna mindig tudott elegendő reklámidőt biztosítani, még ha ez egy-egy hónapban nem tervezett áremelkedéssel járt is együtt.

A Tv2 nem változtatott árképzési rendszerén, de soha ennyi reklámpercet nem adott el, mint most. Piaci információk szerint egyébként a csatornának több mint félmilliárd forintnyi reklámot kellett visszautasítania. Januártól várhatóan 25%-kal növeli a reklámidők árait.

A kis tévék az RTL Klub magasabb árai és a többször is megtelt Tv2 miatt profitálni tudtak a kialakult piaci helyzetből. (tozsdeforum.hu, 2004. 12. 02.)

gazdaság

Egyelőre kevesen vásárolnak mobillal zenéket

A mobiltelefonos szolgáltatók számára komoly kihívást jelent, hogy újfajta zeneletöltési szolgáltatásaik révén jelentősebb bevételeket tudjanak termelni.

A Strategy Analytics piackutató cég egyik legfrissebb felméréséből kiderül, hogy míg a mobil operátorok 2009-ben 57 milliárd dolláros SMS forgalomra számíthatnak, addig az MMoD (Music on Demand) szolgáltatásokból származó bevételeik alulról súrolják majd a 2 milliárd dollárt.

Az elmúlt hat hónapban több nagy szolgáltató, így például a Vodafone, az Orange és az O2 is beindította digitális zeneboltját, melynek keretein belül az előfizetők teljes értékű, kiváló minőségű zenei felvételeket tölthetnek le mobiltelefonjaik segítségével, tehát ezek a szolgáltatások tulajdonképpen mobil iTunes-nak tekinthetők. A Strategy Analytics munkatársai felhívják a figyelmet arra, hogy bár a mobil csengőhang piac és az internetes zeneszolgáltatások piaca lényegében szárnyal, az MMoD szektornak komoly kihívásokkal kell szembenéznie. Szakértők szerint a piac fellendüléséhez alacsonyabb költségek, jobb felhasználói felületek, nagyobb adatbázisok és nagyobb adatátviteli sebességek bevezetésére lenne szükség. Amíg ezek a feltételek nem adottak, a felhasználók inkább broadband kapcsolaton keresztül szerzik be kedvenc zeneszámaikat. (terminal.hu, 2004. 12. 29.)

gazdaság, tartalomkínálat, fogadtatás

Észtországban a legolcsóbb az internet az EU-ban

Az Európai Unióban Észtország büszkélkedhet a legolcsóbb szélessávú internet-hozzáférés címmel, mivel a volt szovjet tagköztársaságban havonta csak 22 eurót kell fizetni az átlagos, másodpercenként 512 kilobites letöltési sebességű szolgáltatásért. Ez az összeg mintegy fele az unió 41 eurós átlagának – derül ki a finn kommunikációs minisztérium felméréséből.

A legtöbbet, 114 eurót a szomszédos Lettországban fizetik ki a hasonló paraméterű szolgáltatásért. Az olcsó internettel rendelkező országok között tartják számon Nagy-Britanniát és Franciaországot is (25 és 29 euró). Európa legnagyobb gazdaságában, Németországban 42 euró a havi díj. (portfolio.hu, 2004. 12. 23.)

gazdaság

Gyorsan terjed a digitális tévé Ausztriában

Az ORF előrejelzése szerint várhatóan megduplázódik a jövő év végére a digitális televíziós adások vételére alkalmas készülékek száma Ausztriában.

Andi Gall, az ORF műszaki igazgatója arról tájékoztatta a sajtót, hogy a felmérések szerint már naponta mintegy ezer digitális dekóder helyeznek üzembe a 8,14 milliós Ausztriában, ahol becslések szerint már 400 ezer ilyen készülék biztosítja a digitális tévénézés lehetőségét. A szakértők arra számítanak, hogy 2005 végére 800 ezerre nő a digitális tévéadások vételére alkalmas berendezések száma a lakosság tulajdonában.

A digitális televíziózás terjedése komoly nehézségeket okozhat a hirdetési piacon az ORF számára, hiszen számtalan olyan német tv-adó is konkurenciát jelent majd az állami televíziónak, amely eddig csak a kábeltelevíziós hálózaton jutott el az osztrákokhoz. E csatornák hirdetési díjai már most is jóval alacsonyabbak az ORF által megszabottnál. Az ORF máris bejelentette, hogy kiegészítő kapacitást bérelt az Astra digitális műholdon, és

ezzel javítani tudja az adások kép- és hangminőségét is. (origo.hu, 2004 .12. 01)

fogyasztás, technológia, gazdaság, fogadtatás

Idén 231 embert küldött el a szlovák közszolgálati rádió

Gazdasági szempontból nehéz évet zárt a Szlovák Rádió, állítja Jaroslav Rezník igazgató. Jelentősen csökkent az alkalmazottak száma, 2004-ben 231 embert bocsátottak el, ami az összes alkalmazott 20%-át jelenti. A közszolgálati intézményben jelenleg 850-en dolgoznak, közülük 150-en a regionális stúdiók alkalmazottjai.

A változás akkor szembetűnő igazán, ha az 1996-os évvel hasonlítjuk össze – mondta Rezník. Akkor még több mint 1600 alkalmazottja volt a rádiónak és két és fél adón sugárzott. Ma négy fő és két mellékadója van. „A szlovákiai magyar rádiózás szempontjából a 2004-es év az egyik legnehezebb esztendő volt, sajnos, szembe kellett néznünk a létszámleépítésekkel, valamint a költségvetésünk csökkentésével is” – mondta lapunknak Papp Sándor, a Pátria Rádió adófőszerkesztője. A rádió az év végén plusztámogatást kapott, melynek köszönhetően eredeti rádiójátékok és a szilveszteri műsor nyilvános felvétele készülhetett. 2004-ben a középhullámú közvetítés mellett további URH frekvenciákon is megkezdték a sugárzást, ma a Bodrogközben és az Ung-vidéken, Közép-Szlovákiában és Érsekújvár környékén is sztereo minőségben hallható a Patria Rádió műsora.

A Szlovák Rádió 2004-ben megszabadult több felesleges ingatlanától is, üdülőházakat, telkeket adott el. Jövőre várhatóan eladja az egyik legnagyobb anyagi terhet jelentő ingatlanját, jellegzetes székházát is. A fordított piramisból új épületbe szeretnének költözni, ám egyelőre még nem találtak vevőt a régire. (uj szo.com, 2004. 12. 29.)

társaság, gazdaság

Két év múlva új székházba költözhet a Magyar Rádió

Két év múlva elkészülhet a közzségi új épülete. Az építkezésre kiírt közbeszerzési pályázat versenyében négy cég maradt.

Nagy a Magyar Rádió hallgatottsága reggel és délben, miközben több mint százötven adó sugároz Magyarországon, és növekedik a helyi műsorszolgáltatók népszerűsége is – mondta egy, a közzségi megújulásáról szóló tanácskozáson Levendel Ádám, a Szonda Ipsos közvélemény-kutató igazgatója. Hozzáfűzte, hogy a közzségi több mint egymillió hallgatója között megtalálhatók a kereskedelmi szempontból fontos rétegek, és noha tavaly a magyar rádiózás reklám-összevétele elérte a kilencmilliárd forintot, ebből az MR csak 880 millióhoz jutott hozzá a médiatörvény szigorúsága miatt.

A *Médiakutató* című folyóirat főszerkesztője, Bajomi-Lázár Péter arra mutatott rá, hogy a közzségi népszerűsége évente csökken. A helyzet javítása érdekében azt tanácsolta: mivel a nemzeti hagyományok őrzése egyre kevesebb hallgatót szolgál ki, ezért ezeket a rádió elhagyhatja műsoraiból. Elek István újságíró viszont rámutatott: a magyar médiában csak a neoliberalis és fundamentalista piacelvűség érvényesült az elmúlt tizenöt évben. – Ezt a médiatörvény módosítása nélkül nem lehet megállítani, a kereskedelmi médiumok bevételeit ugyanis jelentősen meg kell csapolni, átcsoportosítva ezt a pénzt a közszolgálatnak – fejtette ki.

A felszólalók egyetértettek, hogy a rádió megújulása elképzelhetetlen új székház nélkül. Felépítése – a köztvéhez hasonlóan – magánbefektető bevonásával történne. (mno.hu, 2004. 12. 01.)

társaság, fogadtatás, gazdaság, fogyasztás

Közel háromezer dolgozóját küldi el a BBC

A brit BBC-nél a következő két-három évben legalább 10%-kkal csökkentik a létszámot, 320 millió fontos megtakarítási terv keretében.

A jelenlegi 28 ezer álláshelyet legalább 2900-zal készülnek csökkenteni, egyes lapjelentések szerint ez a szám akár 6 ezerig is felmehet. Mark Thompson vezérigazgató, aki március óta áll a BBC élén, korábban a Channel 4 magáncsatornát igazgatta, és akkoriban gyakran

panaszolta, hogy a versenytárs BBC „valósággal fürdik a közpénzben”. A terv keretében – amely a BBC egyes vagyონrészeinek eladását is előirányozza – egyebek között partnert keresnek a BBC kereskedelmi ága, a BBC Worldwide számára, valamint néhány tévé- és rádióműsort Londonból Manchesterbe helyeznek át. A vezérigazgató az átalakításokkal szeretné a BBC-t digitális, többcsatornás televízióvá tenni. A BBC-t főleg az évi 2,8 milliárd fontot hozó általános tévéhasználati adóból tartják fenn, reklámokat nem sugároz. A kormány jelenleg felülvizsgálja a BBC királyi pátensét, előkészítve annak legközelebbi, 2006-ban esedékes megújítását. Ez az alapokmány rendezi, hogy a tévéadóból mennyi jár a BBC-nek. Az adóból a magáncsatornák is részesülnek kisebb mértékben. A BBC vezetése a hevesebb vitákat szeretné megelőzni a takarékosági tervvel. (fn.hu, 2004. 12. 07.)

társaság, gazdaság, szabályozás

Magyarelles viccért büntettek meg egy román rádiót

Magyarelles megnyilvánulásért bírságolt meg egy bukaresti rádióadó a román médiatanács. Az Europa FM rádió azért kell ötvenmillió lejt fizetnie, mert az egyik műsorvezető magyarelles viccet mondott a hallgatóknak.

A testület ezúttal kihagyta a szokásos figyelmeztetést, és egyből a pénzbüntetéshez folyamodott. Magyarelles megnyilvánulásért ekkora összeggel még senkit nem büntettek Romániában. A műsorra a CNA lakossági bejelentés alapján figyelt fel. (origo.hu, 2004. 12. 02.)

szabályozás, gazdaság

Mégsem indexel a Sanoma

A korábbi piaci hírekkel ellentétben mégsem nem veszi meg a Sanoma Budapest Rt. az Index.hu internetes portált. A tárgyalások előrehaladott szakaszban feneklettek meg, mivel a vevő és az eladó nem tudta összehangolni elképzeléseit.

A tranzakció értékét 1,5 milliárd forintra becsülik. Az Index.hu Rt. márciusban került Mucsi György vezérigazgató és Sándor István, a Danubius Rádió egykori vezérigazgatójának többségi tulajdonába. (mtv.hu, 2004. 12. 21.)

gazdaság, társaság

Mi lesz veled Mafilm?

Úgy fest, a 2001 magasságában remélt nagy fordulat elmaradt, s miközben a független stúdiók és filmeseik nemzetközi értelemben egyre sikeresebbnek mondhatók, a magyar filmgyártás egykori fészke a pusztaság létéért küzd. Tavaly újra csak drasztikus bevételecsökkenésről szóltak a hírek, mert míg 2002-ben együttvéve mintegy 9 milliárd, addig tavaly 2-3 milliárd forintnyi külföldi bér munkára kaptak megrendelést a filmkészítők. Eközben – szakmai becslések szerint – 10-12 milliárdnyi produkciós megrendelés választott Magyarországot helyett más célországot a régió belül. A Mafilm Rt. pedig a „torta” csak egy szeletét falta fel. Ez mindössze 80 millió forintos nyereséget jelentett.

Súlyosbítja a gondokat, hogy az elmúlt évtizedben a bázis ingatlanjainak nagyobb részét és több ezer szakemberét elveszítette. A Mafilm Rt. 1994. évi megalakulását követő években a tulajdonosi szerkezet is gyakorta változott. A bonyolult és hosszadalmas átalakulási és összeolvadási folyamatot követően 2002 áprilisában jött létre az „új” Mafilm. Ennek egyik tulajdonosa az ÁPV Rt. és a Magyar Mozgóképek Közalapítvány. De miközben a Róna utca vegetál, addig mások grandiózus terveket szövögetnek. S ezek az álmok megvalósulni látszanak. Ha minden jól megy, egy év múlva nyit a 150 millió euróba kerülő etyeki Korda Sándor Filmstúdió. Pomáz pedig 2005. februárban indul be. (merliner.net, 2004. 12. 01.)

gazdaság, fogadtatás, társaság

Mindenki számára elérhetővé válhat az internet

A tervek szerint 2006-ig minden általános és középiskola, valamint önkormányzat szélessávú internet-hozzáférést kap, de a jövő év közepétől az internetes hálózathoz kapcsolódhat

valamennyi orvosi rendelő és kulturális intézmény is.

A kormány szándékai szerint a jövő évi költségvetés tervezetében 7,6 milliárd forintot különít el a közhálóprogram kiépítésére. A cél az, hogy két év múlva már minden magyar településen legyen közösségi internet-hozzáférési pont, ahol ingyenesen vagy nagyon kedvezményesen lehet rákapcsolódni a világhálóra. (ujneplap.hu, 2004. 12. 06.)

technológia, gazdaság

Tőzsdén az első televíziós társaság Kelet- és Közép-Európában

A régió első, tőzsdére bevezetett televíziós csatorná(ka)t üzemeltető társaságaként 10%-kal a kibocsátási ár felett, 35,2 zlotys árfolyamon debütáltak a Varsóban a TVN részvényei. Mint ismeretes, az RTL Klub is tagja a hazai tőzsdékes cégek klubjának.

A nyitóáron számolva 2,3 mrd zlotys (747 millió dolláros) piaci kapitalizáció jellemezte a társaságot, amellyel azonnal a 20 legnagyobb részvény közé került a parketten. A vezető napilap, a Gazeta Wyborcza kiadója, az Agora mellett a TVN a másik jelentős média vállalat, amelynek papírjaival nyilvánosan lehet kereskedni Lengyelországban. (portfolio.hu, 2004. 12. 07.)

gazdaság, társaság

Új internetet tervez a Pentagon

A Global Information Grid (GIG) nevű hálózaton immár hat esztendeje dolgoznak a szakemberek, az első tesztekre pedig néhány héten belül sor kerül. Az új hálózathoz hozzáférése elsősorban az amerikai fegyveres erőknek lenne. A különleges internet a tervek szerint csupán 20 éven belül lesz működőképes, ám a tervezési munkák már régen megkezdődtek. A kutatók nem zárják ki annak a lehetőségét, hogy néhány évtized múlva a GIG váltsa fel a mai internetet, hiszen a jelenleg használt világháló őseit is az amerikai fegyveres erők céljait szem előtt tartva fejlesztették ki. A kutatóprogramot az amerikai költségvetés a következő tíz évben mintegy 200 milliárd dollárral támogatja. (sg.hu, 2004. 12. 07.)

technológia, gazdaság

Médiaértékesítő csapat az MTV-nél

Médiaértékesítésre specializálódó csapatot hoz létre a Magyar Televízió, amelyet Fischer András, a Danubius Sales House (DSH) volt elnök-vezérigazgatója vezet majd. Az értékesítő csapat a DSH volt kereskedelmi igazgatójával, Toperczer Attilával, valamint a rádió korábbi marketingigazgatójával, Horváth Rékával egészül ki. Fischer András és a két igazgató november közepén távozott a DSH-től, mert több szakmai kérdésben nem értettek egyet Mark A. Hope-pal, a Danubius Rádió ügyvezető alelnökével, aki immár az elnöki feladatkört is ellátja.

A médiaértékesítő csapat az MTV idején várható reklámbevételénél egymilliárd forinttal többet ígér 2005-re. A köztvé tavalay 2,4 milliárd forint kereskedelmi bevételre tett szert, az idei üzleti tervében 3,7 milliárd forinttal számolt. Ebben nagy szerepe van a foci EB-nek, valamint a nyári olimpiának.

Az MTV – a többi csatornához hasonlóan – jövőre szeretné emelni hirdetési tarifáit. Annál is inkább, mivel az elmúlt időben jelentős változásokon ment keresztül a televíziós reklámpiac, amelyeket nem nagyon követett az intézmény. Ezen túlmenően egyébként a szponzorációs és egyéb bevételek arányát is növelni kívánja az új kereskedelmi igazgató, s színesebbé tenné a bevételi portfóliót. (kreativ.hu, 2004. 12. 13., mno.hu, 2004. 12. 14.)

társaság, gazdaság

A Sony megvásárolja az MGM filmstúdiót

A Metro Goldwyn Mayer (MGM) filmstúdió részvényesei pénteken jóváhagyták a szeptemberi megállapodást arról, hogy a Sony konzorciuma megveszi az MGM-et. A Sony adósság-átvállalással együtt 4,85 milliárd dollárért veheti meg a nagymúltú hollywoodi stúdiót, amelyből az MGM részvényesei részvényenként 12 dollár készpénzt kapnak,

összesen 2,85 milliárd dollárt.

A vásárlással a Sony-féle konzorcium a világ legnagyobb médiacsoportja lett, második helyre utasítva az amerikai Time Warnert. A Sonynek ez a második hollywoodi vállalkozása, korábban már megszerezte a Columbia Pictures stúdiót. Előzőleg a Time Warner is pályázott az MGM-re, de még szeptemberben visszavonta a saját, 4,5-4,6 milliárd dolláros ajánlatát, sokallva az MGM-részvényesek további követeléseit.

A Sonyhoz kerül az MGM több mint négyezer filmet számláló archívuma, amely a DVD-árusítással jelentős bevételi forrás. A patinás hollywoodi stúdióban készült egyebek közt az *Elfújta a szél*, a *Ben Hur*, az *Óz, a csodák csodája*, a *Rózsaszín Párduc*, illetve a *James Bond* és a *Rocky*-sorozat.

Az MGM-t 1924-ben alapították három stúdió, a Metro Pictures, a Goldwyn Pictures és a Louis B Mayer Productions összeolvasztásával. (mno.hu, 2004. 12. 18.)

gazdaság, társaság

A Warner Bros. kétmilliárdja

A Warner Bros. stúdió az első Hollywoodban, amely egyetlen év alatt több mint kétmilliárd dollár bevételt szerzett.

A Warner Bros. Pictures International az idén jó néhány óriási sikert szállított a világ mozijainak. Az év *Az utolsó samuráj*-jal kezdődött (nemzetközi bevétel: 344 millió dollár), ezt követte a *Minden végzet nehéz* (nemzetközi bevétel: 142 millió dollár, romantikus komédiák ritkán hoznak ilyen sokat), majd jött és hódított a *Trója* (nemzetközi bevétel: 364 millió dollár), a *Harry Potter és az azkabani fogoly* (nemzetközi bevétel: 539 millió dollár). Legújabb sikerük a *Hosszú jegyesség* (*Very Long Engagement*, hazai bemutató: 2005. február 3.). A film a 2004. év legnagyobb sikere Franciaországban, de még nagy sebességgel fut a mozikban a karácsonyi családi film, a *Polar Expressz* is.

2000 óta összesen 18 WB film gyűjtött a világ mozijaiban több mint 100 millió dollárt. (index.hu, 2004. 12. 17.)

gazdaság

Adómentes internet

George W. Bush amerikai elnök aláírta azt a törvényt, amely 2007-ig adómentessé teszi az internet -hozzáférést az Egyesült Államokban, egyben pedig kiterjeszti annak hatályát a széles sávú kapcsolatra.

Az Egyesült Államokban a világháló elérését biztosító szolgáltatások előfizetési díjai már 1998 óta adómentesek, ám az eredeti törvény hatálya bő egy évvel ezelőtt lejárt. Az illetékes helyi törvényhozó testületek ugyanakkor ígéretet tettek arra (és ezt be is tartották), hogy az új törvény megszületéséig, illetve hatályba lépéséig nem vezetnek be adót az említett szolgáltatásokra.

A 2007 kompromisszum, mert vannak olyanok, akik aggódnak, hogy ha tartósan adómentes marad az internet, akkor néhány hagyományos szolgáltatás végérvényesen áttelepül az internetre, és ezeknek az adóbevételeknek a kiesését nem pótolja semmi az állam számára.

Magyarországon viszont – miközben a szolgáltatók egyre alacsonyabb árakkal valóban versenyeznek az internetezőkért – minden netező a számlában foglalt adótartalommal járul hozzá az állam kiadásaihoz. (prim.hu, 2004. 12. 11.)

gazdaság, szabályozás

Egymilliárdot fizethetnek a spamelők

A spamelők ellen indított eddig legnagyobb perben egymilliárd dolláros kártérítést ítélt meg a bírák egy iowai netszolgáltatónak. A felperes CIS Internet Services 2000-ben háromszáz spamelő ellen nyújtott be keresetet, miután a szervereit naponta tízmillió kéretlen reklámlevéllel árasztották el. Charles R. Wolle kerületi bíró hétszázhusz millió dolláros kártérítés megfizetésére kötelezte az AMP Dollar Savings vállalatot, háromszázhatvan millió dolláros kártérítés megfizetésére a Cash Link Systems vállalatot, és száznegyven ezer

dollárra a TEI Marketing Group vállalatot. (index.hu, 2004. 12. 21.)
<i>gazdaság, szabályozás</i>
<p>Az Axel Springer megvinné a ddp hírügynökséget</p> <p>Szakértők szerint a vételár 100 ezer eurós nagyságrendben mozog. A ddp sajtószóvivője úgy nyilatkozott, jelenleg még jogászok vizsgálják a szerződést.</p> <p>A Springer konszern érdeklődését követően, novemberben a ProSiebenSat.1-Media AG televíziós vállalat lemondta a ddp, mint teletext-beszállító szolgáltatását. Ennek a megbízásnak az elvesztése közel egymillió euró kiesést jelentett az ügynökségnek.</p> <p>Ugyanebben a hónapban átvette a ddp-t az Arques Industries pénzügyi befektetői csoport. Az új ddp-igazgató, Martin Vorderwülbecke igen kemény takarékosági intézkedéseket vezetett be. A 151 stabil alkalmazottból legalább 30-nak távozni a kell a hírügynökségtől. A kiadásokat mintegy 20%-kal csökkentik. (hullamvadasz.hu, 2004. 12. 15.)</p>
<i>társaság, gazdaság</i>
<p>Az információs társadalom alappillére a digitalizált adattartalom</p> <p>Az információs társadalom egyik alappillére a digitálisan elérhető tartalom, s ezért is kezdeményezte a Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) a Nemzeti Digitális Adattár (NDA) létrehozását – mondta Galambosi András, a minisztérium főosztályvezető-helyettese.</p> <p>Az NDA létrehozása tavaly júniusban kezdődött: először a jogi és műszaki környezetet alakították ki, majd ezt követően megvalósult az informatikai infrastruktúra és a keresőrendszer.</p> <p>Az NDA-t azért hozták létre, hogy mindenki számára hozzáférhető legyen interneten a magyar kulturális, illetve más adatvagyon. Az adattár létrehozásakor megfogalmazódott az is, hogy szerveződjön mozgalommá az információk digitalizálása, s ezért nemcsak vállalatoktól és intézményektől, hanem magánszemélyektől is elfogad az NDA digitális tartalmat.</p> <p>Az NDA nem gyűjt és nem tárol tartalmat, csupán elérhetővé teszi az interneten (www.nda.hu), egy nyitott platformon keresztül bárki számára az információkat. Az informatikai tárca eddig mintegy 870 millió forintot költött az adattár kialakítására. (prim.hu, 2004. 12. 15.)</p>
<i>tartalomkínálat, gazdaság</i>
<p>Europa Cinemas-mozi Nyíregyházán</p> <p>Az Europa Cinemas európai mozihálózat felvette tagjai közé a nyíregyházi Krúdy Art Filmszínházat. A hálózat filmszínházai elsősorban európai filmeket mutatnak be, és kiemelten kezelik a fiataloknak szóló alkotások vetítését. Az Europa Cinemas anyagilag is támogatja az artmozikat; a kontinensen készült alkotások vetítése után a tagfilmszínházak nézőnként egy eurót kapnak költségeikre.</p> <p>A hálózatnak Európa 250 városából mintegy 1.000 mozi a tagja, közöttük három budapesti, egy-egy miskolci, szolnoki és pécsi, valamint a novemberben felvett szegedi Belvárosi és a nyíregyházi Krúdy Art Filmszínház. (index.hu, 2004. 12. 15.)</p>
<i>érdekképviselet, gazdaság</i>
<p>Gyermekbiztos internetet akar az EU</p> <p>Az eddiginél jobban szeretné védeni a gyerekeket a pornográf, a rasszista és az egyéb káros tartalmaktól az Európai Unió.</p> <p>Viviane Reading, az EU információs és médiaügyekért felelős biztosa a javaslat napirendre kerülését azzal indokolta, hogy napjainkban egyre nagyobb a veszélye annak, hogy a gyerekek a világhálón való szörfözés közben ilyen tartalmú oldalakra juthatnak. Az Európai Bizottság információi szerint különösen veszélyeztetettek azoknak az országoknak a kislakói, ahol a gyerekek 60%-a rendszeresen internetezik. Ezen európai uniós tagok közé tartoznak például a skandináv országok, valamint Nagy-Britannia, Hollandia, Észtország és Csehország.</p>

Véleménye szerint a legtöbb szülő nincs is tisztában azzal, hogy a csemetéjére milyen veszélyek leselkednek a világhálón, vagy ha tisztábban is vannak ezekkel a veszélyekkel, akkor nem tudják, hogy ebben a kérdésben kihez forduljanak.

Az Európai Unió nemrégiben 38 millió euróért 19 tagországban különleges forródrótokat állított fel, ahol bárki névtelenül bejelentheti, ha egy oldalon illegális tartalomra bukkan. Mint azt Viviane Reading elmondta, a forródrótok hasznossága már az üzemelésük első időszakában megmutatkozott, hiszen a kapott információ segítségével a hatóságok világszerte több nemzetközi pedofil-hálózatot is fel tudtak számolni. Novemberben például Spanyolországban bukott le egy 90 tagú pedofil-csoport, amely a legnagyobb ilyen jellegű "fogás" volt az ország történetében.

A most elfogadott program keretében növelni fogják a forródrótok számát. Ezenkívül az Európai Unió finanszírozni szeretné olyan technikák kifejlesztését is, amelyek segítségével kiszűrhetők az internetről az illegális pornográf tartalmak. (sg.hu, 2004. 12. 11.)

EU, fogyasztás, szabályozás, gazdaság, fogadtatás

Idén már nem jelenik meg a Friss Újság Szegeden

A deklaráltan jobboldali, konzervatív értékrendű napilap mindössze 35 számot ért meg. Az újságot főszerkesztőként az a Dlusztus Imre jegyzi, aki korábban a Délmagyarország című szegedi napilap szerkesztőségét vezette, majd a Hír Tv főszerkesztőjeként is dolgozott.

A lapra a polgári körös aktivisták segítségével próbáltak előfizetőket toborozni, a megcélzott 10 ezer helyett azonban alig 3 ezer előfizetőt sikerült összegyűjteni, ami havi négymillió forintos veszteséget jelentett a lapnak. (mtv.hu, 2004. 12. 14.)

tartalomkínálat, fogyasztás, gazdaság

Közszolgálati médiumok jövő évi finanszírozása

A közszolgálati médiumok közül jövőre csak a Duna Televízió kap az ideinél nagyobb költségvetési támogatást, míg a Magyar Televízió, a Magyar Rádió és a Magyar Távirati Iroda kevesebb állami pénzzel kell beérnie – derül ki a költségvetési törvényből és az intézmények vezetőinek nyilatkozataiból. A Magyar Televízió sugárzási díjára idén körülbelül 7,3 milliárd forintot fordított az állam, ez az összeg jövőre félmilliárddal csökken.

A Magyar Rádió sugárzási díjra 2005-ben 5,83 milliárd forintot, az üzemben tartási díj kompenzációjára valamivel több mint 7 milliárdot kap. Ez utóbbi összeg a Duna Televízió esetében mintegy 6 milliárd lesz jövőre. A Magyar Távirati Iroda jövőre összességében kevesebb költségvetési pénzt kap, mint idén. (nepszava.hu, 2004. 12. 30.)

szabályozás, gazdaság

DSL négy euróért Németországban

Németország vezető szélessávú internetszolgáltatója, a Deutsche Telekom AG leányvállalataként működő T-Online International Congster néven új céget és szolgáltatást indított, amely havi 3,99 eurótól (valamivel kevesebb, mint ezer forinttól) kínál DSL-hozzáférést két gigabyte-os forgalommal. A legnagyobb versenytárs, a Freenet ugyanezért a szolgáltatásért csaknem másfélszer ennyit, 5,90 eurót számít fel havonta, míg a T-Online már az 1,5 gigabyte-os csomagért is 9,95 eurót kér. (index.hu, 2004. 12. 30.)

gazdaság

Idén hatszázmillió forint magántőkét fektettek filmbe

Megújul a Magyar Mozgóképek Közalapítvány kuratóriuma december 31-ével. A nyolc tagú testületbe hat új tag érkezik, az elnök továbbra is Grunwalsky Ferenc marad. Grunwalsky az elmúlt évet értékelve kijelentette: már látható a filmtörvény április 1-jei hatályba lépése után megindult munka eredménye. Az idén 600 millió forint körüli összeget fektetett be a magántőke, ez jövőre akár másfél milliárdra is emelkedhet, ami komoly pezsgést eredményezhet. (nepszava.hu, 2004. 12. 29.)

gazdaság, társaság

Szabályozás

A jogvédők a magyar fájlcsereelőket is perelnék

Az Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közhasznú Alapítvány (ASVA) jövőre olyan magánszemélyek ellen tervez fellépni, akik filmek és tévéműsorok illegális másolatait teszik hozzáférhetővé az interneten. A jövőben a szervezet szeretné elérni, hogy a filmek letöltése itthon is jogellenes legyen.

Közel félezer, szerzői jogsértéssel kapcsolatos ügyben járnak el az ASVA tagjainak jogi képviselői Magyarországon. A szervezet jelezte: jövőre fokozzák a kalózkodás elleni küzdelmüket.

Az ASVA olyan magánszemélyek ellen tervez erélyesebb fellépést, akik filmek és tévéműsorok illegális másolatait hozzáférhetővé tevő szervereket üzemeltetnek, mondta a Világ gazdaságnak Kálmán András, az alapítvány felügyelő bizottságának elnöke. Az ellenük indított harcot az Egyesült Államok filmszövetsége tagságába tartozó vállalatok hirdették meg. Azok az üzemeltetők, akik ellen az intézkedések irányulnak, a filmek és a tévéműsorok több milliárd illegális példányának ellopásához segítették hozzá az internetes kalózkodókat, állítja az ASVA.

Károsultak

hazai filmipar : 6 milliárd forint

magyarországi moziforgalom: -10%

hollywoodi „álmogyár”: 3 milliárd dollár

(index.hu és mno.hu, 2004. 12. 21.)

felhasználási jog, érdekképviselet, szabályozás

A művészek felének semmi baja a fájlcsereelőkkel

Bár a lemezkiadók szinte minden lehetséges jogi eszközt bevetnek a netes fájlcsereelő-hálózatok fenntartói és használói ellen, egy frissen megjelent tanulmányból kiderül: a zenészeknek és általában a művészeknek csupán fele gondolja, hogy az internet komoly veszélyt jelentene szerzői jogaira. Mi több, szerintük a fájlcsereelő nem hogy gonoszak lennének, hanem egyenesen hasznosak. Művészek mindössze 3%-a tartja úgy, hogy az internet veszélyezteti alkotásaihoz fűződő jogait, derül ki egy non profit szervezet, a Pew Internet & American Life Project megbízásából készült felmérésből. A telefonon megkérdezett 809, önmagát zenésznek, írónak vagy filmművészeknek valló alkotó több mint háromnegyede internetezik, és többségük úgy gondolja, a médium létfontosságú eszköz az alkotó folyamat során és az elkészült művek terjesztésekor is.

Meglepő ugyanakkor, hogy a művészek 43%-ának semmi baja a Kazaá-val, a Groksterrel és a lemezkiadók által nagy elánnal támadott többi fájlcsereelő hálózattal, azt mondják, a p2p-technika egyenesen segítségükre van műveik reklámozásában. És bár a megkérdezettek 47%-a úgy gondolja, a fájlcsereelő miatt nem jut hozzá a neki járó jogdíjakhoz, kétharmaduk mégis úgy nyilatkozott, hogy a fájlmegosztás „csekély veszélyt” jelent a művészekre. A tanulmányból az is kiderül, hogy a válaszadók 64%-a egyenesen azt szeretné, ha a kiadók helyett maguk a művészek rendelkeznének alkotásaik szerzői jogaival. (index.hu, 2004. 12. 06.)

szabályozás, fogadtatás

Alapjogot sértő köztévék

Alkotmányos alapjogokat sértett a két köztévék, mert az európai parlamenti választások kampányában különbséget tett parlamenti és parlamenten kívüli pártok között – állapította meg az állampolgári jogok biztosának általános helyettese, írja a Népszabadság.

A hivatalhoz a Magyar Nemzeti Szövetség fordult azzal a panasszal, hogy a Magyar Televízió és a Duna TV durván megsértette a közszolgálati és az esélyegyenlőséget,

mert a négy parlamenti párt aránytalanul több szereplési lehetőséget kapott a többi jelölőszervezetnél.

Az MTV és a Duna a kampányidőszak végén két részben közvetítette a pártvezetők vitáját, külön műsoridőt biztosítva a törvényhozáson kívülieknek és a 2002-ben öt százalékot meghaladóknak. Ezzel a Magyar Televízió szerint nem sérült a sokoldalú és kiegyensúlyozott tájékoztatás elve. A köztvé a Nap-keltében adott még lehetőséget a parlamenten kívüli pártoknak a megszólalásra. (hullamvadasz.hu, 2004. 12. 10.)

szabályozás

Amerikából jön a legtöbb spam

Az Egyesült Államokban szigorú spamellenes törvényeket alkalmaznak, de kevés sikerrel, derült ki egy kéretlen reklámlevelekkel foglalkozó felmérésből.

A kéretlen reklámlevelek 42%-a az Egyesült Államokból származik, állítják a biztonsági szoftvereket gyártó Sophos szakértői, akik saját globális hálózatukon tanulmányozták az internetes kártevők terjedését. A cég hálózata olyan speciális számítógépekből áll, amelyek kifejezetten vonzzák a vírusokat és spameket. A Sophos szerint az adataik azt bizonyítják, hogy az amerikai spamellenes törvény egyáltalán nem működik.

A spamküldők toplistáján Dél-Korea és Kína a szintén előkelő második és harmadik helyet szerezte meg, de a két ország együtt is csupán feleannyi spamet küld, mint az Egyesült Államok. (index.hu, 2004. 12. 27.)

szabályozás, fogadtatás

Programot indított az unió a szülői és tanári internet-ellenőrzés fokozására

Négyéves programot hagytak jóvá az Európai Unió tagországainak távközlési ügyekben illetékes miniszterei csütörtökön Brüsszelben arra, hogy a szülőket és a tanárokat hatékonyabb eszközökkel szereljék fel a káros internettartalom elleni fellépés érdekében.

A jövőre kezdődő program – amely a videofilmekre és más, úgynevezett új médiás eszközökre is vonatkozik – egyebek között a fajgyűlölet elleni harcra és a káros tartalmú körlevelek gyakorlatának kiküszöbölésére összpontosít. Megpróbálják például különböző hálózatok közötti együttműködéssel, illetve figyelmeztető forródrótok létesítésével elősegíteni, hogy az illegális tartalomról a felhasználók azonnal értesüljenek és a megfelelő hatóságokat is informálják. Ösztönzik a hálón belüli szűrők hatékonyabbá tételét is. Az összesen 45 millió eurós költségvetéssel rendelkező program keretében oktató és felvilágosító kampányokat is szerveznek, ebben az Európai Bizottság koordináló szerepet vállal a nemzeti hatóságok között.

A szülőknak és a tanároknak a jelenleginél aktívabban be kell kapcsolódniuk az internet – illetve általában az új média – és a gyermekek kapcsolatának szabályozásába, meg kell tanítani a diákokat arra, hogy biztonságosan használják a világhálót.

Sok uniós tagországban – köztük néhány új tagállamban is – 60% körüli az internetet rendszeresen használó gyermekek száma, de az arány szinte mindenhol eléri vagy megközelíti az egyharmadot – derül ki a brüsszeli bizottság felméréséből. Közelmúltbeli felmérések szerint a szülők 60%-ának fogalma sincs arról, milyen könnyen és honnan lehet törvénytelen vagy káros tartalomhoz jutni a internetről, viszont minél többet tud egy szülő a hálóról, annál nagyobb az igénye arra is, hogy annak használatát biztonságos módon biztosítsák a gyermekeknek. (mtv.hu, 2004. 12. 09.)

szabályozás, fogadtatás, gazdaság, EU

Elfogadta az Országgyűlés a Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló törvényt

A Parlament 2004. december 20-án elfogadta a Nemzeti Audiovizuális Archívumról (NAVA) szóló törvényt, amely lehetővé teszi egy új, az elektronikus médiában keletkezett audiovizuális tartalmakat megőrző közgyűjtemény létrehozását.

A tervek szerint 2005 második felében tesztüzemben, 2006. január 1-jétől pedig élesben működő NAVA az első nyilvános magyarországi digitális audiovizuális archívum lesz,

amely a magyar országos (és a jelenlegi tervek szerint később helyi) elektronikus médiában keletkezett és sugárzott magyarországi előállítású műsorszámokat gyűjti, ezeket tartalmilag feldolgozza (katalogizálja), digitális formában tárolja, valamint a nyilvános archívum keretein belül a nyilvánosság számára helyben vagy a kutatás és oktatás számára létesített közintézményekben, oktatási intézményekben igénybe vehető dedikált hálózaton online hozzáférhetővé teszi.

A NAVA gyűjtési filozófiája, feldolgozási rendszere a nemzetközi gyakorlatnak felel meg – minden ország a saját nemzeti gyártású műsorszámait gyűjti, a feldolgozás pedig az Európai Unióban elfogadott szabványok szerint történik. A NAVA szolgáltatási modellje azonban nemzetközi összehasonlításban is úttörő, mivel az iskolák, könyvtárak és közgyűjtemények számára nem csupán a katalógushoz, hanem a műsorszámokhoz is biztosítja a távoli hozzáférést.

Az elfogadott törvény rendelkezése szerint a NAVA indulásakor a Magyar Televízió egyes és kettős csatornájának, a Duna Televízió, valamint a két országos kereskedelmi televízió műsorait, továbbá a Magyar Rádió Kossuth, Petőfi és Bartók adóin sugárzott műsorokat archiválja majd. A törvény ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy a NAVA mellett működő Audiovizuális Örökség Tanácsadó Testület javaslata alapján az archivált tartalom kibővüljön a törvény hatályba lépése előtt keletkezett műsorokkal, illetve arra, hogy önkéntes szolgáltatás keretében más televízió és rádiócsatornák saját készítésű és magyar vonatkozású audiovizuális dokumentumai is bekerüljenek az archívumba. (terminal.hu, 2004. 12. 21.)

EU, szabályozás, tartalomkínálat

Forrása elítélés miatt ítélték el egy portugál újságíró

Tizenegy hónapos börtönbüntetést szabott ki egy lisszaboni bíróság pénteken egy portugál újságíróra, aki nem volt hajlandó felfedni egy kábítószer-kereskedelmi ügryről írt cikkének forrását. A büntetés végrehajtását három évre felfüggesztették.

Manso Pretot két évvel ezelőtt tanúként beidézték a bíróságra egy kábítószer-kereskedelemmel vádolt testvérpár ellen folyó perben, ám az újságíró szakmai kötelességére hivatkozva nem volt hajlandó felfedni, ki volt az a rendőrtiszt, akinek az értesüléseit fölhasználva cikket írt az ügryről az Expresso című hetilapban.

A szabadúszó újságíró a TSF portugál rádióknak úgy nyilatkozott: „Az ítélet súlyos és veszélyes példát teremt, s aláássa a sajtószabadságot Portugáliában.” Fogadkozott, hogy megfellebbezi a bírósági határozatot. (origo.hu, 2004. 12. 10.)

szabályozás

Izrael: szigorítások a mobilos pornó terén

Fogyasztói panaszok hatására az izraeli távközlési minisztérium arra kötelezné a mobilszolgáltatókat, hogy szigorítsák meg a készülékeken elérhető pornográf tartalmakhoz való hozzáférés módját. A tervek szerint a jövőben felnötteknek szánt tartalmakhoz csupán egy olyan kód beütését követően lehet majd hozzáférni, amelyet a mobilszolgáltatók azt követően küldenek ki az adott előfizetőnek, hogy meggyőződtek, valóban felnőtt korú felhasználóról van szó. (origo.hu, 2004. 12. 28.)

szabályozás

Közel háromezer dolgozóját küldi el a BBC

A brit BBC-nél a következő két-három évben legalább 10%-kkal csökkentik a létszámot, 320 millió fontos megtakarítási terv keretében.

A jelenlegi 28 ezer álláshelyet legalább 2900-zal készülnek csökkenteni, egyes lapjelentések szerint ez a szám akár 6 ezerig is felmehet. Mark Thompson vezérigazgató, aki március óta áll a BBC élén, korábban a Channel 4 magáncsatornát igazgatta, és akkoriban gyakran panaszolta, hogy a versenytárs BBC „valósággal fürdik a közpénzben”.

A terv keretében – amely a BBC egyes vagyonsrészeinek eladását is előirányozza – egyebek között partnert keresnek a BBC kereskedelmi ága, a BBC Worldwide számára, valamint

néhány tévé- és rádióműsort Londonból Manchesterbe helyeznek át. A vezérigazgató az átalakításokkal szeretné a BBC-t digitális, többcsatornás televízióvá tenni. A BBC-t főleg az évi 2,8 milliárd fontot hozó általános tévéhasználati adóból tartják fenn, reklámokat nem sugároz. A kormány jelenleg felülvizsgálja a BBC királyi pátensét, előkészítve annak legközelebbi, 2006-ban esedékes megújítását. Ez az alapokmány rendezi, hogy a tévéadóból mennyi jár a BBC-nek. Az adóból a magáncsatornák is részesülnek kisebb mértékben. A BBC vezetése a hevesebb vitákat szeretné megelőzni a takarékosági tervvel. (fn.hu, 2004. 12. 07.)

társaság, gazdaság, szabályozás

Magyarellenes viccért büntettek meg egy román rádiót

Magyarellenes megnyilvánulásért bírságotl meg egy bukaresti rádióadó a román médiatanács. Az Europa FM rádió azért kell ötvenmillió lejt fizetnie, mert az egyik műsorvezető magyarellenes viccet mondott a hallgatónak.

A testület ezúttal kihagyta a szokásos figyelmeztetést, és egyből a pénzbüntetéshez folyamodott. Magyarellenes megnyilvánulásért ekkora összeggel még senkit nem büntettek Romániában. A műsorra a CNA lakossági bejelentés alapján figyelt fel. (origo.hu, 2004. 12. 02.)

szabályozás, gazdaság

Média és kisebbségek – konferencia

A kisebbségi sajtó és média helyzete Magyarországon és Délkelet-Európában címmel rendeztek kétnapos konferenciát a Magyar Rádióban.

Kaltenbach Jenő kisebbségi ombudsman előadásában figyelmeztetett: hiányzik az alternatív és autonóm nemzetiségi média, elégtelenek ezen tájékoztatási eszközök személyi és tárgyi feltételei, de az anyanyelvi tájékoztatás is.

A szakmai tanácskozás első napján többek között a Kisebbségek a médiában: a képviselő és megjelenítés problémája; Identitáspolitikák a médiában: tanulságok a volt Jugoszláviából; A média és a nemzeti kisebbségek – Szlovénia példája címmel hangzott el előadás. (kiskegyed.hu, 2004. 12. 10.)

fesztivál, szabályozás

Merész európai koncepció a digitális életvitelről

Az Európai Bizottság Nizzában elfogadta a hálózati továbbítású és elektronikus média (NEM) programot, mely példamutató víziót vázol fel a digitális média számára. A Bizottság irányelveit összegző csomagban nyoma sincs a társadalmat megkerülő üzleti érdekek védelmének.

A Networked & Electronic Media (NEM) kimondja, hogy a digitális televíziózástól a többi médiáig minden rendszert úgy kell kialakítani, hogy a felhasználók bármikor és bárhol, akár útközben is hozzáférhessenek, függetlenül attól, hogy honnan származik a tartalom, és milyen hálózatot, vagy eszközt használnak. Ez azt jelenti, hogy a tartalomhoz való hozzáférés céges érdekek fölött álló joga az Unió állampolgárainak, és ezzel az Európai Unió magasra tette a léceket. Nizzában 120 szakértő részvételével vitatták meg a megvalósítás lehetőségeit, többek között a Nokia, az Intel, a Philips, az Alcatel, a France Telecom, a Thomson és a Telefonica is képviseltette magát. Szónok-szónok után fogalmazta meg ugyanazt a véleményt, miszerint az elmúlt évtized tapasztalatai szerint a különálló, egymással nem kompatibilis szabványok nem eredményesek. Az EU maga is saját, akár egy évtizede futó programjai további összehangolására törekszik, a következő tíz évben egyesítik a szabványokat, és ahol hiányokat találnak, új szabványrendszereket hoznak létre. (prim.hu, 2004. 12. 08.)

EU, szabályozás

Nem sértett törvényt a közrádió

Elutasította a Magyar Református Egyház Zsinati Elnökségének panaszát az ORTT

Panaszbizottsága. Az elnökség azért fordult a testülethez, mert a Magyar Rádió vallási műsorában nem hangozhatott el a református egyház hivatalos álláspontja a kettős állampolgárság ügyében. A Magyar Rádió azzal utasította vissza a zsinati elnökség vádjait, hogy a református egyház álláspontja a november 7-én sugárzott ígehirdetésben – teljes terjedelmében – elhangzott. A műsorszolgáltató képviselője a tárgyaláson elmondta, hogy a november 16-i, *Tebenned bízunk...* című félórás református vallási műsor adásában csupán terjedelmi okok miatt utasították el azt a kérést, hogy a korábbi vasárnapi ígehirdetést, amely tartalmazta a református egyház hivatalos álláspontját, megismételjék. (mno.hu, 2004. 12. 09.)

szabályozás

Németország: újabb nem a náci weboldalakra

Egy német bíróság jóváhagyta azt a korábbi rendelkezést, amely szerint az Észak-Rajna-Vesztfália tartományban székelő internetes szolgáltatók nem nyújthatnak hozzáférést a külföldi neonáci weboldalakhoz.

A bíróság meglehetősen határozottnak mutatkozott a kérdésben, és az indoklás hangsúlyozza, hogy az internet országhatárokon túlnyúló jellege „nem áthatja alá a szövetségi tartományokban meghozott jogszabályok erejét”. A ComputerWorld internetes híroldal jelentése szerint ugyanis egy közelebről meg nem nevezett német internet-szolgáltató a Düsseldorfban megalkotott jogszabály ellenére szerette volna lehetővé tenni, hogy előfizetői hozzáférjenek a neonáci anyagokat tartalmazó külföldi szerverekhez, és mindenfajta korlátozás nélkül látogathassák azokat.

A szóban forgó jogszabály még 2001-ben lépett életbe, és összesen 76 internet-szolgáltató tevékenységét érintette a tartományban. A törvény előírja, hogy a szolgáltatók nem adhatnak hozzáférést ilyen jellegű oldalakhoz, függetlenül a szerverek földrajzi elhelyezkedésétől. Egyes szolgáltatók már akkor sem értettek egyet a döntéssel, és fellebbezéssel éltek, míg mások azzal fenyegetőztek, hogy ha a törvény mégis életbe lép, másik tartományba helyezik át központjukat. (sg.hu, 2004. 12. 27.)

szabályozás

Pornó-spammerek ellen tett feljelentést a Microsoft

A redmondi vállalat nem csak ígéretekkel, de tettekkel is bizonyította, hogy komolyan gondolja a spammerek elleni kemény fellépést.

A szoftveróriás máris megtette az első feljelentéseket ismeretlen személyek ellen, akik különböző címekre pornográf tartalmú kéretlen elektronikus reklámleveleket küldtek szét. A cég az Egyesült Államokban összesen hét esetben tett feljelentést, még hozzá nem is azért, mert az adott e-mailek spamek voltak, hanem mert a küldők nem hívták fel a címzettek figyelmét az adott elektronikus levelek pornográf tartalmára.

Azt azonban a Microsoft képviselői is kénytelenek voltak elismerni, hogy jelenleg fogalmuk sincsen arról, hogy kik küldték ezeket az e- maileket. Mindez azt jelenti, hogy a hatóságok bizonyos értelemben – a szükséges információk hiányában – vakon tapogatóznak az illető spammerek személyazonosságát illetően. A vállalat közleményében azonban hangsúlyozta, hogy mindez mellékes részletkérdés, az igazán fontos az, hogy bebizonyították: komolyan gondolták korábbi ígéretüket, és nem tűrik, hogy a felhasználóikat ismeretlenek ilyen levelekkel zaklassák. A Microsoft azért tehetett feljelentéseket, mert egy amerikai fogyasztóvédelmi törvény szerint a feladóknak világosan és érthetően jelezniük kell, hogy mit tartalmaz az általuk küldött elektronikus reklámlevél, továbbá ezeken az e-maileken fel kell tüntetni a feladót is. (sg.hu, 2004. 12. 04.)

szabályozás

Precedens értékű lehet a Kazaa per

Több mint 50 ügyvéd dolgozik a tárgyalóteremben a szerzői jogi perek tekintetében talán legnagyobb ügy során: a 60 milliós felhasználói táborot maga mögött tudó Kazaa-t fejlesztő

Sharman Networks a bíróságon igyekszik megvédeni igazát. Sydney-ben a legnagyobb kiadókon kívül további 25 észak-amerikai, európai és ausztrál hanglemezkiadó foglalt helyet, képletesen szólva, a Sharman Networks-szel szemben. A bírósági eljárás tétje, hogy kimondják-e: a Kazaa (és így a peer to peer file-megosztás) már önmagában is illegális, avagy a Sharman is ugyanúgy felmentést kap, ahogy korábban más P2P szolgáltatók az Egyesült Államokban. Ha az eljárás során valami komoly ellenérvet tudnak felmutatni a Sharman ellen, akkor azt minden bizonnyal az USA-ban ellene zajló per során is felhasználják majd. (ma.hu, 2004. 12. 03.)

szabályozás

RTL Klub – nincs döntés a reklámértékesítési ügyben

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) fél évvel elhalasztotta a döntést az RTL Klub átlagáras értékesítési rendszere (SAP) ügyében.

Lapértesülések szerint azért késik a döntés, mert a GVH-nak további információkra van szüksége ahhoz, hogy állást foglaljon a kérdésben. A Világ gazdaság úgy tudja, hogy miután a versenyhivatal elhalasztotta a döntést, a kereskedelmi csatorna 2005-ben is a SAP rendszert használja. Az RTL Klub januártól úgynevezett csatorna-átlagáras rendszer alapján értékesíti reklámidejét, amit azzal indokolt, hogy a magyar hirdetési piacon jelenleg jóval nagyobb a kereslet a tévéreklámokra, mint a törvény által engedélyezett keret.

A januártól alkalmazott rendszer miatt még a bevezetést megelőzően, tavaly novemberben a Magyar Márkaszövetség kezdeményezett eljárást. A Márkaszövetség álláspontja szerint az új szisztéma bevezetése hátrányosan érinti a magyarországi televíziós reklámpiacot, a hirdetőik versenyképességét, növeli a médiainflációt, egyúttal kikényszerítené a fogyasztói árak kényszerű emelkedését is.

Piaci információk szerint az azóta eltelt időszakban a meghatározó szereplők döntő többsége elfogadta a csatorna átlagáras értékesítési rendszerét. Az új rendszerből jól profitál a csatorna, amely 2004-ben minden korábbinál nagyobb árbevételt könyvelhet el. (kreativ.hu, 2004. 12. 09.)

szabályozás, fogadtatás

Az amerikai Legfelsőbb Bíróság dönt a fájlcsere hálózatok ügyében

A fellebbviteli bíróság augusztusban a kiadók ellen döntött, és kijelentette, hogy a p2p hálózatok és a mögöttük álló vállalatok – a videójátszókat gyártó cégekhez hasonlóan – nem felelősek a szerzői jogok megsértéséért. De az amerikai kiadókat tömörítő szövetségek – az MPAA, illetve a RIAA – nem fogadták el az ítéletet, és továbbra is ragaszkodnak álláspontjukhoz. A nagy kiadók tovább folytatják a fájlcsere hálózatok elleni küzdelmet, és a fellebbviteli bíróság számukra kedvezőtlen döntése után az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága elé viszik az ügyet.

A kiadók szerint ugyanis az internetezők nagy része a fájlcsere hálózatokon keresztül jut hozzá nap mint nap a legújabb albumok és filmek kalózmásolataihoz, és az engedély nélküli letöltések miatt minden évben óriási bevételtől esnek el.

Az ügy pikantériája, hogy mire a Legfelsőbb Bíróság meghallgatásai megkezdődnek, addigra a négy érdekelt kiadó – a Vivendi Universal, az EMI Group Plc, a BMG Music Entertainment, valamint a Warner Music – beindítja saját fájlcsere hálózatát, ami a megfelelő díj ellenében hasonló letöltéseket kínál. “Hatékony szabályozás hiányában a legális online szolgáltatások soha nem terjedhetnek el, és nem tölthetik be az őket megillető szerepet” – jelentette ki Mitch Bainwol, a RIAA igazgatótanácsának elnöke.

A fájlcsere hálózatok érdekeit képviselő szervezet ugyanakkor azon véleményének adott hangot, hogy az ügy kompromisszummal is lezárható, amely a kiadók számára is hasznosabb megoldás lenne. A Legfelsőbb Bíróság ítélete legkorábban júniusban várható. (sg.hu, 2004. 12. 13.)

szabályozás, felhasználási jog

Újabb felhasználókat perelt be az amerikai zeneipar

Ezeket az eljárásokat is ismeretlen elkövetők ellen indította a RIAA. Mivel gyakorlatilag csak az illető személyek IP-címét sikerül a hatóságoknak azonosítaniuk, ezekben az esetekben mindenekelőtt az a cél, hogy megállapítsák az adott személyek személyazonosságát.

Az ismeretlen tettes elleni eljárásoknál a bíróság döntésén múlik, hogy kötelezik-e az internet-szolgáltatókat a felhasználók személyes adatainak a kiadására - és nem mindig születik a RIAA számára kedvező döntés.

Az amerikai zeneipar tavaly szeptember óta eddig 7704 felhasználót jelentett fel vagy perelt be. Közülük 1475-tel sikerült a RIAA-nak peren kívül megállapodnia. Az állampolgárok átlagosan 2238 eurót fizettek azért, hogy megmeneküljenek a pertől és az esetleges komolyabb pénz- vagy netán börtönbüntetéstől. (sg.hu 2004. 12. 17.)

szabályozás, felhasználási jog

Adómentes internet

George W. Bush amerikai elnök aláírta azt a törvényt, amely 2007-ig adómentessé teszi az internet -hozzáférést az Egyesült Államokban, egyben pedig kiterjeszti annak hatályát a széles sávú kapcsolatra.

Az Egyesült Államokban a világháló elérését biztosító szolgáltatások előfizetési díjai már 1998 óta adómentesek, ám az eredeti törvény hatálya bő egy évvel ezelőtt lejárt. Az illetékes helyi törvényhozó testületek ugyanakkor ígéretet tettek arra (és ezt be is tartották), hogy az új törvény megszületéséig, illetve hatályba lépéséig nem vezetnek be adót az említett szolgáltatásokra.

A 2007 kompromisszum, mert vannak olyanok, akik aggódnak, hogy ha tartósan adómentes marad az internet, akkor néhány hagyományos szolgáltatás végérvényesen áttelepül az internetre, és ezeknek az adóbevételeknek a kiesését nem pótolja semmi az állam számára.

Magyarországon viszont – miközben a szolgáltatók egyre alacsonyabb árakkal valóban versenyeznek az internetezőkért – minden netező a számlában foglalt adótartalommal járul hozzá az állam kiadásaihoz. (prim.hu, 2004. 12. 11.)

gazdaság, szabályozás

Alkotmányellenes az amerikai spamellenes törvény?

Egy marylandi bíró véget vetett egy ismert spamküldő ellen indított eljárásnak, azzal indokolva a döntést, hogy a spamküldők ellen megalkotott törvény alkotmányellenes módon korlátozza az államok közötti kereskedelmet.

Egyes bírók Washington és Kalifornia államban korábban hasonló indokkal minősítették alkotmányellenesnek saját spamellenes törvényüket, és hangsúlyozták, hogy az Egyesült Államok alkotmánya határozottan megtiltja az egyes államok közötti kereskedelem bármilyen formában történő korlátozását. A fellebbviteli bíróságok azonban hamarosan mindkét államban helybenhagyták a helyi törvényeket, így a viták nem csitultak. A bírák a szövetségi Can-Spam Act rendelkezéseire hivatkozva a legtöbb esetben felülbírálhatják a helyi jogszabályokat, de a csalások, illetve a felhasználókat megtévesztő kérértlen üzenetek azonban kivételt képeznek, és itt már közel sem ilyen egyértelmű a helyzet. (sg.hu, 2004. 12. 16.)

szabályozás

Spam: önszabályozás lehet a megoldás

Az elektronikus levelezésben a kérértlen levelek aránya egyes becslések szerint napjainkra elérte a 60-70%-ot. A spamküldők elleni jogi fellépés egyelőre sikertelennek tűnik, ezért az internetszolgáltatók az önszabályozásban látják a megoldást hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Becslések szerint a kérértlen levelek több milliárd dolláros kárt okoznak a felhasználóknak és az internetszolgáltatóknak egyaránt. Kevesen tudják ugyanakkor, hogy a

spamek viszonylag kis része tartalmaz üzleti, reklám célú üzeneteket, legtöbbjük fertőzött gépek által létrehozott levél.

Az egyre komolyabb problémát okozó kéretlenlevél-áradat megállítására jogi és technológiai megoldások is születtek – mérsékelt sikerrel Az Egyesült Államokban a spamellenes törvényt megszegő hirdetők e-mailként legalább 250, összesen legfeljebb 6 millió dolláros bírságra számíthatnak, de a bíróságok öt év börtönbüntetést is kiszabhatnak a jogszabály ellen vétőkre. A tömeges reklámüzenetek feladói azonban a jogszabály kijátszására új megoldásokat dolgoztak ki. Jelentősen megnövekedett például a grafikus spamek mennyisége, amelyeknél az adatvédelmi nyilatkozat és a feladó címe nem szöveggént, hanem képként jelenik meg. A spamszűrő rendszerek így nem ismerhetik fel, hogy miről szól valójában a levél.

A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a jogi szabályozás nem elég a spammelés visszaszorítására. A megoldás egyre inkább a szakmai önszabályozásban körvonalazódik. Az internet- és tartalomszolgáltatók a központi spam- és tartalomszűrés tökéletesítésére tett kísérletekkel, a fertőzött kliensek beazonosításával, figyelmeztetésével és szükség esetén kitiltásával, a levelet küldő fél megfelelő azonosítását lehető tevő megoldások alkalmazásával és mindenekfelett a felhasználók folyamatos tájékoztatásával többet tehetnek a spamek visszaszorítása érdekében, mint a törvényhozás.

Ennek első lépései már hazánkban is láthatók: az Önszabályozó Reklám Testület, az Internet Szolgáltatók Tanácsa (ISZT) és a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete is kezdeményezték tagjaik között az iparági összefogást, azonos keretrendszerek, megoldások elfogadását. Nemzetközi szinten is egyre fontosabb szerepet kap a szolgáltatók önszabályozása. A legnagyobb e-mail szolgáltatókat képviselő AntiSpam Technical Alliance (ASTA) azt tanácsolja az internetszolgáltatóknak, hogy a jövőben zárják le azokat a levelezőszervereiket, amelyekről bejelentkezés nélkül lehet leveleket továbbítani. A szervezet további javaslata az internetszolgáltatóknak, követeljék meg ügyfeleiktől, hogy azonosítsák magukat, mielőtt levelet küldenek a hálózatukról. (mno.hu, 2004. 12. 15.)

érdekképviselet, fogadtatás, szabályozás

Egymilliárdot fizethetnek a spamelők

A spamelők ellen indított eddig legnagyobb perben egymilliárd dolláros kártérítést ítélt meg a bírák egy iowai netszolgáltatónak. A felperes CIS Internet Services 2000-ben háromszáz spamelő ellen nyújtott be keresetet, miután a szervereit naponta tízmillió kéretlen reklámlevéllel árasztották el. Charles R. Wolle kerületi bíró hétszázhusz millió dolláros kártérítés megfizetésére kötelezte az AMP Dollar Savings vállalatot, háromszázhatvan millió dolláros kártérítés megfizetésére a Cash Link Systems vállalatot, és száznegyven ezer dollárra a TEI Marketing Group vállalatot. (index.hu, 2004. 12. 21.)

gazdaság, szabályozás

Elfogadta az Országgyűlés a Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló törvényt

A Parlament 2004. december 20-án elfogadta a Nemzeti Audiovizuális Archívumról (NAVA) szóló törvényt, amely lehetővé teszi egy új, az elektronikus médiában keletkezett audiovizuális tartalmakat megőrző közgyűjtemény létrehozását.

A tervek szerint 2005 második felében tesztüzemben, 2006. január 1-jétől pedig élesben működő NAVA a törvény rendelkezése szerint indulásakor a Magyar Televízió egyes és kettős csatornájának, a Duna Televízió, valamint a két országos kereskedelmi televízió műsorait, továbbá a Magyar Rádió Kossuth, Petőfi és Bartók adóin sugárzott műsorokat archiválja majd. A törvény ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy a NAVA mellett működő Audiovizuális Örökség Tanácsadó Testület javaslata alapján az archivált tartalom kibővüljön a törvény hatályba lépése előtt keletkezett műsorokkal, illetve arra, hogy önkéntes szolgáltatás keretében más televízió és rádiócsatornák saját készítésű és magyar vonatkozású audiovizuális dokumentumai is bekerüljenek az archívumba. (terminal.hu, 2004. 12. 21.)

tartalomkínálat, szabályozás

Az ORTT szerint is törvényt sértett az MTV Híradó

Az ORTT elutasította a Magyar Televízió jogorvoslati kérelmét, és a panaszbizottság korábbi, egyhangú határozatát helyben hagyva megállapította: az MTV Rt. 2004. szeptember 28-án 19.30 órai kezdettel sugárzott Híradó műsora megsértette a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, amikor az Országgyűlés Kulturális Bizottságának kihelyezett üléséről szóló tudósításában nem adott tájékoztatást arról a tényről, illetve annak indokairól, hogy a bizottsági ülésről a Fidesz által delegált tagok távolmaradtak. A testület álláspontja szerint nem szükségszerű, hogy egy adott műsorszámon belül a mindenkori kormány- és ellenzéki pártok képviselői egyenlő számban jelenjenek meg, ám az a tény, hogy a nagyobbik kormánypárt képviselője megjelent a képernyőn, illetve a tőle intézett mondatok az MTV technikai fejlődésének lehetőségét vetítették előre, mindenképpen indokoltá teszik a nagyobbik ellenzéki párt témába vágó véleményének közzétételi kötelezettségét. (ma.hu, 2004. 12. 14.)

szabályozás

Panaszáradat a hírműsorok miatt

Leggyakrabban a hírműsorokkal kapcsolatban érkeztek panaszok az ORTT Panaszbizottságához a negyedik negyedévben.

Azokra a “közvéleményt borzoló” műsorokra, például a talk-show-kra, amelyekkel kapcsolatban általában a legtöbb beadvány születik, ebben az időszakban kevesebb panasz érkezett – közölte Bodonovich.

A két kereskedelmi tévécsatorna, az RTL Klub és a TV2 ellen összesen 9 panaszbeadvány érkezett, míg a legtöbb hírműsört és egyéb közszolgálati jellegű programot sugárzó rádiók (Magyar Rádió, Sláger Rádió), és televíziók (MTV, Hír Televízió) ellen október 1. és december 7. között összesen 50 panaszt fogalmaztak meg.

A harmadik negyedévhez képest több, összesen 78 panasz érkezett a testülethez a vizsgált időszakban. A beadványokból 37 nézői panasz volt, a pártok és frakciók 14, a civil szervezetek 11 panaszt nyújtottak be. Egyéb szervezetek 13 esetben fordultak a panaszbizottsághoz.

Bodonovich Jenő elmondta, hogy az ORTT a korábbi bírálatok nyomán, az egységes jogértelmezési gyakorlat erősítése érdekében létrehozott egy új testületet, a tanácselnökök ülését. A háromhavonta ülésező fórumon a panaszbizottság eljáró tanácsainak elnökei megtárgyalják az előző időszak ügyeit és a jövőre nézve is írásba foglalják irányelveiket. A politikai jellegű panaszok mellett a közönség nagyon érzékenyen reagált azokra az esetekre, amikor kiskorúakat ér valamilyen érdeksérelem. (origo.hu, 2004. 12. 15.)

szabályozás, fogadtatás

Digitális médiát mindenkinek!

Nizzában az Európai Bizottság és a digitális ipar képviselői elfogadtak egy irányelvtervezetet, amely – ha megvalósul – új irányt szabhat az informatika és a szórakoztatóelektronika fejlődésének.

A szabályozás lényege, hogy alapjoggá teszi a – bármilyen formátumú – elektronikus információkhoz történő hozzáférést, és ehhez az igényhez igazítja a jövőbeni technikai fejlesztéseket.

A tervezet szerint ezentúl minden rendszert (a digitális televízió- és rádióhálózatokat, a szélessávú internetkapcsolatokat, a harmadik és negyedik generációs mobilhálózatot) úgy kell kialakítani, hogy a felhasználók helytől, időponttól és készüléktől függetlenül, egy adott helyen és menet közben is könnyen hozzáférhessenek. A digitális tartalomhoz való hozzájutás az EU álláspontja szerint a vállalati érdekek fölött álló uniós állampolgári jog, amit nem korlátozhatnak kicsinyes profitszemponatok. A megállapítás burkoltan annyit jelent, hogy az egy területre szóló, de egymással nem kompatibilis szabványoknak nincs helyük a

digitális médiában. (hullamvadasz.hu, 2004. 12. 14.)

EU, szabályozás, technológia

Gyermekbiztos internetet akar az EU

Az eddiginél jobban szeretné védeni a gyerekeket a pornográf, a rasszista és az egyéb káros tartalmaktól az Európai Unió.

Viviane Reading, az EU információs és médiaügyekért felelős biztosa a javaslat napirendre kerülését azzal indokolta, hogy napjainkban egyre nagyobb a veszélye annak, hogy a gyerekek a világhálón való szörfözés közben ilyen tartalmú oldalakra juthatnak. Az Európai Bizottság információi szerint különösen veszélyeztetettek azoknak az országoknak a kislakói, ahol a gyerekek 60%-a rendszeresen internetezik. Ezen európai uniós tagok közé tartoznak például a skandináv országok, valamint Nagy-Britannia, Hollandia, Észtország és Csehország.

Véleménye szerint a legtöbb szülő nincs is tisztában azzal, hogy a csemetéjére milyen veszélyek leselkednek a világhálón, vagy ha tisztábban is vannak ezekkel a veszélyekkel, akkor nem tudják, hogy ebben a kérdésben kihez forduljanak.

Az Európai Unió nemrégiben 38 millió euróért 19 tagországban különleges forródrótokat állított fel, ahol bárki névtelenül bejelentheti, ha egy oldalon illegális tartalomra bukkan. Mint azt Viviane Reading elmondta, a forródrótok hasznossága már az üzemelésük első időszakában megmutatkozott, hiszen a kapott információ segítségével a hatóságok világszerte több nemzetközi pedofil-hálózatot is fel tudtak számolni. Novemberben például Spanyolországban bukott le egy 90 tagú pedofil-csoport, amely a legnagyobb ilyen jellegű "fogás" volt az ország történetében.

A most elfogadott program keretében növelni fogják a forródrótok számát. Ezenkívül az Európai Unió finanszírozni szeretné olyan technikák kifejlesztését is, amelyek segítségével kiszűrhetők az internetről az illegális pornográf tartalmak. (sg.hu, 2004. 12. 11.)

EU, fogyasztás, szabályozás, gazdaság, fogadtatás

Korlátozható a sajtó munkája a Parlamentben

Nem okoz alkotmányos joggal összefüggő visszásságot és nem sérül a sajtószabadság, ha a népképviselői szervek – Országgyűlés, önkormányzatok – épületeinek egyes részein a sajtó működését ésszerű indokkal korlátozzák – mondta Takács Albert, az állampolgári jogok országgyűlési biztosának általános helyettese a médiából érkezett panasz alapján folytatott vizsgálat eredményét ismertetve. Megállapította azt is, hogy a sajtó képviselői között a népképviselői, valamint az állami szervek vezetői csak alkotmányosan indokolható okkal tehetnek különbséget.

A tv2 *Tények* és az RTL Klub *Országház* című műsorának alkotói novemberben fordultak panasszal az ombudsmanhoz annak kapcsán, hogy Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke elrendelte, hogy a parlamenti folyosón csak az írott sajtó munkatársai tartózkodhatnak. A két csatorna képviselői ezt a sajtószabadság korlátozásának vélték, valamint szerintük diszkriminatív is. (nepszava.hu, 2004. 12. 15.)

szabályozás

Növekszik az internetről kitiltottak száma

Az Egyesült Államokban 1995-ben történt az első eltiltás, azóta folyamatosan növekszik azoknak a száma, akik büntetésük miatt sehoh és semmilyen esetben sem használhatják a világhálót. A szankció betartatása nehézkes, ugyanis a felügyelőtisztok többsége kevésbé ért a számítógéphez, mint az elítélt, akire vigyáznia kell.

Chris Lamprechtet 1995-ben hetven hónapra ítélte el az Egyesült Államok texasi kerületi bírósága, pénzmosás miatt. Mivel Lamprecht ismert hacker volt, Sam Sparks bíró úgy döntött, hogy Lamprechtet az „internetből, és az összes számítástechnikai tevékenységtől” is eltiltja, így ő lett az első amerikai állampolgár, akit bírósági határozat tiltott el a világhálótól. A szakértők nem tudják, hogy pontosan hány embert tiltottak el a netről Lamprecht ügye óta,

de az Egyesült Államokban ez a szám az internetes bűnözéssel egyenes arányban folyamatosan növekszik. Az elmúlt évben Ausztráliában, Nagy-Britanniában, Kanadában és az Egyesült Államokban is tiltottak el embereket a világhálótól.

Rozgonyi Krisztina internetjogász elmondta, a magyar jogrendszerben nem létezik az internettől való eltiltás kategóriája. Ugyanakkor a büntető törvénykönyvben a kiszabható mellékbüntetések között előfordul a foglalkozástól való eltiltás. „Így ha a hacker például szoftverfejlesztőként dolgozott, és eltiltják a foglalkozásától, akkor munkaidőben nem használhatja a számítógépet, és nem internetezhet, de ez a magántevékenységre nem vonatkozik. Otthon ugyanúgy folytathatja – fogalmaz a jogász. (index.hu, 2004. 12. 17.)

szabályozás

Viasat3 – megszűnhet a földi sugárzás

Megszűnhet a Viasat3 földi sugárzása, a változtatásokról a kereskedelmi csatorna az ORTT-vel tárgyal. A Világ gazdaság úgy tudja, hogy a televízió döntésében szerepet játszhat, hogy az ORTT szeptemberben több televízió, köztük a Visat3 ellen is vizsgálatot indított, miután felmerült, hogy a körzetiként nyilvántartásba vett adó országos műsorszolgáltatást folytat.

Médiapiaci szakértők szerint, ha megszűnik a földi sugárzás, akkor elképzelhető, hogy érvényes maradhat a csatorna körzeti nyilvántartása. A Viasat3 nézettségének három-négy százalékát hozza ez a vételkörzet. A földi sugárzás leállítására költségcsökkenést jelent majd a televízióknak, hiszen nem kell majd földi sugárzási, valamint műsorszolgáltatási díjat fizetnie. Emelett a cég kábel-előfizetésekből is nagyobb bevételre tarthat igényt.

A csatorna újít programstruktúráján is: két saját gyártású napi műsor elindítását tervezi, és egy heti műsoron is gondolkodnak. (kreativ.hu, 2004. 12. 17.)

szabályozás, tartalomkínálat

Megyeháza kontra Kapos Tv

Kedden kézhez kapta az ORTT határozatát a Kapos Televízió. Eszerint nem sértették meg a médiatörvény kiegyensúlyozott tájékoztatásról szóló passzusát, s ezzel felülbírálta a Panaszbizottság megyei közgyűlésnek igazat adó határozatát. Az ügy, melyben ezzel lezárult a közigazgatási eljárás, még októberben kezdődött, amikor a megyei közgyűlés egy tudósítás kapcsán fordult panasszal a televízióhoz. Mivel elutasították helyreigazítási kérelmüket, így a megye az ORTT Panaszbizottságát kereste meg jogorvoslatért: a grémium október 21-én elmarasztalta a Kapos Tv -t. A tévé jogorvoslatért fordult az ORTT -hez, amely elutasította a megye panaszát, arra hivatkozva: a médiatörvény nem írja elő, hogy egy eseményről minden tényt közölni szükséges. (somojihirlap.hu, 2004. 12. 30.)

szabályozás

Közszolgálati médiumok jövő évi finanszírozása

A közszolgálati médiumok közül jövőre csak a Duna Televízió kap az ideinél nagyobb költségvetési támogatást, míg a Magyar Televízióknak, a Magyar Rádióknak és a Magyar Távirati Irodának kevesebb állami pénzzel kell beérnie – derül ki a költségvetési törvényből és az intézmények vezetőinek nyilatkozataiból. A Magyar Televízió sugárzási díjára idén körülbelül 7,3 milliárd forintot fordított az állam, ez az összeg jövőre félmilliárddal csökken. A Magyar Rádió sugárzási díjra 2005-ben 5,83 milliárd forintot, az üzemben tartási díj kompenzációjára valamivel több mint 7 milliárdot kap. Ez utóbbi összeg a Duna Televízió esetében mintegy 6 milliárd lesz jövőre. A Magyar Távirati Iroda jövőre összességében kevesebb költségvetési pénzt kap, mint idén. (nepszava.hu, 2004. 12. 30.)

szabályozás, gazdaság

Friderikusz 210 milliót fizethet az RTL-nek

Első fokon kétszázötvenmillió forint kártérítés megfizetésére kötelezte Friderikusz Sándor céget az RTL Klubbal szemben a Fővárosi Bíróság. A kártérítés jogalapja, a szerződésesség jogerős, összege még nem. Az ügy előzménye, hogy a Friderikusz Produkció 1999 márciusában nem adta át a *Meglepő és mulatságos* aktuális részét.

Friderikusz, aki akkor a TV 2-vel már tárgyalta, a szerződésbontást azzal indokolta, hogy betelt nála a pohár: az RTL Klub nem szerepeltette frissen elkészült imázsfilmjében. A műsor utolsó részének leadásához csak úgy járult volna hozzá, ha a tévé nem utólag, hanem előre fizet, ugyanis “megbízható RTL-es forrásoktól” úgy értesült, hogy a tévé a szerződésbontás miatt már nem akart utalni.

Az RTL Klub bírósághoz fordult a műsor leállítása miatt okozott kár megtérítésére. Friderikusz akkor még hét adással tartozott a csatornának, és a televízió szerint hatalmas anyagi kárt okozott, hiszen a jó nézettségű műsor sok hirdetőt vonzott. A showman ugyanakkor annak kimondását kérte a bíróságtól, hogy az RTL Klub megsértette üzleti jó hírnevét. A Legfelsőbb Bíróság közbenső ítéletben az RTL kártérítési igényét találta megalapozottnak még 2002-ben. A kártérítés pontos összegéről első fokon most fejeződött be a per. Az RTL Klub 300 millió forintos igényt nyújtott be. A bíróság igazságügyi szakértő bevonásával 210 millió forint kártérítési igényt fogadott el elsőfokú, nem jogerős ítéletében. (mno.hu, 2004. 12. 22.)

szabályozás

Társaság

A TV2 értékesíti a Spektrum Tv reklámidejét

A TV2 kereskedelmi csapata 2005. január 1-től ügynökként értékesíti a Spektrum Televízió reklámidejét. A megállapodás keretein belül a TV2 felel a Spektrum felületeinek exkluzív értékesítésért beleértve a szpot, szponzor és alternatív felületeket. A Spektrum a legújabb csatorna az értékesítési portfólióban az Irisz és a Club után. (btl.hu, 2004. 12. 01.)

társaság

Antenna Hungária: tulajdonosi részesedés változások

A Kafijat Kereskedelmi és Consulting Kft. eladta AH-részesedését. A vállalat eleget téve a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. tv. 67. §-ában megállapított kötelezettségének, bejelentette, hogy 2004. december 6-án a tulajdonában lévő Antenna Hungária Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Rt. törzsrésztvényeket elidegenítette, és ezzel az Antenna Hungária Rt.-ben meglévő, 5%-ot meghaladó közvetlen befolyása megszűnt. (terminal.hu, 2004. 12. 09.)

társaság

Filmklubokat hoz létre az Uránia a Kárpát-medencében

A kultúra közvetítésében még mindig fontos szerepet játszanak a filmszínházak. A határon túli területeken azonban nincsenek magyar nyelvű mozik, ezért az Uránia Nemzeti Filmszínház azzal a tervvel állt elő, hogy a Kárpát-medencében filmklub-hálózatot hoz létre. Az első már meg is nyílt Gyergyószentmiklóson, de hamarosan a kézdívásárhelyieknek is lesz alkalmuk a nagyvászonra vetített magyar nyelvű filmek élvezetéhez – közölte a Magyar Rádió. (mno.hu, 2004. 12. 07.)

tartalomkínálat, társaság

Idén 231 embert küldött el a szlovák közszolgálati rádió

Gazdasági szempontból nehéz évet zárt a Szlovák Rádió, állítja Jaroslav Rezník igazgató. Jelentősen csökkent az alkalmazottak száma, 2004-ben 231 embert bocsátottak el, ami az összes alkalmazott 20%-át jelenti. A közszolgálati intézményben jelenleg 850-en dolgoznak, közülük 150-en a regionális stúdiók alkalmazottai.

A változás akkor szembetűnő igazán, ha az 1996-os évvel hasonlítjuk össze – mondta Rezník. Akkor még több mint 1600 alkalmazottja volt a rádióknak és két és fél adón sugárzott. Ma négy fő és két mellékadója van. „A szlovákiai magyar rádiózás szempontjából a 2004-es év az egyik legnehezebb esztendő volt, sajnos, szembe kellett néznünk a létszámleépítésekkel, valamint a költségvetésünk csökkentésével is” – mondta lapunknak Papp Sándor, a Pátria Rádió adófőszerkesztője. A rádió az év végén plusztámogatást kapott, melynek köszönhetően eredeti rádiójátékok és a szilveszteri műsor nyilvános felvétele készülhetett. 2004-ben a középhullámú közvetítés mellett további URH frekvenciákon is megkezdtek a sugárzást, ma a Bodroghözben és az Ung-vidéken, Közép-Szlovákiában és Érsekújvár környékén is sztereo minőségben hallható a Patria Rádió műsora.

A Szlovák Rádió 2004-ben megszabadult több felesleges ingatlanától is, üdülőházakat, telkeket adott el. Jövőre várhatóan eladja az egyik legnagyobb anyagi terhet jelentő ingatlanját, jellegzetes székházát is. A fordított piramisból új épületbe szeretnének költözni, ám egyelőre még nem találtak vevőt a régire. (ujso.com, 2004. 12. 29.)

társaság, gazdaság

Két év múlva új székházba költözhethet a Magyar Rádió

Két év múlva elkészülhet a közrádió új épülete. Az építkezésre kiírt közbeszerzési pályázat versenyében négy cég maradt.

Nagy a Magyar Rádió hallgatottsága reggel és délben, miközben több mint százötven adó sugároz Magyarországon, és növekedik a helyi műsorszolgáltatók népszerűsége is – mondta

egy, a közrádió megújulásáról szóló tanácskozáson Levendel Ádám, a Szonda Ipsos közvélemény-kutató igazgatója. Hozzáfűzte, hogy a közrádió több mint egymillió hallgatója között megtalálhatók a kereskedelmi szempontból fontos rétegek, és noha tavaly a magyar rádiózás reklám-összevétele elérte a kilencmilliárd forintot, ebből az MR csak 880 millióhoz jutott hozzá a médiatörvény szigorúsága miatt.

A *Médiakutató* című folyóirat főszerkesztője, Bajomi-Lázár Péter arra mutatott rá, hogy a közrádió népszerűsége évente csökken. A helyzet javítása érdekében azt tanácsolta: mivel a nemzeti hagyományok őrzése egyre kevesebb hallgatót szolgál ki, ezért ezeket a rádió elhagyhatja műsoraiból. Elek István újságíró viszont rámutatott: a magyar médiában csak a neoliberais és fundamentalista piacelvűség érvényesült az elmúlt tizenöt évben. – Ezt a médiatörvény módosítása nélkül nem lehet megállítani, a kereskedelmi médiumok bevételeit ugyanis jelentősen meg kell csapolni, átcsoportosítva ezt a pénzt a közszolgáltatnak – fejtette ki.

A felszólalók egyetértettek, hogy a rádió megújulása elképzelhetetlen új székház nélkül. Felépítése – a köztvévéhez hasonlóan – magánbefektető bevonásával történne. (mno.hu, 2004. 12. 01.)

társaság, fogadtatás, gazdaság, fogyasztás

Közel háromezer dolgozóját küldi el a BBC

A brit BBC-nél a következő két-három évben legalább 10%-kkal csökkentik a létszámot, 320 millió fontos megtakarítási terv keretében.

A jelenlegi 28 ezer álláshelyet legalább 2900-zal készülnek csökkenteni, egyes lapjelentések szerint ez a szám akár 6 ezerig is felmehet. Mark Thompson vezérigazgató, aki március óta áll a BBC élén, korábban a Channel 4 magáncsatornát igazgatta, és akkoriban gyakran panaszkolt, hogy a versenytárs BBC „valósággal fürdik a közpénzben”.

A terv keretében – amely a BBC egyes vagyonszerveinek eladását is előirányozza – egyebek között partnert keresnek a BBC kereskedelmi ága, a BBC Worldwide számára, valamint néhány tévé- és rádióműsort Londonból Manchesterbe helyeznek át. A vezérigazgató az átalakításokkal szeretné a BBC-t digitális, többcsatornás televízióvá tenni. A BBC-t főleg az évi 2,8 milliárd fontot hozó általános tévéhasználati adóból tartják fenn, reklámokat nem sugároz. A kormány jelenleg felülvizsgálja a BBC királyi pátensét, előkészítve annak legközelebbi, 2006-ban esedékes megújítását. Ez az alapokmány rendezi, hogy a tévéadóból mennyi jár a BBC-nek. Az adóból a magáncsatornák is részesülnek kisebb mértékben. A BBC vezetése a hevesebb vitákat szeretné megelőzni a takarékosági tervvel. (fn.hu, 2004. 12. 07.)

társaság, gazdaság, szabályozás

Mégsem indexel a Sanoma

A korábbi piaci hírekkel ellentétben mégsem nem veszi meg a Sanoma Budapest Rt. az Index.hu internetes portált. A tárgyalások előrehaladott szakaszban feneklettek meg, mivel a vevő és az eladó nem tudta összehangolni elképzeléseit.

A tranzakció értékét 1,5 milliárd forintra becsülik. Az Index.hu Rt. márciusban került Mucsi György vezérigazgató és Sándor István, a Danubius Rádió egykori vezérigazgatójának többségi tulajdonába. (mtv.hu, 2004. 12. 21.)

gazdaság, társaság

Mi lesz veled Mafilm?

Úgy fest, a 2001 magasságában remélt nagy fordulat elmaradt, s miközben a független stúdiók és filmeseik nemzetközi értelemben egyre sikeresebbnek mondhatók, a magyar filmgyártás egykori fészke a pusztaság létéért küzd. Tavaly újra csak drasztikus bevételecsökkenésről szóltak a hírek, mert míg 2002-ben együttvéve mintegy 9 milliárd, addig tavaly 2-3 milliárd forintnyi külföldi bér munkára kaptak megrendelést a filmkészítők. Eközben – szakmai becslések szerint – 10-12 milliárdnyi produkciós megrendelés választott

Magyarország helyett más célországot a régió belül. A Mafilm Rt. pedig a „torta” csak egy szeletét falta fel. Ez mindössze 80 millió forintos nyereséget jelentett.

Súlyosbítja a gondokat, hogy az elmúlt évtizedben a bázis ingatlanjainak nagyobb részét és több ezer szakemberét elveszítette. A Mafilm Rt. 1994. évi megalakulását követő években a tulajdonosi szerkezet is gyakorta változott. A bonyolult és hosszadalmas átalakulási és összeolvadási folyamatot követően 2002 áprilisában jött létre az „új” Mafilm. Ennek egyik tulajdonosa az ÁPV Rt. és a Magyar Mozgóképek Közalapítvány. De miközben a Róna utca vegetál, addig mások grandiózus terveket szövögetnek. S ezek az álmok megvalósulni látszanak. Ha minden jól megy, egy év múlva nyit a 150 millió euróba kerülő etyeki Korda Sándor Filmstúdió. Pomáz pedig 2005. februárban indul be. (merliner.net, 2004. 12. 01.)

gazdaság, fogadtatás, társaság

Tőzsdén az első televíziós társaság Kelet- és Közép-Európában

A régió első, tőzsdére bevezetett televíziós csatorná(ka)t üzemeltető társaságaként 10%-kal a kibocsátási ár felett, 35,2 zlotys árfolyamon debütáltak a Varsóban a TVN részvényei. Mint ismeretes, az RTL Klub is tagja a hazai tőzsdeképes cégek klubjának.

A nyitóáron számolva 2,3 mrd zlotys (747 millió dolláros) piaci kapitalizáció jellemezte a társaságot, amellyel azonnal a 20 legnagyobb részvény közé került a parketten. A vezető napilap, a Gazeta Wyborcza kiadója, az Agora mellett a TVN a másik jelentős média vállalat, amelynek papírjaival nyilvánosan lehet kereskedni Lengyelországban. (portfolio.hu, 2004. 12. 07.)

gazdaság, társaság

Médiaértékesítő csapat az MTV-nél

Médiaértékesítésre specializálódó csapatot hoz létre a Magyar Televízió, amelyet Fischer András, a Danubius Sales House (DSH) volt elnök-vezérigazgatója vezet majd. Az értékesítő csapat a DSH volt kereskedelmi igazgatójával, Toperczer Attilával, valamint a rádió korábbi marketingigazgatójával, Horváth Rékával egészül ki. Fischer András és a két igazgató november közepén távozott a DSH-től, mert több szakmai kérdésben nem értettek egyet Mark A. Hope-pal, a Danubius Rádió ügyvezető alelnökével, aki immár az elnöki feladatkört is ellátja.

A médiaértékesítő csapat az MTV idején várható reklámbevételénél egymilliárd forinttal többet ígér 2005-re. A köztvé tavalý 2,4 milliárd forint kereskedelmi bevételre tett szert, az idei üzleti tervében 3,7 milliárd forinttal számolt. Ebben nagy szerepe van a foci EB-nek, valamint a nyári olimpiának.

Az MTV – a többi csatornához hasonlóan – jövőre szeretné emelni hirdetési tarifáit. Annál is inkább, mivel az elmúlt időben jelentős változásokon ment keresztül a televíziós reklámpiac, amelyeket nem nagyon követett az intézmény. Ezen túlmenően egyébként a szponzorációs és egyéb bevételek arányát is növelni kívánja az új kereskedelmi igazgató, s színesebbé tenné a bevételi portfóliót. (kreativ.hu, 2004. 12. 13., mno.hu, 2004. 12. 14.)

társaság, gazdaság

A Sony megvásárolja az MGM filmstúdiót

A Metro Goldwyn Mayer (MGM) filmstúdió részvényesei pénteken jóváhagyták a szeptemberi megállapodást arról, hogy a Sony konzorciuma megveszi az MGM-et. A Sony adósság-átvállalással együtt 4,85 milliárd dollárért veheti meg a nagymúltú hollywoodi stúdiót, amelyből az MGM részvényesei részvényenként 12 dollár készpénzt kapnak, összesen 2,85 milliárd dollárt.

A vásárlással a Sony-féle konzorcium a világ legnagyobb médiacsoportja lett, második helyre utasítva az amerikai Time Warnert. A Sonynek ez a második hollywoodi vállalkozása, korábban már megszerezte a Columbia Pictures stúdiót. Előzőleg a Time Warner is pályázott az MGM-re, de még szeptemberben visszavonta a saját, 4,5-4,6 milliárd dolláros ajánlatát, sokallva az MGM-részvényesek további követeléseit.

<p>A Sonyhoz kerül az MGM több mint négyezer filmet számláló archívuma, amely a DVD-árusítással jelentős bevételi forrás. A patinás hollywoodi stúdióban készült egyebek közt az <i>Elfújta a szél</i>, a <i>Ben Hur</i>, az <i>Óz, a csodák csodája</i>, a <i>Rózsaszín Párduc</i>, illetve a <i>James Bond</i>- és a <i>Rocky</i>-sorozat.</p> <p>Az MGM-t 1924-ben alapították három stúdió, a Metro Pictures, a Goldwyn Pictures és a Louis B Mayer Productions összeolvasztásával. (mno.hu, 2004. 12. 18.)</p>
<p><i>gazdaság, társaság</i></p>
<p><i>Az Axel Springer megvinné a ddp hírügynökséget</i></p> <p>Szakértők szerint a vételár 100 ezer eurós nagyságrendben mozog. A ddp sajtószóvivője úgy nyilatkozott, jelenleg még jogászok vizsgálják a szerződést.</p> <p>A Springer konszern érdeklődését követően, novemberben a ProSiebenSat.1-Media AG televíziós vállalat lemondta a ddp, mint teletext-beszállító szolgáltatását. Ennek a megbízásnak az elvesztése közel egymillió euró kiesést jelentett az ügynökségnek.</p> <p>Ugyanebben a hónapban átvette a ddp-t az Arques Industries pénzügyi befektetői csoport. Az új ddp-igazgató, Martin Vorderwülbecke igen kemény takarékosági intézkedéseket vezetett be. A 151 stabil alkalmazottból legalább 30-nak távozni a kell a hírügynökségtől. A kiadásokat mintegy 20%-kal csökkentik. (hullamvadasz.hu, 2004. 12. 15.)</p>
<p><i>társaság, gazdaság</i></p>
<p><i>Közzétették a Duna TV újabb elnöki pályázatát</i></p> <p>Két országos napilapban közzétette december 18-án a Duna Televízió – nyolc hónapon belül negyedik – elnöki pályázatának felhívását a közszolgálati médiumot felügyelő Hungária Televízió Közalapítvány kuratóriumának elnöksége. (origo.hu, 2004. 12. 18.)</p>
<p><i>társaság</i></p>
<p><i>Régió Média – indulhat a tévés hálózata</i></p> <p>Új televíziós hálózat indulhat hamarosan a médiapiacon, ugyanis a hálózatot szervező Régió Média optikai kábel lefektetéséről szóló szerződést írt alá.</p> <p>Az ESMA Spanyol-Magyar Reklám tulajdonában álló Régió Média 47 városi televízióval tervez együttműködést, és eddig több mint 20 adóval meg is állapodott. A Régió Média a városi televíziók híradó környéki reklámidejét fogja össze és értékesíti csomagban az elektronikus hirdetések piacán.</p> <p>Az optikabel-rendszerrel a stúdiók gyorsan és jó minőségben tudják továbbítani egymás között híreiket és a magazinműsoraikat. Egyelőre nem tudni, hogy az új hálózat milyen hatással lesz a 80 helyi csatornát tömörítő Hálózat TV-re. A Világgazdaság információi szerint a Régió Médiaival már megállapodott televíziók továbbra is együttműködnek a Hálózat TV-vel. (kreativ.hu, 2004. 12. 15.)</p>
<p><i>társaság, tartalomkínálat</i></p>
<p><i>Idén hatszázmillió forint magántőkét fektettek filmbe</i></p> <p>Megújul a Magyar Mozgóképek Közalapítvány kuratóriuma december 31-ével. A nyolc tagú testületbe hat új tag érkezik, az elnök továbbra is Grunwalsky Ferenc marad. Grunwalsky az elmúlt évet értékelve kijelentette: már látható a filmtörvény április 1-jei hatályba lépése után megindult munka eredménye. Az idén 600 millió forint körüli összeget fektetett be a magántőke, ez jövőre akár másfél milliárdra is emelkedhet, ami komoly pezsgést eredményezhet. (nepszava.hu, 2004. 12. 29.)</p>
<p><i>gazdaság, társaság</i></p>

Tartalomkínálat

<p>A Dealerből tanulhatnak a középiskolások</p> <p>Fliegau Benedek Dealer című nagyjátékfilmjéből oktató DVD készült középiskolások számára. A filmből az Inforg Stúdió vágott össze egy 45 perces digitális szemléltető anyagot, amely a mozgókép- és médiaismeret órák segédanyaga lehet. (origo.hu, 204. 12. 30.)</p>
<p><i>tartalomkínálat</i></p>
<p>A+: elindult a magyar animecsatorna</p> <p>December 4-én elindult az A+, amely az animációs filmeket, sorozatokat kedvelő fiatalokat célozza meg. A csatorna indítóinak szándéka, hogy a műsort elsősorban azon 14 évesnél idősebb nézők igénye szerint szerkesszék, akik a modern, akcióközpontú animációs sorozatok kedvelői.</p> <p>Az A+ műsorán az elmúlt évek legnépszerűbb amerikai animációs sorozatai mellett a világon egyre népszerűbb japán animációs sorozatok, az animék is kiemelt helyet kapnak majd. Az A+ minden nap este nyolctól több mint 1 millió háztartásban osztott adásidőben, a Minimax Televízió erőszakmentes gyermekprogramját követően kerül sugárzásra. (index.hu, 2004. 12. 07.)</p>
<p><i>tartalomkínálat</i></p>
<p>Amerikai kábeltévé muszlimoknak</p> <p>Hamarosan megkezdzi adását az Egyesült Államokban az első, muszlimoknak szóló, angol nyelvű tévéadó. Alapítóinak egyik célja, hogy küzdjenek az iszlám amerikai híveivel kapcsolatos, honfitársaik körében élő előítéletek ellen.</p> <p>A buffalói központtal működő Bridges TV muszlimoknak szóló adást indít – jelentette be Muzzamil Hassan, az adó létrehozója. A csatorna kiemelt feladatának tekinti, hogy „hidat verjen az amerikai muzulmánok és Amerika között” – nyilatkozta Hassan. A törekvést igazolja, hogy az elnökválasztás előtt készült egyik közvélemény-kutatás azt mutatta, az amerikaiak legalább negyed részében karikatúrába illő, összességében negatív kép él az iszlámról.</p> <p>A pakisztáni származású férfi elmondta, hogy a piackutató tanulmányok szerint 7 millió iszlám hívő él az Egyesült Államokban, jövedelmük általában magasabb az átlagos amerikai színvonalnál. (origo.hu, 2004. 12. 02.)</p>
<p><i>tartalomkínálat, fogadtatás</i></p>
<p>Az olvasó átveszi az irányítást</p> <p>Az első tapasztalatok szerint sikeres a chilei Las Ultimas Noticias napilap kísérlete, amelyben az olvasók azonnali visszajelzései határozzák meg a másnapi lap tartalmát. Az online kiadás olvasottságának adatai „szerkesztik a lapot.”</p> <p>A Las Ultimas Noticias (LUN, magyarul Legfrissebb Hírek) ma Chile legolvasottabb napilapja. Nem is olyan régen a 102 éves, hagyományait büszkén őrző, de egyáltalán nem közkedvelt lapról általános nézet volt, hogy unalmas és jelentéktelen.</p> <p>Az olvasóközönséget nem úgy hódították meg, hogy bulvárlappá változtak. A lap munkatársai szerint az, amibe belekezdték, joggal nevezhető a lapcsinálás forradalmának. Három évvel ezelőtt döntöttek úgy, hogy szerkesztőségi rendszerükben lehetővé teszik a közvetlen visszajelzést az olvasók igényeiről. A szerkesztők gépeiken azonnal látják a LUN internetes kiadásán letölthető cikkek olvasottságát. Az olvasók kattintásai pedig egyértelműen és megfellebbezhetetlenül meghatározzák, hogy mi lesz a LUN holnap utcára kerülő kiadásában.</p> <p>A legolvasottabb írásokat másnap folytatják, vagy hasonló témában közölnek újabb írást. Azokat a témákat pedig, amelyek az adatok szerint hidegen hagyják a lap közönségét, könnyörtelenül kihagyják az újságból, legyenek bár a szerkesztők szívének mégoly kedvesek.</p>

A „régis iskola” számára ez eretnkségnek hangzik. Gyakori érvelés, hogy a sajtó, ha jól működik, neveli is a közönséget, az újságírók által fontosnak ítélt ügyekre irányítva figyelmét. A kísérlet mellett elkötelezett szerkesztők hitvallása: nem az az érdekes, hogy szerintünk mit kell olvasnia a közönségnek, hanem azzal kell a laphoz kötni, a szerkesztőség köré vonzani az embereket, amit ők akarnak olvasni. (nol.hu, 2004. 12. 03.)

tartalomkínálat, fogadtatás

Egyelőre kevesen vásárolnak mobillal zenéket

A mobiltelefonos szolgáltatók számára komoly kihívást jelent, hogy újfajta zeneletöltési szolgáltatásaik révén jelentősebb bevételeket tudjanak termelni.

A Strategy Analytics piackutató cég egyik legfrissebb felméréséből kiderül, hogy míg a mobil operátorok 2009-ben 57 milliárd dolláros SMS forgalomra számíthatnak, addig az MMoD (Music on Demand) szolgáltatásokból származó bevételeik alulról súrolják majd a 2 milliárd dollárt.

Az elmúlt hat hónapban több nagy szolgáltató, így például a Vodafone, az Orange és az O2 is beindította digitális zeneboltját, melynek keretein belül az előfizetők teljes értékű, kiváló minőségű zenei felvételeket tölthetnek le mobiltelefonjaik segítségével, tehát ezek a szolgáltatások tulajdonképpen mobil iTunes-nak tekinthetők. A Strategy Analytics munkatársai felhívják a figyelmet arra, hogy bár a mobil csengőhang piac és az internetes zeneszolgáltatások piaca lényegében szárnyal, az MMoD szektornak komoly kihívásokkal kell szembenéznie. Szakértők szerint a piac fellendüléséhez alacsonyabb költségek, jobb felhasználói felületek, nagyobb adatbázisok és nagyobb adatátviteli sebességek bevezetésére lenne szükség. Amíg ezek a feltételek nem adóttak, a felhasználók inkább broadband kapcsolaton keresztül szerzik be kedvenc zeneszámaikat. (terminal.hu, 2004. 12. 29.)

gazdaság, tartalomkínálat, fogadtatás

Elfogadta az Országgyűlés a Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló törvényt

A Parlament 2004. december 20-án elfogadta a Nemzeti Audiovizuális Archívumról (NAVA) szóló törvényt, amely lehetővé teszi egy új, az elektronikus médiában keletkezett audiovizuális tartalmakat megőrző közgyűjtemény létrehozását.

A tervek szerint 2005 második felében tesztüzemben, 2006. január 1-jétől pedig élesben működő NAVA az első nyilvános magyarországi digitális audiovizuális archívum lesz, amely a magyar országos (és a jelenlegi tervek szerint később helyi) elektronikus médiában keletkezett és sugárzott magyarországi előállítású műsorszámokat gyűjti, ezeket tartalmilag feldolgozza (katalogizálja), digitális formában tárolja, valamint a nyilvános archívum keretein belül a nyilvánosság számára helyben vagy a kutatás és oktatás számára létesített közintézményekben, oktatási intézményekben igénybe vehető dedikált hálózaton online hozzáférhetővé teszi.

A NAVA gyűjtési filozófiája, feldolgozási rendszere a nemzetközi gyakorlatnak felel meg – minden ország a saját nemzeti gyártású műsorszámait gyűjti, a feldolgozás pedig az Európai Unióban elfogadott szabványok szerint történik. A NAVA szolgáltatási modellje azonban nemzetközi összehasonlításban is úttörő, mivel az iskolák, könyvtárak és közgyűjtemények számára nem csupán a katalógushoz, hanem a műsorszámokhoz is biztosítja a távoli hozzáférést.

Az elfogadott törvény rendelkezése szerint a NAVA indulásakor a Magyar Televízió egyes és kettes csatornájának, a Duna Televízió, valamint a két országos kereskedelmi televízió műsorait, továbbá a Magyar Rádió Kossuth, Petőfi és Bartók adóin sugárzott műsorokat archiválja majd. A törvény ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy a NAVA mellett működő Audiovizuális Örökség Tanácsadó Testület javaslata alapján az archivált tartalom kibővüljön a törvény hatályba lépése előtt keletkezett műsorokkal, illetve arra, hogy önkéntes szolgáltatás keretében más televízió és rádiócsatornák saját készítésű és magyar vonatkozású audiovizuális dokumentumai is bekerüljenek az archívumba. (terminal.hu, 2004. 12. 21.)

<i>EU, szabályozás, tartalomkínálat</i>
<p>Filmklubokat hoz létre az Uránia a Kárpát-medencében</p> <p>A kultúra közvetítésében még mindig fontos szerepet játszanak a filmszínházak. A határon túli területeken azonban nincsenek magyar nyelvű mozik, ezért az Uránia Nemzeti Filmszínház azzal a tervvel állt elő, hogy a Kárpát-medencében filmklub-hálózatot hoz létre. Az első már meg is nyílt Gyergyószentmiklóson, de hamarosan a kézdívasárhelyieknek is lesz alkalmuk a nagyvászonra vetített magyar nyelvű filmek élvezetéhez – közölte a Magyar Rádió. (mno.hu, 2004. 12. 07.)</p>
<i>tartalomkínálat, társaság</i>
<p>Tesco-TV indul</p> <p>A médiaipar felé nyit a Tesco, amely saját televíziós csatornát tervez indítani. A Tesco szupermarketjeit Angliában több mint 16 millióan látogatják hetente, a csatornát száz üzletben tesztelik. A nagy képernyőket a szupermarketek különböző pontjain helyezik el. A saját adó műsorstruktúrájában főleg rövidebb, reklámokkal vegyített programok kapnak majd helyet. A Tesco menedzsmentje azt várja, hogy a reklámozott márkák értékesítési bevétele 10%-kal vagy még többel emelkedik. (privatbankar.hu, 2004. 12. 01.)</p>
<i>tartalomkínálat, fogasztás, fogadtatás</i>
<p>Indul a TV2-s ellen-Barátok közt</p> <p>Várhatóan januárban indul a TV2 új szappanoperája, a Jóban-rosszban. A sorozat egy kórházban játszódik, a szereplők között ismert színészek is feltűnnek majd. A <i>Barátok közt</i> producere nem tart a konkurenciától. A TV2 ismét megkísérli megtörni az RTL Klub monopóliumát a napi szappanoperák piacán. A nevében Németország legrégebbi sorozatára, a Gute Zeiten-Schlechte Zeitenre emlékeztető, <i>Jóban-rosszban</i> című produkció azonban a Barátok közzel ellentétben kórházsorozat lesz, és leginkább a Vészhelyzethez hasonlít majd. Lapinformációk szerint az új sorozat a Dallas és a Szomszédok örökségéből is merít. (index.hu, 2004. 12. 09.)</p>
<i>fogadtatás, tartalomkínálat</i>
<p>Jog ingyen az interneten</p> <p>A teljes magyar joganyagot és a bírói ítéleteket is mindenki számára hozzáférhetővé kívánja tenni az igazságügyi tárca. Az internetes szolgáltatást ingyen kínálnák. Uniós követelmény, és a jogállamiság egyik fontos eleme is, hogy a teljes magyar joganyag mindenki számára hozzáférhető legyen – jelentette ki kérdésünkre Petrétei József igazságügy-miniszter. A miniszter szerint ennek ellentmond, hogy miközben az egyes jogszabályok hatálybalépését a hivatalos lapban történő megjelenéshez kötik, a Magyar Közlönyhöz csak az előfizetők juthatnak hozzá. Ezért a tárca jogszabály-módosításra tesz javaslatot, hogy a közlöny eddig megjelent valamennyi számát az interneten térítésmentesen elérhetővé tegyék. (nol.hu, 2004. 12. 28.)</p>
<i>tartalomkínálat</i>
<p>Online hírmagazin vakok és gyengénlátók számára</p> <p>A fogyatékkal élők munkavállalása és kapcsolatteremtése szempontjából is egyre fontosabb a számítógép és az internet, ezért a hazai informatikai híroldalak közül elsőként az SG.hu Informatikai és Tudományos Hírmagazin elkészítette a vakok és gyengénlátók igényeit messzemenően figyelembe vevő oldalát. Ezen minden, az SG.hu portálra kikerülő hír a látássérültek számára elérhető formában is megjelenik. A gyengénlátók tájékozódását a nagyobb és kontrasztosabb betűk segítik, a vakok számára pedig megkönnyíti a képernyő-felolvasó szoftver használatát. (fn.hu, 2004. 12. 21.)</p>
<i>tartalomkínálat, technológia</i>
<p>Valóságshow-t indít az MTV</p> <p>Új kulturális valóságshow-t indít tavasztól a közszolgálati televízió, amelyben a legjobb</p>

magyar könyvet keresik hírességek és a nézők segítségével. A Big Read című műsort tavaly a BBC fejlesztette ki, és a minden idők legsikeresebb könyvét kereső ugrásszerűen növelte a közkönyvtárak látogatottságát és élénkítette a könyvpiaci forgalmat.

A Big Readben a huszonegy legjobb regényt keresik hét héten át. A hetente egyszer jelentkező műsorban három regényt mutatnak be, a művek értékeiről hírességek beszélnek, egymással is szellemi párbajt vívva, majd a nézők szavazhatnak telefonon SMS-ben és az interneten a nekik legjobban tetsző könyvre.

A műsorhoz kapcsolódó olvasóköri körökbe Angliában harmincezren csatlakoztak pár hét alatt, és több mint száznegyvenezer ember szavazott kedvenc regényére. A Big Read jelenleg Németországban fut nagy sikerrel a közszolgálati csatorna műsorán. (index.hu, 2004. 12. 09)

fogadtatás, tartalomkínálat

Az információs társadalom alappillére a digitalizált adattartalom

Az információs társadalom egyik alappillére a digitálisan elérhető tartalom, s ezért is kezdeményezte az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) a Nemzeti Digitális Adattár (NDA) létrehozását – mondta Galambosi András, a minisztérium főosztályvezető-helyettese.

Az NDA létrehozása tavaly júniusban kezdődött: először a jogi és műszaki környezetet alakították ki, majd ezt követően megvalósult az informatikai infrastruktúra és a keresőrendszer.

Az NDA-t azért hozták létre, hogy mindenki számára hozzáférhető legyen interneten a magyar kulturális, illetve más adatvagyron. Az adattár létrehozásakor megfogalmazódott az is, hogy szerveződjön mozgalommá az információk digitalizálása, s ezért nemcsak vállalatoktól és intézményektől, hanem magánszemélyektől is elfogad az NDA digitális tartalmat.

Az NDA nem gyűjt és nem tárol tartalmat, csupán elérhetővé teszi az interneten (www.nda.hu), egy nyitott platformon keresztül bárki számára az információkat. Az informatikai tárca eddig mintegy 870 millió forintot költött az adattár kialakítására. (prim.hu, 2004. 12. 15.)

tartalomkínálat, gazdaság

Elfogadta az Országgyűlés a Nemzeti Audiovizuális Archívumról szóló törvényt

A Parlament 2004. december 20-án elfogadta a Nemzeti Audiovizuális Archívumról (NAVA) szóló törvényt, amely lehetővé teszi egy új, az elektronikus médiában keletkezett audiovizuális tartalmakat megőrző közgyűjtemény létrehozását.

A tervek szerint 2005 második felében tesztüzemben, 2006. január 1-jétől pedig élesben működő NAVA a törvény rendelkezése szerint indulásakor a Magyar Televízió egyes és kettős csatornájának, a Duna Televízió, valamint a két országos kereskedelmi televízió műsorait, továbbá a Magyar Rádió Kossuth, Petőfi és Bartók adóin sugárzott műsorokat archiválja majd. A törvény ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy a NAVA mellett működő Audiovizuális Örökség Tanácsadó Testület javaslata alapján az archivált tartalom kibővüljön a törvény hatályba lépése előtt keletkezett műsorokkal, illetve arra, hogy önkéntes szolgáltatás keretében más televízió és rádiócsatornák saját készítésű és magyar vonatkozású audiovizuális dokumentumai is bekerüljenek az archívumba. (terminal.hu, 2004. 12. 21.)

tartalomkínálat, szabályozás

Idén már nem jelenik meg a Friss Újság Szegeden

A deklaráltan jobboldali, konzervatív értékrendű napilap mindössze 35 számot ért meg. Az újságot főszerkesztőként az a Dlusztus Imre jegyzi, aki korábban a Délmagyarország című szegedi napilap szerkesztőségét vezette, majd a Hír Tv főszerkesztőjeként is dolgozott.

A lapra a polgári körös aktivisták segítségével próbálták előfizetőket toborozni, a megcélzott 10 ezer helyett azonban alig 3 ezer előfizetőt sikerült összegyűjteni, ami havi négymillió forintos veszteséget jelentett a lapnak. (mtv.hu, 2004. 12. 14.)

tartalomkínálat, fogyasztás, gazdaság

Mozifilm-premier a világon először mobiltelefonon

Az Arindam Chaudhary által rendezett, *Rok Sako To Rok Lo* című filmet a világon először nem mozikban, hanem az arra alkalmas mobiltelefonokon (például Nokia 6230) lehetett megtekinteni. Az Airtel mobil operátor előfizetői a GPRS-nél jelentősen nagyobb adatátviteli sebességet biztosító EDGE technológia révén részesülhettek az újszerű multimédiás élményben. (terminal.hu, 2004. 12. 15.)

technológia, tartalomkínálat

Régió Média – indulhat a tévés hálózata

Új televíziós hálózat indulhat hamarosan a médiapiacon, ugyanis a hálózatot szervező Régió Média optikai kábel lefektetéséről szóló szerződést írt alá.

Az ESMA Spanyol-Magyar Reklám tulajdonában álló Régió Média 47 városi televízióval tervez együttműködést, és eddig több mint 20 adóval meg is állapodott. A Régió Média a városi televíziók híradó környéki reklámidejét fogja össze és értékesíti csomagban az elektronikus hirdetések piacán.

Az optikabel-rendszerrel a stúdiók gyorsan és jó minőségben tudják továbbítani egymás között híreiket és a magazinműsoraikat. Egyelőre nem tudni, hogy az új hálózat milyen hatással lesz a 80 helyi csatornát tömörítő Hálózat TV-re. A Világgazdaság információi szerint a Régió Médiaival már megállapodott televíziók továbbra is együttműködnek a Hálózat TV-vel. (kreativ.hu, 2004. 12. 15.)

társaság, tartalomkínálat

Terjeszkedik a TV Paprika

Két északi szomszédországban is láthatják a nézők 2005-től az első magyarországi gasztronómiai televíziós csatorna adását. Csehországban és Szlovákiában is megkezdte a műsorszolgáltatást januárban a TV Paprika. Mindkét országban egyaránt cseh nyelvű szinkronnal látják el adásaikat – közölte Paul Ágnes médiareferens, aki azt is elmondta, jövő év második felétől a térség újabb államaiban is tervezik az indulást, “a térségre jellemző helyi tartalmakkal” is bővítve a kínálatot.

A TV Paprika az indulása óta eltelt másfél hónap után már 800 ezer hazai háztartásban fogható, míg a két másik államban január 17-ére tervezett debütálással ez a szám másfél millióra emelkedhet. A november másodikán indult tematikus tévécsatorna jelenleg napi 14 órában sugározza műsorát Magyarországon. (origo.hu, 2004. 12. 20.)

fogyasztás, tartalomkínálat

Viasat3 – megszűnhet a földi sugárzás

Megszűnhet a Viasat3 földi sugárzása, a változtatásokról a kereskedelmi csatorna az ORTT-vel tárgyal. A Világgazdaság úgy tudja, hogy a televízió döntésében szerepet játszhat, hogy az ORTT szeptemberben több televízió, köztük a Visat3 ellen is vizsgálatot indított, miután felmerült, hogy a körzetiként nyilvántartásba vett adó országos műsorszolgáltatást folytat.

Médiapiaci szakértők szerint, ha megszűnik a földi sugárzás, akkor elképzelhető, hogy érvényes maradhat a csatorna körzeti nyilvántartása. A Viasat3 nézettségének három-négy százalékát hozza ez a vételkörzet. A földi sugárzás leállítása költségcsökkenést jelent majd a televízióknak, hiszen nem kell majd földi sugárzási, valamint műsorszolgáltatási díjat fizetnie. Emelett a cég kábel-előfizetésekből is nagyobb bevételre tarthat igényt.

A csatorna újít programstruktúráján is: két saját gyártású napi műsor elindítását tervezi, és egy heti műsoron is gondolkodnak. (kreativ.hu, 2004. 12. 17.)

szabályozás, tartalomkínálat

Technológia

30.000 dollárt fizet az, aki kalózfilmet tölt fel vagy le

A hollywoodi stúdiók egyenként akarnak mindenkit beperelni, aki valamelyik netes fájlcsere-lőn a filmjeik kalózmásolatát tölti fel vagy le. Bár már júniusban láthatóak voltak az első jelei annak, hogy az Amerikai Mozgóképek Szövetsége (Motion Picture Association of America, MPAA) ilyen lépésre szánja magát, a bejelentésre és az első perekre néhány hete került sor.

Dan Glickman, az MPAA elnöke szerint erre a lépésre még az előtt szükség van, hogy a nagysebességű internet elterjedése világszerte megkönnyítene a kalózmásolatok letöltését. „Nem volt könnyű döntés, de meg kellett tenni, mielőtt az illegális csereberé kontrollálhatatlanná válik. A kalózkodás a filmipar 110 éves történetének legnagyobb gazdasági fenyegetése” – nyilatkozta Glickman.

A szövetség szóvivője bejelentette, hogy a polgári per értéke filmenként akár a 30.000 dollárt is elérheti.

Ezzel az intézkedéssel az MPAA az Amerikai Hanglezkiadók Szövetségének nyomdokaiba lép, az ugyanis már több mint egy éve pereli az amerikai illegális zenecsere-lőket, minden hónapban több száz új pert indítva.

Az MPAA honlapján közzétett adatok szerint a kalózkodás évente 3,5 milliárd dollár bevételkiesést okoz a jogtulajdonosoknak. Ugyancsak a honlapon olvasható, hogy a netes fájlcsere hatásait nem tartalmazza az összeg, az ez által okozott kárt ugyanis lehetetlen felbecsülni.

A filmstúdiók érdekvédelmi szervezete azonban nem csak perek útján próbálja elrettenteni a netes kalózokat, hanem kemény propagandát is indít az illegális filmterjesztés ellen. A fontosabb folyóiratokban megjelentett egyik hirdetés így szól: „Ha azt hiszed, hogy a filmek illegális csereje után el tudsz menekülni, gondold át még egyszer” – a felirat mellett számos fájlcsere-lő hálózatról vett név és IP cím látható.

Az MPAA tervei között szerepel egy speciális szoftver is, amelynek célja, hogy felkutassa a számítógépeken található zenéket, filmeket és fájlmegosztó alkalmazásokat. (transindex.ro, 2004. 12. 06.)

felhasználási jog, érdekképviselés, gazdaság, fogadtatás, technológia

Gyorsan terjed a digitális tévé Ausztriában

Az ORF előrejelzése szerint várhatóan megduplázódik a jövő év végére a digitális televíziós adások vételére alkalmas készülékek száma Ausztriában.

Andi Gall, az ORF műszaki igazgatója arról tájékoztatta a sajtót, hogy a felmérések szerint már naponta mintegy ezer digitális dekóder helyeznek üzembe a 8,14 milliós Ausztriában, ahol becslések szerint már 400 ezer ilyen készülék biztosítja a digitális tévézés lehetőségét. A szakértők arra számítanak, hogy 2005 végére 800 ezerre nő a digitális tévéadások vételére alkalmas berendezések száma a lakosság tulajdonában.

A digitális televíziózás terjedése komoly nehézségeket okozhat a hirdetési piacon az ORF számára, hiszen számtalan olyan német tv-adó is konkurenciát jelent majd az állami televízióknak, amely eddig csak a kábeltelevíziós hálózaton jutott el az osztrákokhoz. E csatornák hirdetési díjai már most is jóval alacsonyabbak az ORF által megszabottnál. Az ORF máris bejelentette, hogy kiegészítő kapacitást bérelt az Astra digitális műholdon, és ezzel javítani tudja az adások kép- és hangminőségét is. (origo.hu, 2004. 12. 01)

fogyasztás, technológia, gazdaság, fogadtatás

Mindenki számára elérhetővé válhat az internet

A tervek szerint 2006-ig minden általános és középiskola, valamint önkormányzat szélessávú internet-hozzáférést kap, de a jövő év közepétől az internetes hálózathoz kapcsolódhat

valamennyi orvosi rendelő és kulturális intézmény is.

A kormány szándékai szerint a jövő évi költségvetés tervezetében 7,6 milliárd forintot különít el a közhálóprogram kiépítésére. A cél az, hogy két év múlva már minden magyar településen legyen közösségi internet-hozzáférési pont, ahol ingyenesen vagy nagyon kedvezményesen lehet rákapcsolódni a világhálóra. (ujneplap.hu, 2004. 12. 06.)

technológia, gazdaság

Nagyszabású internetprogram Németországban

A német szövetségi kormány azt szeretné elérni, hogy a következő néhány esztendőben az összes németországi háztartásban legyen valamilyen nagy sáv szélességű internet-elérés.

Egyre több ország indított a közelmúltban olyan projektet, amelyeknek a célja a lakosság nagy sáv szélességű internet-hozzáférésekkel való ellátása volt. Az elmúlt hónapokban hasonló tervek fogalmazódtak meg többek között az osztrák és az amerikai politikusok fejében is. Ezek után nem lehet csodálkozni azon, hogy hasonló terveket dédelgetnek Németországban is a vezető politikusok.

A stílusosan „Szélessávú internetet mindenkinek!” nevű program egyik legfontosabb kitétele, hogy nem csak az ADSL-technológiát használják fel a megvalósításakor, hanem gyakorlatilag bármelyik másik nagy sáv szélesség elérését lehetővé tevő technológiát is. (sg.hu, 2004. 12. 02.)

technológia, fogadtatás

Olaszországban már több mint 2 millió 3G előfizető van

A „3” nevezetű harmadik generációs mobiltelefon szolgáltató az idei esztendőben immár másodszor duplázta meg előfizetőinek számát, mely így mára már meghaladta a 2 milliót.

Az UMTS operátor idén márciusban még csak mintegy 500 ezer előfizetővel rendelkezett, júliusban viszont már nem kevesebb, mint 1 millió előfizetőt tudhatott magáénak. (terminal.hu, 2004. 12. 01.)

fogyasztás, technológia

Online hírmagazin vakok és gyengénlátók számára

A fogyatékkal élők munkavállalása és kapcsolatteremtése szempontjából is egyre fontosabb a számítógép és az internet, ezért a hazai informatikai híroldalak közül elsőként az SG.hu Informatikai és Tudományos Hírmagazin elkészítette a vakok és gyengénlátók igényeit messzemenően figyelembe vevő aloldalát.

Ezen minden, az SG.hu portálra kikerülő hír a látássérültek számára elérhető formában is megjelenik. A gyengénlátók tájékozódását a nagyobb és kontrasztosabb betűk segítik, a vakok számára pedig megkönnyíti a képernyő-felolvasó szoftver használatát. (fn.hu, 2004. 12. 21.)

tartalomkínálat, technológia

Új internetet tervez a Pentagon

A Global Information Grid (GIG) nevű hálózaton immár hat esztendeje dolgoznak a szakemberek, az első tesztekre pedig néhány héten belül sor kerül. Az új hálózathoz hozzáférése elsősorban az amerikai fegyveres erőknek lenne. A különleges internet a tervek szerint csupán 20 éven belül lesz működőképes, ám a tervezési munkák már régen megkezdődtek. A kutatók nem zárják ki annak a lehetőségét, hogy néhány évtized múlva a GIG váltsa fel a mai internetet, hiszen a jelenleg használt világháló őseit is az amerikai fegyveres erők céljait szem előtt tartva fejlesztették ki. A kutatóprogramot az amerikai költségvetés a következő tíz évben mintegy 200 milliárd dollárral támogatja. (sg.hu, 2004. 12. 07.)

technológia, gazdaság

Digitális médiát mindenkinek!

Nizzában az Európai Bizottság és a digitális ipar képviselői elfogadtak egy irányelvtervezetet, amely – ha megvalósul – új irányt szabhat az informatika és a

szórakoztatóelektronika fejlődésének.

A szabályozás lényege, hogy alapjoggá teszi a – bármilyen formátumú – elektronikus információkhoz történő hozzáférést, és ehhez az igényhez igazítja a jövőbeni technikai fejlesztéseket.

A tervezet szerint ezentúl minden rendszert (a digitális televízió- és rádióhálózatokat, a szélessávú internetkapcsolatokat, a harmadik és negyedik generációs mobilhálózatot) úgy kell kialakítani, hogy a felhasználók helytől, időponttól és készüléktől függetlenül, egy adott helyen és menet közben is könnyen hozzáférhessenek. A digitális tartalomhoz való hozzájutás az EU álláspontja szerint a vállalati érdekek fölött álló uniós állampolgári jog, amit nem korlátozhatnak kicsinyes profitszemponatok. A megállapítás burkoltan annyit jelent, hogy az egy területre szóló, de egymással nem kompatibilis szabványoknak nincs helyük a digitális médiában. (hullamvadasz.hu, 2004. 12. 14.)

EU, szabályozás, technológia

Mozifilm-premier a világon először mobiltelefonon

Az Arindam Chaudhary által rendezett, *Rok Sako To Rok Lo* című filmet a világon először nem mozikban, hanem az arra alkalmas mobiltelefonokon (például Nokia 6230) lehetett megtekinteni. Az Airtel mobil operátor előfizetői a GPRS-nél jelentősen nagyobb adatátviteli sebességet biztosító EDGE technológia révén részesülhettek az újszerű multimédiás élményben. (terminal.hu, 2004. 12. 15.)

technológia, tartalomkínálat

Új generációs netre áll át Ázsia

A térség országaiban elfogytak a 32-bites IP-címek, így az átállás szükségszerű. Kína mozdult először: decemberben helyezték üzembe az első egyetemeket összekötő IPv6-os hálózatot.

Az ázsiai országok és vállalatok (Fujitsu, Hitachi, NEC, Samsung) közösen dolgoznak az IPv6-ra való átálláson, az új technika bevezetése 2005 elejétől kezdődik.

Az IPv6 amerikai bevezetése a szakértők szerint hét évet vehet igénybe. Az új generációs protokoll bevezetéséért közös erőfeszítéseket tesz az amerikai védelmi minisztérium, a Cisco, az IBM, a Microsoft, a HP és sokan mások, az IPv4 címek viszonylagos bősége miatt azonban semmi sem sűrgeti az előrelépést. (index.hu, 2004. 12. 28.)

technológia